

INTERNATIONAL SCHOOL
OF ECONOMICS MNU

International School of Economics

Maqsut Narikbayev University

Tomiris Otesh, Anel Aidarbekova

Soft Power: Turkiye's Image through Educational Strategies in Kazakhstan

Thesis submitted for

the degree of Bachelor in

6B03103 International Relations

Supervisor: Artur Utebayev

Astana 2024

TABLE OF CONTENTS

Abstract	4
1 Introduction	5
1.1 Research questions	8
2 Literature Review	9
2.1 Education as a Concept of Soft Power	9
2.2 Turkiye’s Soft Power Strategy Through Education	13
2.3 Positive National Image: Turkiye Burslari's Influence through Soft Power	15
3 Methodology	19
3.1 Research Design	19
3.2 Participants	20
3.3 Data Collection	21
3.4 Data Analysis	22
3.5 Ethical Considerations and Interview Questions Guideline	22
4 Findings	24
4.1 Cultural Affinity and Common Identity	24
4.2 Impact on Consumer Preferences and Dietary Habits	28
4.3 Turkiye Burslari	30
4.4 Turkiye’s Role in Kazakhstan’s Foreign Policy	33
5 Conclusion	36
6 References	40
Appendix A	48
Appendix B	49
Appendix C	52

Abstract

Turkiye strategically uses various soft power tools to strengthen its middle power position. It prioritizes education as a fundamental element in its external policy with Turkish-speaking countries. While considering Kazakhstan as an important partner in Central Asia, Turkiye has been promoting educational initiatives based on common cultural and historical affinities since Kazakhstan gained independence in 1991. Currently, the number of students from Kazakhstan studying in Turkiye has increased by 578% compared to the number 9 years ago, making Turkiye the second popular country for Kazakhstanis to study abroad. Consequently, the literature review section examines the historical and current educational partnership between Turkiye and Kazakhstan, focusing on the impact of the Turkiye Scholarships program on bilateral relations. By employing Joseph Nye's "soft power" theory, the study investigates the effectiveness of educational activities in contributing to the positive image of Turkiye as an attractive educational destination among Kazakhstani students. The research examines the attitudes of Kazakhstani recipients of the largest government scholarship program - Turkiye Burslari or Scholarship program due to its scope. Primary qualitative data in the form of 10 in-depth interviews was collected from Kazakhstani graduates of this scholarship program. The findings support the idea that educational initiatives are a useful soft power tool for Turkiye, contributing to ameliorating its image in Kazakhstan.

Keywords: soft power, education, Kazakhstan, Turkiye, Turkiye Burslari, educational program, cultural diplomacy, bilateral ties, foreign, policy, international students

Research topic

Soft Power: Turkiye's Image through Educational Strategies in Kazakhstan

Introduction

Turkiye, as a middle power influencing neighboring countries, strives to enhance its influence in the global arena and to maintain ties with partner states, especially with the Turkic-speaking countries (Donelli & Gonzalez-Levaggi, 2016; Sapiyev, 2022; Oguzlu, 2023). One such state, with which Turkiye has established long friendly relations, which began in the 18th century when the Ottoman Empire and Kazakh Khanates existed, is Kazakhstan. Moreover, for Kazakhstan Turkiye is also a valuable ally, becoming the first country to recognize Kazakhstan on its independence in 1991 (Davut et al., 2015). It is noteworthy that one of the main points of Kazakhstan-Turkiye relations has been bilateral educational cooperation. Former Turkiye's Minister of Education Koksal Toptan, emphasized the importance of education, considering it the most powerful and long-term area of foreign policy (Amitbek & Amirbek, 2014).

In this regard, Turkiye has chosen partnership in the sector of education as a key instrument of its foreign policy towards the Turkic countries, including Kazakhstan to develop ties and support these states. Kazakhstan is also inclined towards engaging in this cooperation by supporting all institutions that connect both countries, namely Yassawi International Kazakh-Turkish University, Suleyman Demirel University, and BIL schools (previously known as KTL) as well as formal and informal educational initiatives of Turkiye such as Yunus Emre Institute, Turksoy and Turkiye Burslari Programs (Gaipov et al, 2013; Tlebaldiyeva et al, 2017; Amitbek & Amirbek, 2014; Budak & Terzi, 2021). Thus, according to YOK (2024) data shown in Figure 1, in the 2013-2014 academic year, the number of Kazakhstani students in Turkiye was only 1306. However, in 9 years, in the 2022-2023 academic year, the number of Kazakhstani students studied in Turkiye has significantly expanded reaching 8864 students, which is 6.8 times more than previous years (578.7%). The increase in the percentage of Kazakhstani students in Turkiye is also visible in relation to the number of international students. If in the 2021-2022 academic

year, their share was 1.1%, then in the next academic year the number of students from Kazakhstan has risen to 2.9% of all international students in Turkiye, as shown in Figure 2 (YOK, 2024). Some of the Kazakhstani students successfully enter Turkish universities through Turkiye Burslari as well. Hence, it can be regarded as an important tool of Turkiye's public diplomacy considering the significant number of Kazakhstani students. Furthermore, Turkiye Burslari has a positive influence not only on human development in the desired areas but also on the formation of positive attitudes and thoughts about Turkiye's image in other states (Budak & Terzi, 2021).

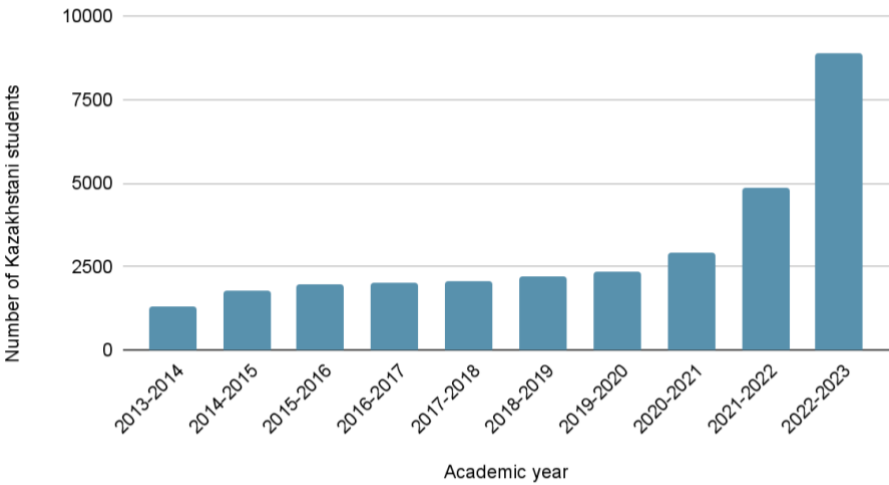

Figure 1

Figure 1. Change in the number of Kazakhstanis going to Turkiye for their studies

Source: YOK (2024)

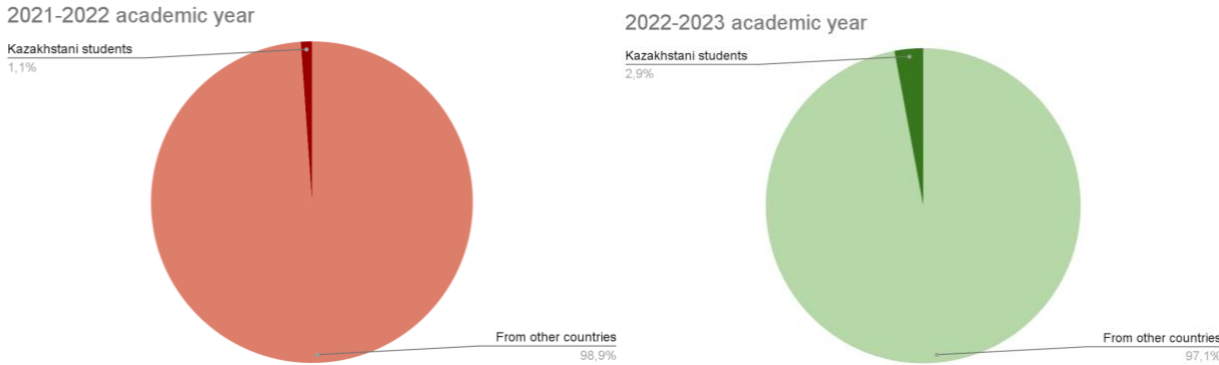

Figure 2

Figure 2. Change in the percentage of Kazakhstanis studying in Turkiye in 2021-2022 and 2022-

2023 academic years

Source: YOK (2024)

Exploring education, the theory of soft power propounded by the well-known academic Joseph Nye and other works focussed on this subject are used to better delve into the research topic. Joseph Nye, the author of "Soft Power", offers a new perspective on the impact of states in world politics, arguing that a country's power is not limited to military resources. In his works, such as "Soft Power: The Means to Success in World Politics," Nye (2005) analyzes how the use of culture, art, and education can be a more effective tool in world politics than traditional hard power. As Nye emphasizes the potential of higher education institutions to advance foreign policy goals, the study also reviews other papers on a similar topic articulated by scholars such as Lord and Turekian (2007), Xiao (2017), Matkarimova (2018), Ogunnubi and Shawa (2022). Additionally, other studies consider educational initiatives promoted by Turkiye as a soft power instrument (Muhasilovic, 2020; Sultanmuratov et al, 2020; Zhumakanova, 2020; Korkmaz, 2022; Muyan, 2023).

While there is an abundance of research on educational initiatives put forward by various countries including Turkiye, there is a need for more studies investigating Turkiye's soft power strategy in education, particularly through the Turkiye Burslari program and its impact on the students coming from Kazakhstan. Therefore, the aim of the research study is to explore the role of Turkiye Burslari in advancing a positive image of Turkiye in Kazakhstan. Thus, in order to understand how exactly the Turkiye Burslari is used as a soft power instrument to shape the perception of Turkiye by Kazakhstanis studying under this scholarship program face-to-face, semi-structured interviews are conducted with Kazakhstani graduates of the program.

The research paper has the following structure: in the first section, an overview of the existing literature will be presented which is organized in three parts. The second section provides information on the methodology, focusing on the collection and analysis of the data obtained after the interviews, followed by a discussion of the findings taken from the thematic analysis. The "findings" section is divided into four themes: "Cultural affinity and common identity"; "Impact on consumer preferences and

dietary habits”; “Turkiye Burslari”; and “Turkiye’s role in Kazakhstan’s foreign policy”. Hence, the last section contains concluding remarks addressing the limitations of the study that could be improved in future articles and provides answers to the research questions.

Research questions:

How does education as a soft power tool enhance Turkiye’s international standing?

What is the role of the Turkiye Burslari program in the perceptions of Kazakhstani students studying in Turkiye regarding the country?

Literature Review

This chapter presents a literature review on the topic of education and Turkiye's use of education as a soft power tool. The literature review comprises three main sections: “Education as a Concept of Soft Power”, “Turkiye’s Soft Power Strategy Through Education” and “Positive National Image: Turkiye Burslari's Influence through Soft Power”. The review examines numerous scientific publications addressing this topic.

To begin with, it is crucial to understand a term introduced by Joseph Nye “Soft power”. Nowadays, the concept of “power” takes on a new meaning in the present time. Moreover, the concept of “soft power” is now becoming more relevant and meaningful replacing “hard power” in international relations. According to Nye (2008), the main idea of “soft power” is to influence others and get what you want not through coercion but through attraction. Thus, a state's soft power relies on its cultural and political resources as well as on its values (Nye, 2008).

Education as a Concept of Soft Power

Education, as the main element of soft power theory, plays an important role in building the state's external perception and reinforcing its power in the world arena. This part of the literature review explores the concepts of education in the context of soft power, drawing from the theoretical ideas of Joseph Nye's research. Joseph Nye in his work “Soft Power and Higher Education” (2005), focuses on the significance of institutions of higher education, as they help advance the foreign policy of a country by enhancing the level of discussion and broadening understanding of the modern world. Indeed, educational initiatives may positively impact the cooperation between states becoming a crucial element of it (Lord & Turekian, 2007; Amirbek & Ydyrys, 2014; Ogunnubi & Shawa, 2022). Education has gradually become a tool for strengthening international relations as well as a means of transmitting knowledge. It is especially noteworthy that numerous countries, including China, Germany, Russia, the United States, and Turkiye, are using educational strategies to consolidate their influence in the world (Amirbek & Ydyrys, 2014).

The authors argue that a variety of educational programs provide opportunities for young talented people from all over the world and thus, education becomes a key part of geopolitics, and people educated abroad can act as “Trojan horses” in their home countries.

Today many states use the “export” of education to disseminate the ideologies and values of a country, thereby transmitting the lifestyle and attitudes of the society where education functions (Tareva & Tarev, 2017). There are three main ways in which education can be used as a soft power tool. First, as a carrier of values - this means that people who receive education also internalize the ideas and values of that country. Second, as a resource - this means that educated people become a valuable resource for their country, contributing to various fields such as the economy or society. Third, education can function as a tool for achieving goals - the point is to use education for political purposes, for example, through successful development strategies or providing help to other countries (Wojciuk et al., 2015). The spread of language (now the most widespread is English), which in turn propagates the cultural values of the nation can serve as an example of the use of education as a soft power. Thus, nowadays higher education institutions are considered not only as a system that prepares young specialists for professional society but also as a platform for the implementation of soft power. Another point is that education, especially with an intercultural approach, contributes to peace-building and conflict reduction through healthy competition and mutual understanding (Tareva & Tarev, 2017).

Instead of relying on hard power, countries use strategies to shape the thoughts and beliefs of specific audiences. This approach aims to protect and maintain their critical national interests in an unpredictable global landscape (Gallarotti, 2022). Each program mentioned in Gallarotti's article represented distinct foreign policy objectives, usually determined by the respective country's position in global power dynamics. In fact, officials have been utilizing education as a soft power instrument for political ends. It has led to that educational programs have become a means to obtain influence. For example, the Fulbright Program was one of the ways used by the USA to counter the perceptions during the Cold War (Gallarotti, 2022). Various international and regional stakeholders, including the United

States, Russia, China, and the European Union, are taking more or less the same approaches in their educational programs in Kazakhstan (Sultanmuratov, 2020).

Generally, in the context of foreign policy, using education in public diplomacy means moving away from traditional government-centric approaches to more adaptive information sharing. Lowe (2015) and various sources, including Nye (2004, 2005) describe this shift as cited in Gallarotti (2022).

Furthermore, there have been a number of researches written on how various countries utilize education as a soft power tool. In particular, Xiao's (2017) study analyses China's experience in using Confucius Institutes to expand Chinese soft power in the USA. According to Xiao, Confucius centers (Confucius Classes in schools) in America mainly focused on teaching the basics of the Chinese language and traditional culture. Students learned Confucianism, traditional arts, and ancient inventions, while in linguistic lessons children learned greetings, numbers, as well as basic phrases in Chinese. Xiao's study found that the presence of Confucius Institutes and Classes in the USA has generated positive reactions among Americans, namely among parents and school administrators. Confucius Institute employees were taken on an excursion of Chinese culture and during the tour, they actively acquired a diverse range of materials, from Chinese music and songs to Chinese cultural artifacts even though they were not proficient in Chinese. They purchased "Chinese paper cuttings, dragon artifacts, terracotta soldiers, seals and chops, the Four Writing Treasures, etc" (Xiao, 2017, p. 40). Parents also have supported the program, saying that it opens the door to China and expands their children's horizons, and school administrators have recognized its value in highlighting the importance and diversity of China in the world. Xiao also mentioned Aoki's (2003) finding on the concept of soft power through America saying that American soft power relies on the diverse culture of the United States, including Hollywood blockbusters, a variety of musical genres such as rock and jazz, and American iconic brands like McDonald's and Coca-Cola. This cultural mix also includes literature, visual arts, and the urban culture of big cities such as Los Angeles and New York.

According to the paper written by Matkarimova (2018), Kazakhstan has been one of Germany's focal points in spreading its soft power strategy in the education and culture fields. In the context of this study, the German Academic Exchange Service (DAAD), Goethe-Institut Kazakhstan, and the role of the Association of Public Unions of Kazakhstan Germans "Wiedergeburt" are investigated. After conducting interviews with people from these organizations, the author concluded that the German diaspora living in Kazakhstan is not an important and active actor in the implementation of Germany's soft power strategy. However, they play an important role as a bridge between the two countries, strengthening communication and cooperation between the two countries. Thus, analyzing the role of the German diaspora in Kazakhstan, it can be said that Germany uses education to realize its soft power in Kazakhstan and Kazakhstan is not the country's key goal, but only one of the areas of focus for Germany. This German strategy calls into question the effectiveness of Germany's use of education to implement its soft power. However, the functioning of DAAD and the Goethe Institute is evidence that Germany has an interest in the realization of soft power in Kazakhstan.

In another paper, Plotnikov (2016) made a comparison of utilizing educational strategies of Turkiye, China, Russia, and the United States to strengthen its influence in Central Asia. The analysis is centered on three main points: a comparison of national interests, approaches to promoting their values through education, and the reaction of local governments to these states' actions in the educational field. Turkiye is expanding its influence based on its Turkic identity with Central Asian countries and Turkish schools opening in the region. According to Plotnikov (2016), more than 65 Turkish educational institutions including lyceums and universities have opened and operated in Uzbekistan alone. China's cultural expansion in the region is a comparatively new phenomenon. China is now actively investing in infrastructure, opening branches of Confucius Institutes and other centers in Central Asia to spread the Chinese language. Russia is using its strengthened ties with the region to develop media cooperation to promote the Russian language and preserve Russia's image as a secure neighbor. The country is also actively attracting labor migrants and students to Russia from the region. The United States spreads its soft power in the region as follows: Kazakhstanis become interested in the West and enrolled in American

universities under the Bolashak scholarship program; as well as American universities function in Almaty and Bishkek; numerous funds operate in the region such as the United States Agency for International Development (USAID), the National Endowment for Democracy (NED), which focus on spreading “American values”.

Turkiye’s Soft Power Strategy Through Education

It is worth mentioning that the current scope of research on Türkiye's soft power concepts in the field of education, especially regarding Kazakhstan is limited. Among the researchers in this field, in particular, Gaipov et al. (2013), Ametbek and Amirbek (2014), Tlebaldiyeva et al. (2017), Çevik (2019), Mokrane et al. (2019), Kelkitli (2020), Sultanmuratov et al. (2020), Sharipov (2020), Tlebaldiyeva et al. (2021), Egamberdiyev and Turgunbayev (2022), Egamberdiyev (2023) can be distinguished.

There are a variety of short-term educational programs used by Türkiye to strengthen its soft power (Çevik, 2019; Egamberdiyev & Turgunbayev, 2022). These include the Mevlana Exchange Program, the Turkish YEE Summer School, ERASMUS, the International Turkic Academy (TURKSOY), and the Farabi Exchange Program. Mainly, Turkish universities are now actively providing international students with Turkish language instruction in educational centers called TÖMER, where students not only learn the language but also become more immersed in the culture of the country. The country actively attracts foreign students through academic mobility. According to the researchers, these strategies benefit Türkiye because they lead to the creation of Turkish cultural “ambassadors” in other countries and facilitate a better exchange of cultural values between states (Mokrane et al., 2019). Moreover, as Omidi states, Türkiye's soft power abroad is greatly enhanced by the large part of its international alumni, who present a favorable image of the country to citizens of their home nations (2021).

Numerous kinds of research highlight that the sustainable bilateral relations between Kazakhstan and Türkiye in the education field are based on the similarity of the Kazakh-Turkish language, culture,

and history (Tlebaldiyeva et al., 2021). Moreover, Türkiye and Kazakhstan are strengthening relations through a common university in the city and town of Turkistan and Kaskelen, the Yassawi International Kazakh-Turkish University and Suleyman Demirel University (Ametbek & Amirbek, 2014; Egamberdiyev, 2023). The Turkish government supports the Yassawi International Kazakh-Turkish University, contributing 86 million dollars to it from 1993 to 2001 (Tlebaldiyeva et al, 2017). Furthermore, Türkiye successfully uses various initiatives to attract foreign students, including Kazakhstani citizens. In addition, some Kazakhstani universities now have recruited highly qualified academics from Türkiye in various subjects, namely history and ethnography, thereby facilitating the exchange of cultural knowledge. Türkiye has also played an instrumental role in the inclusion of the cultural heritage of Turkic-speaking countries in the UNESCO list, thanks to the active participation of the TURKSOY organization. It is remarkable that Kazakhstan is the first country from Central Asia whose tangible and intangible heritage has become meaningful and has been inscribed on the list of UNESCO (Egamberdiyev, 2023).

Türkiye began to spread its soft power in Kazakhstan when the “Great Student Project” was established. One of the main aims of this program was to educate a tolerant generation towards Türkiye and to strengthen enduring friendly relations in the Turkic world, as well as to meet the needs of new independent Turkic countries namely Azerbaijan, Turkmenistan, Kyrgyzstan, Uzbekistan, and Kazakhstan for qualified personnel (Egamberdiyev, 2023). However, the student project was later replaced by educational scholarships as part of the Türkiye Burslari Program. Important participants in this initiative are the Yunus Emre Institute and the Turkish Cooperation and Coordination Agency (TİKA), which have made investments of over 100 million dollars in cultural and humanitarian projects in Central Asian regions (Sharipov, 2020). The Yunus Emre Institute is one of the main organizations that supports Turkish school education in foreign countries in cooperation with the Presidency for Turks Abroad and Related Communities. Since 2007, Yunus Emre Institute has achieved very successful results by cooperating and working in 50 countries around the world, including Kazakhstan, thus spreading the Turkish language and Turkish culture. Taking into account information established before the Covid-19

pandemic, Türkiye is one of the key host countries that welcome states to international meetings and conferences in various fields, including medicine, modern art, social sciences, culture, and sports (Kıran & Açıkalın, 2021).

Besides this, Türkiye and Kazakhstan have also strong educational ties at the school level. Two articles written by Gaipov et al., (2013) and Sultanmuratov et al. (2020) review Kazakh-Turkish schools, underlining them as being in demand in the country due to their high level of education. The importance of the Turkish-Kazakh school system in Kazakhstan can also be noted as BIL (KTL) students are renowned for their success in International Olympiads (Gaipov et al, 2013). Nevertheless, schools contribute to the dissemination of the “soft power” of Türkiye and Islam by demonstrating and teaching ethical behavior (Sultanmuratov et al, 2020). However, the analyses in the articles also point to the consideration of these schools as a potential security threat due to the spread of Gulenism. In this regard, schools and lyceums connected to Fethullah Gulen have been criticized and were closed in some Central Asian countries (Sharipov, 2020). It highlighted the risk of radicalization and uptake of pan-Turkic ideas among students studying in Türkiye. These ideas are rooted in the proclaimed "Turkic Brotherhood" and the concepts of “Turanism”, which is even evident in such political activities as the Organization of Turkic States (Sultanmuratov, 2020).

Positive National Image: Türkiye Burslari's Influence through Soft Power

Human-focused scholarship and exchange initiatives can have a significant impact on the long-term vision that implementing countries seek to develop. They constitute the elements of public diplomacy efforts and aim to shape public opinion in accordance with their respective national interests (Lima, 2007, as cited in Budak & Terzi, 2021). Currently, educational scholarships for international students at higher learning institutions have emerged as a vital means of showcasing Türkiye's soft power. Moreover, it was discovered that international students are primarily attracted to Türkiye as a study destination due to its geographical proximity as well as cultural, historical, religious, and ethnic affinity (Gultekin, 2019; Zhumakanova, 2020). Therefore, this thesis focuses on “Türkiye Bursları” (Turkish

Scholarships) due to its significant scope as the largest government-funded scholarship program in Turkiye.

In 2012, the Prime Minister's Office for Turks Abroad and Related Communities (YTB) reorganized scholarships for international students under the umbrella brand “Turkiye Burslari”. On the official website of the Turkish Ministry of Foreign Affairs, it is explicitly mentioned that “Turkiye Burslari” serves as one of Turkiye's soft power instruments on both regional and global fronts. YTB's goal is to introduce international students to the Turkish language and culture through this program. This initiative aims to motivate students to pursue further education in Turkiye (Abhimanyu, 2020). The program also reflects changes in the focus of Turkish foreign policy. Unlike previous ones, this initiative covers a larger number of students from Africa, the Middle East, and Asia, in keeping with the AKP government's growing focus on these areas (Kelkitli, 2020). Furthermore, according to the Turkiye Burslari program’s official website (2024), in 2012, the number of applicants applying through the Turkiye Burslari program was 40,000 people, in 2023 their number increased to 117,000 people from 162 countries around the world.

Since its creation, new elements have been introduced into it: educational and social benefits for foreign students, facilitating their integration into Turkish society, a dedicated website for alumni and alumni associations in sending countries to ensure their active participation in developing friendly relations between Turkiye and their countries of origin (Çevik; 2020; Kelkitli, 2020). These institutional changes are rooted in the recognition of foreign students in Turkiye as Turkish diaspora (Muyan, 2023). This serves as a critical component of the AK Party government's foreign policy, which aligns with its nationalist principles and diaspora-building efforts. It was expected that this experience would lead to a favorable perception of Turkiye and its citizens throughout their lives. In this respect, the task undertaken by YTB not only strengthens Turkiye's soft power but also expands the sphere of influence of Turkish culture (Korkmaz, 2022).

It is noteworthy that the “Turkiye Alumni Program” appeared as a new foreign policy tool. Turkish government authorities assist international graduates of Turkish universities in creating alumni associations around the world (Alam, 2017). For example, the public organization “Turkiya Tulecteri Associaciasy” was created by Kazakh students who graduated from Turkish universities (*TuraNews*, 2023). It was officially founded in 2022 and is dedicated to developing relations between Kazakh graduates of higher education institutions in Turkiye. Hence, Turkiye uses alumni networks by gathering graduates of Turkiye Burslari and other programs as a soft power tool of its broader educational strategy. By actively engaging with overseas alumni and encouraging the creation of alumni groups, the government aims to have a lasting positive impact on graduates and build a favorable reputation in other countries.

Interest in the program has been growing from the very beginning. In 2021, 42,000 applications were received for the Turkiye Burslari Scholarship. In 2019, 145,700 applications were sent from 167 countries. Further, in spite of the impact of the COVID-19 pandemic, 156,000 applications were received from 172 countries in 2020 (YTB Faaliyet Raporu, 2020).

The following is an important study authored by Kahraman (2019) which is based on a survey conducted among international students studying in the Turkiye Burslari at Istanbul University. The primary objective of the survey was to assess the impact of Turkiye on participants and how Turkiye is perceived. On this occasion, to understand the image and personality of Turkiye researchers used two different tools: “Four-Dimensional Country Image Scale” and “Country Personality Scale”. Moreover, different regions from which students participated in the survey were Africa, the Balkans, Central Asia, Australia, and the Middle East. The research study revealed that students who have spent more time in Turkiye have a great wish to remain in Turkiye. However, the results showed that students' perception of Turkiye's image did not depend on their knowledge of culture and language.

In Bosnia-Herzegovina and Sandzak, Turkiye Burslari was considered one of the tools of Turkish soft power (Muhasilovic, 2020). The Turkish government also implements it for diplomatic student

exchanges. Thus, it was stated that the use of educational exchange programs is the best approach to public diplomacy (Muhasilovic, 2020).

Although the current body of research provides a broad understanding of Turkiye's soft power strategy, there has not been a thorough empirical study of the exact impact and effectiveness of the Turkiye Burslari program on international students. Indeed, the literature review recognizes the importance of Turkiye's efforts to harness soft power through education, especially through government-funded initiatives such as the Turkiye Burslari program, however, there remains a clear need for more detailed and contextually tailored research in this area. In particular, there is not any study that assesses the program's impact on solely Kazakhstani students. Therefore, this research aims to address this research gap by conducting an in-depth study of the perceptions and experiences of Kazakhstani students enrolled in the Turkiye Burslari program. Thus, the study does not only contribute to the academic discourse on "soft power" and international education but also provides valuable information to policymakers, educational institutions, and program administrators seeking to improve the effectiveness of the Turkiye Burslari initiative in the context of Kazakhstan. Based on the examination of the existing literature, one research proposition can be suggested: the Turkiye Burslari program contributes to shaping the perceptions of Kazakhstani students studying in Turkiye fostering a positive image of the country.

The provided review shows that there is a gap in the literature on this topic, and it is expected that the influence of Turkiye's soft power through educational strategies in Kazakhstan will be a case for exploration. Additionally, taking into account the growing number of Kazakhstani students applying to Turkiye, the question of whether Kazakhstanis will bring a "part of Turkiye" to Kazakhstan with them becomes relevant for researchers. As students adapt to Turkiye's culture and lifestyle, their consumption patterns and individual tastes tend to change. Accordingly, it is important to determine if these changes continue longer, even after they return to their home nations, efficiently introducing "part of Turkiye" into Kazakhstan.

Methodology

Research Design

The rise in the number of Kazakh students studying in Turkiye and the attraction of Turkiye as a favorable destination for obtaining education can be considered a phenomenon. Hence, a good way to describe and explain phenomena is through the use of qualitative interview methods (Lee et al., 1999). Moreover, according to Dunwoodie et al. (2022), qualitative interviews are considered to be more useful to researchers than quantitative research as they allow to get a deeper understanding of the phenomenon and obtain more thorough and practical information. Qualitative research focuses on the experience, behavior, and perception of respondents by getting answers to the questions “how” and “why”, rather than “how much” (Tenny et al., 2022). Oppositely, quantitative methods focus on making an analysis and drawing conclusions based on numerical data thereby limiting participants in their responses to surveys and questionnaires. Moreover, quantitative methods provide general insights, the results of which are then used to confirm or disprove the research hypothesis, whereas the qualitative method allows for in-depth responses (Chetty, 2022).

For this purpose, a qualitative method based on interviews was used in this research. Particularly, semi-structured in-person interviews were conducted. A set of fixed and follow-up questions were prepared based on the expected answers of the participants.

The interview method was used to gather the data since it ensures to learn more specific information and to investigate the meanings individuals ascribe to different ideas (Halperin & Health, 2012, p.18). The opportunity to better comprehend an individual’s opinions, understandings, perceptions, and feelings is the main advantage of conducting interviews (p.18). According to Halperin and Health, instead of inevitably generalizing as in surveys, the goal is to obtain reliable information and understand a person's thoughts (p.310). Therefore, the interview method is chosen to encourage the participants to

speak freely and candidly about the questions while giving them an opportunity to respond in their own way. Moreover, by asking follow-up questions, it is feasible to clarify unclear answers

Participants

The participants were selected using a non-probability method of “snowball sampling” when the researcher obtains from one participant the name of at least one other possible participant and further, eventually leading the sample to grow like a snowball (Kirchherr & Charles, 2018).

This method was chosen for several reasons. Firstly, it ensures that access to participants will not be difficult since there is no accessible and specific list of program applicants from Kazakhstan. Kazakh alumni of Turkiye Burslari are geographically scattered throughout Kazakhstan, so the snowball method allows us to reach many networks and groups from which potential participants can be identified. In addition, this approach facilitated the search for volunteers who met the specific requirements of the study, which ensured that participants recommended only suitable people from their personal contacts and alumni networks, thereby increasing the quality and validity of the data collected. Additionally, participants recruited through snowball sampling may be more open-minded because they will be referred by someone they are familiar with. In this way, it can establish trust between the participant and the researcher, which encourages deeper and more sincere responses.

At first, several Kazakhstani graduates of the Turkiye Burslari program were identified via different sources, including social media, alumni networks, and personal connections. They were then invited to suggest additional people who might be interested in being interviewed in the research. Some of the participants were able to provide contact information for potential participants, and this procedure continued until the target sample size was reached. All interviewed individuals gave informed consent by signing an agreement form and were guaranteed confidentiality and anonymity. Their responses were recorded.

According to Creswell & Creswell (2018), there are no strict rules on the number of interview participants required to obtain results for answering the research question, however it is sufficient to have between 10 and 50 participants depending on the topic and the type of research itself. Therefore, 10 graduates of the Turkiye Burslari were purposefully selected for interviews. Among the ten participants there were 4 men and 6 women, of whom 4 graduated with a bachelor's degree, 4 received a master's degree, and 1 completed a PhD. The criteria for the selection of participants were as follows:

- (1) Participants must be citizens of Kazakhstan;
- (2) They completed their studies through the Turkiye Burslari program at a university in Turkiye;
- (3) All participants are over 18 years old;
- (4) They have graduated from Turkish universities no more than 5 years ago;
- (5) Respondents have spent at least two years living in Turkiye;
- (6) They have returned to Kazakhstan and at the time of the interview are living in Kazakhstan, not in Turkiye.

It is very important to select interviewees following these criterias, as the results of participants who fully fulfil all the criteria will provide up-to-date data on the experiences and perceptions of Kazakhstanis who have graduated through Turkiye Burslari program.

Data Collection

The interviews occurred on the university campus, in coffee shops, and with some participants through the use of video-calling, namely Zoom and Microsoft Teams in an online format. The interviews were conducted in two languages: Kazakh and Russian and with the consent of the participants, the dialogues were recorded on audio for further data analysis. The meeting lasted between 20 and 40 minutes and focused on asking the participants open-ended questions that sought to elicit what they feel about

Turkiye, Turkish culture, Turkish art, and the Turkiye Burslari scholarship program. Furthermore, the interviews also include some questions regarding Turkiye's role in world politics and the bilateral relations between Turkiye and Kazakhstan. Participants did not leave any questions unanswered that demonstrates their thorough participation in the interview process.

Data Analysis

After completing all the interviews, the audio-recordings were transcribed. Some interviews conducted in Russian were written using the TurboScribe program, then the mistakes made by software were corrected manually. However, the majority of the texts were completely written manually, as most interviews were conducted in Kazakh, which is not available for automatic transcription. In the next step, the texts of the interviews were translated into English, trying to preserve the meaning of the answers properly. After the transcription, the texts were coded and common themes were identified. This method of thematic analysis allows to find and analyze themes or patterns in a data set as well as to get new perspectives and knowledge (Elliott, 2018). With this approach, themes and patterns can be inferred from the data without the need to draw predetermined conclusions. Since this is an exploratory study based on a grounded theory, the purpose of the analysis is to explore the perspectives of the participants in their own words. Hence, the identification of major themes is facilitated through inductive thematic analysis because the data collected through interviews is qualitative and offers a basis for its systematic analysis. Eventually, inductive thematic analysis is chosen appropriately to allow the themes emerge from the data.

Ethical Considerations and Interview Questions Guideline

It is important to adhere to established professional ethical standards for research involving human subjects (NNF, 2003 as cited in Dayapdapan, 2022). Therefore, first of all, in order to guarantee the protection of the individuals with whom interviews have been conducted, an application form was sent to obtain approval from the Science and Ethics Committee of Maqsut Narikbayev University. After obtaining permission for collecting primary data, we contacted potential interviewees and familiarize

them with the topic, methods, and aim of the research paper. Those people who agreed to give an interview were sent a consent form, which is attached in Appendix B. Respondents were made aware that participation in the interviews is completely voluntary, anonymous, confidential and they could withdraw at any time without repercussions. In addition, with the permission of interviewees, the dialogues were audio-recorded and all interview materials are stored on the researchers' university corporate email cloud, namely in Outlook and nowhere else.

An interview guide with all the main and supplementary questions was utilized to conduct the interviews. Moreover, the questions do not concern the personal information and data of the participants. All main questions and supplementary questions are attached to Appendix C.

Findings

Cultural Affinity and Common Identity

Participants shared various reasons why they decided to apply for Turkiye. Despite each participant's unique responses, there was a common reason that motivated participants to apply to Turkiye and adapt more easily to the local culture. It was the cultural proximity and various factors of Turkish culture that attracted them and had a lasting impact.

The topic of cultural identity and a sense of belonging to the wider Turkic community was consistently repeated. The respondents frequently emphasized the similarities of the Turkic-speaking people, particularly, Kazakh and Turkish nations by focusing on their shared historical ties and cultural origins. For example, 25 times the word “*close*” was used to stress the cultural affinity of Turkiye and Kazakhstan. For instance, “*Turkiye is so close to me in mentality and religion*”, “*it (Turkiye) wasn't strange for us*” and “*the same origin, a close language, a close religion, and common traditions...we had no surprises*” (see Appendix D for full interview transcripts). The words “*fraternal*” “*brother*”, and “*brotherly people*” were also used to highlight these commonalities. Meanwhile, the words *Turkic*, *Turkicness*, *Turkic-speaking people*, and *Turkic culture* were used 21 times and appeared in all interviews. Several participants even noted that the closeness between the two peoples was the reason for choosing Turkiye as a country of study “*Turkiye and our culture are very similar, I knew it would be easier to adapt*” (Interviewee 5).

Participants often emphasized the close cultural ties between Kazakhstan and Turkiye, emphasizing shared languages, customs, religions, and mentalities. “*The mentality of the majority of the population is Muslim*” (Interviewee 7), “*These are fraternal countries of the same origin, a close language, a close religion, and common traditions*” (Interviewee 9), and “*we are brotherly people due to our languages and history*” (Interviewee 8). Thus, there is a sense of religious connection and shared beliefs between the two countries, since the majority of the population in both countries is Muslim and

both nations are Turkic-speaking (Uygur et al., 2015; Aimaganbetova et al., 2016). These similarities highlight the participants' view of Turkiye as a familiar and friendly place close to their own cultural background.

8 participants of 10 stated the cultural and historical roots of Turkish and Kazakh cultures: *“Our ancestors lived in one place and spoke the same language”* (Interviewee 7). 3 of the respondents shared that the Turks were not indifferent to Kazakh people, since the participants were told by Turks that *“they are a brotherly country for us, they call our lands the lands of our ancestors”* (Interviewee 3), *“the land of our ancestors is the land of Kazakhstan”* (Interviewee 8), and *“you are from our ancestors”* (Interviewee 6). The references to fraternal ties with Turkish and Kazakh lands, the friendly attitude of the Turks towards Kazakh people, and the similarity of cultural elements between the two countries served to ensure that some participants easily accepted the local culture *“There were no problems with the people, with the country, with the culture”* (Interviewee 10), *“we are fraternal countries...therefore, we had no surprises...we were able to accept their culture”* (Interviewee 9).

Consequently, a number of participants replied that after returning to Kazakhstan they chose to work with Turkish organizations, taking advantage of their Turkish language skills and experience of living in Turkiye. According to respondents they enjoy working with Turks and try to use the opportunity to practice their Turkish, which shows that Turkiye did have an influence on them.

When participants were asked about prior experiences with Turkish culture 5 out of 10 expressed no prior interest. Nevertheless, it is worth noting, that all respondents stated that they watched at least some Turkish TV series or listened to music before coming to Turkiye which gave them some knowledge about Turkish culture. As a result of this prior exposure, a view of Turkiye and a desire to learn more about its culture were formed: *“I wanted to learn the language and culture of this country”* (Interviewee 7) and *“It all started with the Turkish language”* (Interviewee 6).

Cultural impression was due to the local culture's richness and local people's positive treatment towards Kazakh people. Participants noted that Turkiye boasts a rich and vibrant history and a recognized

culture, from local customs to museums and architectural mausoleums. Due to this, participants were able to entirely absorb themselves in its rich history and show greater respect for its cultural legacy. It included gastronomy, customs, literature, and history, among other things. For instance, they stated that *“Turkish culture is well-known in the world”* (Interviewee 8), *“in the eyes of a Kazakh student, this (Turkish culture) is impressive and rich”* (Interviewee 6), and

“even such elements as music and literature distinguish the culture of the Turkish people... No matter which city you visit, historical sites, historical mosques, famous mausoleums - everything is preserved in this country” (Interviewee 5).

Moreover, family values, handmade art, food culture, music, and events such as Ebra calligraphy have been mentioned by respondents as part of Turkish culture. According to several interviewees, Turkiye is a country that has been able to preserve its historical heritage, its cultural identity and pass it on to new generations.

Some participants noted that cultural exposure became easier because *“their history is well preserved... Turks respect their history and promote it effectively”* (Interviewee 6). Hence, it can be said that, as a result of this exposure, they gained a better understanding of Turkish culture and traditions, which made it easier for them to adapt. Moreover, 9 participants were pleasantly surprised that Turkish people are hospitable and open-minded by claiming that *“their doors are always open”* (Interviewee 7) and *“people treat very warmly...specifically us, citizens of Central Asia”* (Interviewee 10). This shows the sympathetic attitude towards the treatment of Turkish people and recognition of cultural ties between Turkic nations allowing Turkish-speaking people to be integrated into various aspects of Turkish life. In his findings, Gultekin also comes to the conclusion that the majority of Turkic-speaking people have acquaintances in Turkiye and are associated with Turkish culture. Thus, they tend to have a positive attitude towards Turkish soft power and cultural diplomacy (2019, p. 184). Also, emphasizing the hospitality of the Turkish people, 2 participants shared their experiences when they were invited by

Turkish acquaintances from the university to visit their cities and were shown special respect by local citizens by saying

“strangers can invite you to visit their home...She invited me to visit her city, Bursa...I ended up staying with her for three weeks, and we're still very close, and her parents are like a second family to me” (Interviewee 2).

Interviewee 2 shared with another her experience that after Turkiye, she acquired a new habit of telling employees in the store *“kolay gelsin”*, which in Turkish means “I wish you an easy job”. With this story, she emphasized the politeness and goodwill of the Turkish people *“I liked their hospitality, politeness, the fact that they are open and kind, they are always ready to help others” (Interviewee 2).*

However, the respondents reported that they also witnessed a mismatch between the reality they experienced and their expectations of Turkish culture, which were shaped by images and series. They stated the complexities of Turkish culture, as well as regional and social differences. Some participants said that they formed their opinions of Turkiye with *“rose-colored glasses” (Interviewees 6 and 7)* and *“Turkish series” (Interviewees 2, 4, 5 6, 7 and 8)*. Several respondents noted that *“the series only shows the good sides” (Interviewee 7)* and *“the series shows Turkiye as close to Europe” (Interviewee 6)*. These idealized portrayals of Turkish culture in the media shaped and influenced respondents' opinions of the country before being exposed to the local culture. However, after visiting Turkiye, their preconceived notions were flawed due to which they witnessed regional and social differences. Respondents stressed that Turkish culture was more diverse than what had been portrayed in the series.

The recognition of cultural affinity intensified during their stay in Turkiye. In addition, although many participants were not familiar with Turkiye before arriving and were generally not interested in its culture, several 4 interviewees admitted that during their study in Turkiye, they recognized that Turks are a brother nation to Kazakhs, with similar languages and mentality: *“there I began to feel that we were brotherly people” (Interviewee 8)* and *“only after I moved to Turkiye I understood that we are a fraternal*

country” (Interviewee 7). All participants acknowledged appreciation for the warm welcome they received in Türkiye, where they were treated as “brothers” and accepted into the local community. Hence, the Turkish people were able to make Kazakhstani students aware of their cultural kinship with the Turkish people and this strengthened the sense of belonging with the Turkic identity. Hence, it emphasizes the impact of Turkish hospitality on the cultural identity of the participants.

Another interesting point to highlight is that 8 out of 10 people used Turkish words in their speech such as “*canıma sıca*”, “*gerçekten*”, “*kahvaltı*”, “*yatırım*”, “*diyorlar*”, “*bedava*”. This indicates the influence of the Turkish language on their linguistic practice and even participants confirm that they started to use Turkish more often in Kazakhstan. Moreover, absolutely all respondents prefer to speak Turkish when they meet Turks.

It should be noted that participants’s responses were largely focused on cultural interactions, which raises some questions about Türkiye's influence on regional dynamics in Central Asia. Nevertheless, although most of the participants had not previously been directly exposed to Turkish culture, television series and films as cultural objects helped to shape perceptions and stimulate curiosity in Turkish education.

Impact on Consumer Preferences and Dietary Habits

During the interviews 8 out of 10 people mentioned that they had developed new habits after returning from Türkiye, such as offering tea to every guest, drinking exclusively bitter tea without milk, cooking Turkish breakfast in the morning, and visiting Turkish places. Studying in Türkiye also influenced the consumer preferences of the respondents. Various Turkish brands were named, and participants still prefer to purchase goods such as Defacto, Madame Coco, English Home, and Deri Mont. Respondents note the high quality of Turkish clothes and even after returning to Kazakhstan some of them prefer to buy items of Turkish brands or of Turkish origin: “*To this day, when I fly to Türkiye on*

vacation, I try to buy clothes as well as shoes there. The quality is good, and the price matches the quality. So, all the shoes I bought were from Turkiye” (Interviewee 3).

Moreover, several people expressed their interest in Turkish items by saying *“I have Turkish bardaks (glasses to drink tea) at home, we even changed some dishes to Turkish ones” (Interviewee 2).* Thus, the respondents emphasize not only the quality of Turkish things but also the importance of Turkish culture in their daily lives.

Of the participants interviewed, 9 out of 10 people reported drinking Turkish coffee often while in Kazakhstan, although it took a while to get used to it. *“I didn’t understand Turkish coffee, what bitter is...now I drink Turkish coffee every day...has become a habit” (Interviewee 7), “a culture of daily drinking tea and coffee has developed in me” (Interviewee 8) and “I started drinking Turkish coffee more often” (Interviewee 10).* Thus, due to its bitterness, the participants were initially unable to drink Turkish coffee, but over time they began to like its taste and made it a regular part of their diet, usually after meals drinking it with a glass of cold water to remove the bitterness. Turkish tea has also become one of the new preferences of the respondents, and according to them, after Turkiye, they started drinking tea without milk *“I did not drink tea at all before I went to that country... After my trip to Turkiye, I have got a habit of drinking a tea” (Interviewee 4).*

Another dietary habit acquired by the participants is having a Turkish breakfast or as the participants themselves said *“Türk Kahvaltısı”*. The answers are as follows: *“Turkish breakfast is a must” (Interviewee 10) and*

“We now have a culture of Turkish coffee and breakfast at home. At least on the weekends, I try to make Turkish breakfast once a week, like a menemen...Even when the question is which restaurant to go to, if it is between some ordinary restaurant and a Turkish one, I choose Turkish because it is canima sıcak (heartwarming in Turkish)” (Interviewee 2).

The Turkish breakfast satisfied many respondents, and they confirmed the fact that they miss Turkish cuisine and try to visit Turkish places often with friends. This change in preferences demonstrates the integration of Turkish gastronomy into everyday life and how cultural integration affected the individuals' lifestyles and habits.

Participants' responses revealed a clear fondness for Turkiye and the majority of participants would like to re-experience Turkish culture as they all would like to visit again for travel and work reasons. Indeed, 9 out of 10 participants expressed nostalgia and a desire to visit Turkiye again for travel as well as work reasons. This impact can be observed from their statements such as *“the culture of this place...influenced me psychologically”*, *“Turkiye has become my second home”*, and *“Turkiye is a place that you want to visit again and again”*.

Turkiye Burslari

Participants were asked about the Turkiye Burslari Scholarship program, through which our interviewees completed their studies. All participants responded that they considered only this scholarship program in Turkiye.

Moreover, all 10 participants replied that they recommend their friends, relatives, and acquaintances to apply through Turkiye Burslari. The provided accommodation and airplane tickets, “Tomer” language courses, monthly scholarships, student transport cards with benefits, various events organized by the program, and the active, interesting student life were the reasons for the participants' recommendation. The graduates responded as follows, answering why they recommend Turkiye Burslari: *“This is a unique opportunity”*, and *“you broaden your horizons when you communicate with different people with students of different cultures”*. When obtaining education in a certain country is advised by students, it shows how effectively the country uses educational programs to achieve foreign policy objectives by promoting soft power (Gültekin, 2019, p. 185). Several people expressed that studying in Turkiye was financially easier for them than in Kazakhstan as scholarship provided many benefits:

“The yurt (dormitory in Turkish) and kahvalti (breakfast in Turkish) were free of charge, we had lunch at the university for 100-150 tenge and dinner was free. The internet is free, we were given a travel card with 50% discount (Interviewee 3)”.

However, among those interviewed, some noted the fall of the lira in recent years, which has had a noticeable impact on their expenses. According to the graduates, the 500-700 Turkish liras that were given to students at the beginning of their studies were enough for many expenses, namely for food, their personal spending, and traveling, but in the last years they got 1,400 liras, which was spent in a fortnight:

“In the last year, my scholarship was already 1,400 liras, every year they raise the scholarship, but I didn’t have enough of this money, nothing at all... The economy has gotten very bad” (Interviewee 2)

and

“The economy has become 10 times worse...the contrast between the purchasing power of 700 liras in the past versus its diminished value in the present” (Interviewee 10).

Indeed, the lira has depreciated over the past ten years as it has lost 93% of its value against the dollar (Smith, 2023). This means that the depreciation of the lira has reduced the purchasing power of international students, including Kazakhstanis, which has affected their overall well-being during their studies.

The next important finding is that all 10 participants keep in touch with their friends whom they met within the walls of the university and in Turkiye itself. This implies a long-term connection with Turkiye and its people and shows how much importance they attach to the friendships they made there.

The differences between the Turkish and Kazakhstani educational systems were noted by 7 respondents while answering follow-up questions. In general, the graduates were satisfied with the

Turkish educational system, highlighting its quality: *“I was attracted to an education system that focused on traditional scientific processes such as writing papers and conducting research” (Interviewee 1)* and

“There are very few materials in Kazakh and Russian...there were 3 books on my topic in Turkiye and while writing my dissertation there was no need to look for other materials, you can find books on any topic in Turkish (Interviewee 3)”.

Two participants compared the Turkiye Burslari to the state Bolashak program. One of them emphasized the special feature of the Turkiye Burslari positively, saying that:

“Turkiye Burslari covers absolutely everything, and even after graduation, people get a “return ticket”. So, Bolashak requires you to work in the country, and the Turkiye-Burslari does not oblige you to do anything, this is one of the main advantages” (Interviewee 2).

However, another interviewee reported a disadvantage of the program, she stated that when arrived in Kazakhstan she did not see any support, and *“if a teacher who studied through Bolashak returns to Kazakhstan, they will easily be given a category, but those who studied under Turkiye scholarships will not” (Interviewee 8)*. This implies that Kazakh graduates of the Turkiye Burslari program were not provided with sufficient assistance after their return to Kazakhstan which suggests a potential area for development of this program. This perceived inequality in the recognition of qualifications demonstrates how graduates of various scholarship programs are assessed in Kazakhstan.

It is also worth noting that although the adaptation to Turkish culture was easy for the participants, some still faced difficulties with the language, especially when it came to terminology. Even though all the respondents passed the Tomer and received C2, it was somehow complicated for some participants to further study their degrees in Turkish *“I was able to understand and write in Turkish, but the terminology was difficult” (Interviewee 3)* and *“studying Turkish for one year is not enough. Because there is an academic level, and in Tomer it’s just general Turkish” (Interviewee 7)*. A year of language training for

some respondents turned out to be insufficient, since, according to them, they still needed practice. Indeed, language is a major challenge faced by most international students in Türkiye (Gültekin, 2019, p. 181).

Türkiye's Role in Kazakhstan's Foreign Policy

Participants supported expanding bilateral relations between Türkiye and Kazakhstan by recognizing the importance of Türkiye in Kazakhstan's foreign policy. Recommendations in areas such as partnerships in economic, educational, and cultural diplomacy between Kazakhstan and Türkiye were at the center of discussions on bilateral ties between the two countries. All respondents insisted on further cooperation while considering the importance of Türkiye in Kazakhstan's foreign policy.

The majority of participants expressed positive opinions towards the future of Turkish-Kazakh relations and stressed the role of organizations such as Turksoy, Yunus Emre Institute, and the creation of Turan in advancing Turkic culture and unity. Thus, 5 people expressed empathy about the creation of Turan and the unification of Turkic-speaking nations which according to them can have a very positive effect on Turkic-speaking countries. For example, 4 of them noticed that in Türkiye *“there is a lot of talk about Turan and “it is now developing very strongly” (Interviewee 8) as well as “I support the creation of the Turan Union” (Interviewee 9).* Another suggestion made by Interviewee 3 was to create a common alphabet for better understanding among Turkic peoples. This participant believes that Turkic countries should strive for a single union like the European Union. This calls into question the viability of pan-Turkic efforts considering the national state dynamics of the young Central Asian states.

However, the other 4 participants expressed doubts about the realism of creating a Turan Union, reasoning that each nationality remains individual:

“The idea of Turan, the concept that we will become a united nation is a weak concept. Because Uzbek remains Uzbek, Kyrgyz remains Kyrgyz. Sometimes people divide us as “Kazakistan Türkleri, Özbekistan Türkleri, Kirgizstan Türkleri”. But when we come to

Turkiye, no one will say that we are the Turks of Kazakhstan. Kazakh will say that he is Kazakh anyway. If we go to Uzbekistan, they say they are Uzbeks (Interviewee 1)”.

Moreover, one of the participants noted that no country should dominate in Turan:

“Let the Turan Union be created, but no one should be at the top, for example, Turkiye looks after others”. These perceptions reveal a conflict between national identity and cultural unity. Despite a common cultural background, Turkic peoples are nevertheless recognized as having different national identities.

Notably, 5 respondents believe that bilateral relations should be developed militarily, marking Turkiye as a strong power in the region. They noted the role of Turkiye and highlighted that *“in the NATO army...the Turks are the second strongest army, followed by the USA” (Interviewee 1)*, *“Turkiye's military power against any country is very strong” (Interviewee 7)* and *“if there is military cooperation, I believe that economic, trade, political, military cooperation will have a very good impact on us” (Interviewee 9)*. The participants took into account the fact that Turkiye is the second strongest military force in NATO (Husain, 2022). In addition, the emphasis on military cooperation was complemented by Turkiye's engagement and support in neighboring conflicts: *“Turkiye accepts Syrian refugees and grants them citizenship”* and *“Turkiye ships and sells Bayraktar in the war between Azerbaijan and Armenia”*. Thus, some participants believe that Kazakhstan could benefit from cooperation in the military sphere to develop its armed forces.

Some interviewees also acknowledged that Turkiye is developing its tourism industry very well and Kazakhstan has a lot to learn from it: *“I would improve the movement of tourist services... Because their service is very top-notch” (Interviewee 4)* and *“we can learn from the Turks in the areas of tourism and trade” (Interviewee 8)*. Regarding trade, some options such as the possibility of Turkiye entering the Chinese market through Kazakhstan and Kazakhstan entering Europe through Turkiye were also announced. It was noticed that the relationship between Kazakhstan and Turkiye is satisfactory for the majority of the interviewed respondents.

Turkiye's cultural achievements were mentioned several times, especially in the fields of tourism and education, which shows how soft power influences the perception of Kazakhs. Meanwhile, suggesting what should be improved in bilateral relations, participants were more inclined to say that Kazakhstan has much to learn from and benefit from Turkiye, such as importing their goods, however, nobody mentioned the possibility of Kazakhstani exports or what Kazakhstan can sell to Turkiye. Thus, these uneven trade relations raise concerns about the balance of economic benefits.

In addition, 3 participants expressed their thoughts about the politics of Erdogan, and the thoughts were divided into two camps. One of the participants believes that the glorification and popularization of Erdogan's policy are actively promoted in the Kazakh media: *“For example, when a flag falls from Erdogan's suit in the street and Erdogan picks it up and puts it inside his suit. After that, he can join any family for iftar”* (Interviewee 1). In his opinion, this information is actively used to attract an audience to Kazakhstan, which the Kazakh audience is very much deceived by. It was further mentioned that he pursues an assertive policy based on religious doctrines: *“Erdogan is very close to religion”* (Interviewee 10) and *“he stands by his opinion...he conducts foreign policy following their national interests... I see such advantages”* (Interviewee 3). Indeed, as a Muslim-majority country, the Erdogan administration has supported projects to advance Islamic culture both locally and globally. For example, the growth of religious schools of Imam-Hatip, and the addition of religious subjects to the curriculum (Zengin & Hendek, 2023). This is worth mentioning as most participants used religion as a factor in cultural affinity, which resonated positively with their perceptions. However, these differing opinions about President Erdogan's policies may influence perceptions about Turkiye due to positive views of Erdogan's assertive religion-based policies, which Kazakh Muslims may sympathize with, or negative views of his ruling preference for Islamic interests over secular ones.

Conclusion

The literature review supports the findings from various aspects of the study. As Uygur et al. Aimaganbetova et al. stressed that cultural affinity and common historical ties are easily traced in the Turkic world, Kazakhstani students also considered similar languages, religion, and other elements when applying to Turkiye, which then created a sense of solidarity and brotherhood feelings. Turkish hospitality and the importance of mutual cultural exchange are highlighted as key factors in promoting positive international relations and integration as Gültekin stated. Furthermore, his statement about the influence of media and cultural products on the formation of cultural opinions is consistent with the findings that Kazakhstani students experienced a discrepancy between views of Turkiye before and after exposure to Turkiye.

Academic exchange programs are one of the strategic soft power tools that encourage educational connections, intercultural communication, and long-term diplomatic partnerships. Thus, the Turkiye Burslari Scholarship Program is a prime example of how Turkiye uses educational initiatives to strengthen its soft power, thereby facilitating its stay and cultural absorption in Turkiye. These cultural and academic exchanges can change consumer habits and preferences as consumers adopt features of the host country's lifestyle and products, as described by Gültekin. This also aligns with the study's findings of participants maintaining these habits in their home countries after returning, which may be the answer to the question if they bring “a part of Turkiye” with them to Kazakhstan. The study demonstrated that students transferred some components of Turkish culture back to Kazakhstan, incorporating them into their daily lives. Eventually, findings based on student perceptions provide valuable information about Turkiye's soft power through educational programs.

The two research hypotheses presented at the beginning of the study are supported by the findings. Firstly, the study results show a link between the program and participants' increased good opinions of Turkiye. This confirms the first assumption that Turkiye Burslari has a mostly positive influence on Kazakhstani students' perceptions of Turkiye, as the majority of the alumni in the research are eager to

return despite some of the challenges they mentioned. They often emphasized Kazakhstan and Turkiye's strong cultural ties which also helped them adapt to the Turkish way of life. In addition, the positive image of the nation and the country was further strengthened by their warm interaction with Turkish hospitality. Meanwhile, it is noteworthy that even after returning to Kazakhstan, graduates gravitate towards the Turkish language, follow the Turkish way of life, adhering to certain habits, which indicates the influence of the program on the worldview of the participants.

All in all, it is clear that the Turkish Burslari program, which provided participants with different opportunities in Turkiye, had a great influence on their impressions of Turkiye. Moreover, the program's offerings of scholarships, housing, language lessons, and cultural activities enhanced the overall positive experience of participants. Hence, it contributes to presenting Turkiye as a preferred location for study and cultural interaction.

Secondly, the second assumption was also supported by the findings that the intellectual, social, and cultural elements of the Turkiye Burslari program contributed to the Kazakhstani recipients feeling connected and fit in Turkiye. Indeed, participants emphasized various factors of Turkish culture, such as Turkish friendliness, social integration, and cultural proximity, which might have contributed to their desire to return to Turkiye and maintain friendly relations with Turkish acquaintances. For instance, the way the food preferences, consumption choices, and language proficiency of participants developed also demonstrates how Turkish culture was incorporated into their daily lives. This showcases how the program has excelled in intercultural communication and assimilation.

Indeed, the academic, social, and cultural elements of the Turkiye Burslari program contribute to advancing Turkiye's soft power in Kazakhstan by promoting intercultural understanding and integration among recipients. This is evident from the fact that all participants would advise friends and relatives to study in Turkiye through this educational initiative. This highlights its effectiveness in spreading favorable views of the country among students.

The research findings addressed the research questions. Firstly, the impact of education as a soft power tool on a country's capacity to shape people's opinions and improve its status internationally. Findings show that educational initiatives such as the *Turkiye Burslari* have an important role in increasing foreign students' positive views about the host country, which is *Turkiye*. It is found that educational programs aid integration and promote knowledge sharing between countries, which improves the host country's image abroad. They achieve this by providing all-encompassing assistance and cross-cultural networking. The next point is that people who graduate from foreign universities are then more likely to spread the culture of the country where they studied, which also has a positive effect on the image of the host country.

Secondly, in terms of the effects the *Turkiye Scholarships* program has on Kazakhstani students studying in *Turkiye*, it primarily shaped participants' views about the country mainly positively by providing academic guidance, personal development, and networking opportunities. Indeed, the program contributed to favorable perceptions about *Turkiye* and cultivated a feeling of affinity to the local culture which is confirmed by the participants' experiences. Full scholarship, Turkish language training, and cultural activities provided by the program helped participants settle there. Despite claims that some expectations were not met, all participants expressed nostalgia for returning to *Turkiye*.

It is noteworthy that the research findings may not apply to all Kazakhstani alumni who graduated through *Turkiye Burslari* because the study used only a qualitative method with in-depth interviews, making the research exploratory. Quantitative research methods such as surveys should be applied to get a more objective result. The results of our study can be used as variables to conduct a survey after determining a representative sample size. The variables can be further studied on their influence and relations, allowing for thorough investigation.

Another limiting factor is that the majority of the interviewees started or continued their studies during the COVID-19 pandemic, which reached its peak in 2020 (Altig et al., 2020). Since one of the criteria for selecting participants was that they had graduated from university at least 5 years ago, many

respondents had been studying online for a while without being able to travel to Turkiye. Moreover, in 2023, due to the sudden earthquakes in Turkiye, the Turkish government had to convert educational institutions to an online format (Elhaty & Elhadary, 2023). Thus, future research may use mixed methods to obtain a more generalized conclusion.

This research can contribute to scholarly work and academia in several ways. Firstly, it helps to understand how Turkiye and other states can use education as a soft power tool to improve their status internationally. It shows the role of educational exchanges in developing bilateral ties between states. Thus, the study advances theoretical understanding and academic work on soft power with a focus on education because all participants were impacted by the government-run Turkiye Burslari program, demonstrating the effectiveness of deliberate soft power. Educational programs promote cultural integration and intercultural understanding, evidenced by examining the relationship between soft power and education.

Secondly, the research's focus on common identity and cultural closeness underscores the value of cultural diplomacy in contributing to a favorable image of a country. Researchers can further examine Turkish cultural diplomacy to identify more connections that support intercultural trust between Turkiye and Kazakhstan.

Thirdly, the study can offer suggestions for creating successful soft power projects in the education sphere. Turkiye Scholarship is one of the largest government scholarships with generous funding that even covers airfare, community support even after graduation, etc. Hence, policymakers can use this research and design an initiative that will contribute to the soft power of a state.

References:

- Abhimanyu. (2020). Diplomasi publik ala beasiswa Turkiye, memperkuat soft power Turki di kawasan [Public diplomacy in the style of Turkic scholarship strengthens Turkiye's soft power in the region]. *Berita Turki*. <https://beritaturki.com/opini-diplomasi-publik-ala-beasiswa-Turkiye-memperkuat-soft-power-turki-di-kawasan/>
- Abzhaparova, L., Kaliyeva, A. & Tokmurzayeva, A. (2016). The role of public diplomacy in the strategy of development between Kazakhstan and Turkiye. *International Journal of Environmental and Science Education*, 11(18), 11073-11080. https://www.researchgate.net/publication/311266783_The_role_of_public_diplomacy_in_the_strategy_of_development_between_Kazakhstan_and_Turkiye
- Aimaganbetova, O., Aimaganbetov, A., Mussikhina, E., Kabakova, M., Nurysheva, G., & Adilova, E. (2016). "Socially-Psychological Research of Religious Orientations and Preferences in Modern Kazakhstan" *The European Proceedings of Social & Behavioural Sciences*. <https://doi.org/10.15405/epsbs.2016.11.94>
- Alam, S. (2017). 100 Turkish alumni groups abroad set to form by 2020. Anadolu Agency. <https://www.aa.com.tr/en/education/100-turkish-alumni-groups-abroad-set-to-form-by-2020/979726#>
- Altig, D., Baker, S. R., Barrero, J. M., Bloom, N., Bunn, P., Chen, S., Davis, S. J., Leather, J., Meyer, B. H., Mihaylov, E., Mizen, P., Parker, N. B., Renault, T., Smietanka, P., & Thwaites, G. (2020b). Economic uncertainty before and during the COVID-19 pandemic. *Journal of Public Economics*, 191, 104274. <https://doi.org/10.1016/j.jpubeco.2020.104274>
- Amirbek, A., & Ydyrys, K. (2014). Education and Soft Power: Analysis as an Instrument of Foreign Policy. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 143, 514–516. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2014.07.428>

- Antonova, N. L., Sushchenko, A. D., & Popova, N. G. (2020). Soft power of higher education as a global leadership factor. *The Education and Science Journal*, 22(1), 31–58. <https://doi.org/10.17853/1994-5639-2020-1-31-58>
- Aoki Tamotsu (2003), *Tabunka sekai [Multicultural world]*, Tokyo: Iwanami shinsho.
- Aras, B., & Mohammed, Z. (2019). The Turkish government scholarship program as a soft power tool. *Turkish Studies*, 20(3), 421–441. <https://doi.org/10.1080/14683849.2018.1502042>
- Budak, M. M., & Terzi, H. M. (2021). Kamu Diplomasisi Faaliyeti Olarak Bursluluk Programları ve Türk Keneşi Üye Ülkelerindeki Uygulamalar. *Bilig*, 96, 229–253. <https://doi.org/10.12995/bilig.9609>
- Cevik, S. B. (2020). Türkiye's public diplomacy in flux: From proactive to reactive communication. In *Routledge Handbook of Public Diplomacy* (2nd ed.). Routledge. <https://www.taylorfrancis.com/chapters/edit/10.4324/9780429465543-41/Turkiye-public-diplomacy-flux-senem-%C3%A7evik>
- Chetty, P. (2022). *Limitations and weakness of quantitative research methods*. Knowledge Tank. <https://www.projectguru.in/limitations-quantitative-research/>
- Creswell, J. W., & Creswell, J. D. (2018). *Research design: qualitative, quantitative, and mixed methods approaches* (Fifth edition). Los Angeles: SAGE.
- Davut, H., Aslan, D., & Bozyigit. (2015). Türkiye-Kazakhstan Relations: An Overview Of Mutual Relations Since The Collapse Of The Soviet Union. *ResearchGate*. https://www.researchgate.net/publication/304247544_Turkiye-Kazakhstan_relations_an_overview_of_mutual_relations_since_the_collapse_of_the_soviet_union
- Dayadapan D, J. (2022). *Interview Guidelines & Ethical Considerations: For further and upcoming project*. <https://doi.org/10.13140/RG.2.2.34898.43205>
- Donelli, F., & Gonzalez-Levaggi, A. (2016). Becoming global actor: The Turkish agenda for the global south. *Rising powers quarterly*, 1(2), 93-115.

- Donnellon-May, G. (2022). Türkiye's growing influence in Central Asia. *The Diplomat*.
<https://thediplomat.com/2022/10/Turkiyes-growing-influence-in-central-asia/>
- Dunwoodie, K., Macaulay, L., & Newman, A. (2022). Qualitative interviewing in the field of work and organisational psychology: Benefits, challenges and guidelines for researchers and reviewers. *Applied Psychology*, 72(2), 863–889. <https://doi.org/10.1111/apps.12414>
- Egamberdiyev, M. (2023). Cultural transformation of Turkic states in the system of integration organizations. *KazMU Habarsysy Sygystanu Seriasy/al-Farabi Atyndagy KAZAK ULtyk Universiteti Habarsy Sygystanu Seriasy*, 106(3). <https://doi.org/10.26577/jos.2023.v106.i3.05>
- Egamberdiyev, M., & Turgunbayev, I. Y. (2022). Educational projects in Türkiye as an instrument of «Soft» policy. *Habarsy - al-Farabi Atyndagy Kazak Memlekettik Ultykk Universiteti. Tarih Seriasy/Habarsy Tarihi Seriasy*, 104(1). <https://doi.org/10.26577/jh.2022.v104.i1.12>
- Elhaty, I., & Elhadary, H. M. E. (2023). Online education in Turkish universities after the earthquake: the pros and cons. *Journal of Survey in Fisheries Sciences*, 10(4S), 330–340. <https://avesis.gelisim.edu.tr/yayin/bec0941f-c516-4acb-90d4-0f16f6576c57/online-education-in-turkish-universities-after-theearthquake-the-pros-and-cons>
- Elliott, V. (2018). Thinking about the coding process in qualitative data analysis. *Qualitative Report*, 23(11), 2850–2861. <https://doi.org/10.46743/2160-3715/2018.3560>
- Gaipov, D. E., Yaylaci, Y., Çiğ, K., & Güvercin, S. (2013). Formation of multilingual educational system in Kazakhstan: Kazakh-Turkish High Schools. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 103, 416–424. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2013.10.355>
- Gallarotti, G. M. (2022). Pedagogical offensives: Soft power, higher education and foreign policy. *Journal of Political Power*, 15(3), 495–513. <https://doi.org/10.1080/2158379X.2022.2127276>
- Gök, E., & Gümüş, S. (2018). Chapter 15: International student recruitment efforts of Turkish universities: rationales and strategies. In A. W. Wiseman (Ed.), *International Perspectives on Education and Society* (Vol. 34, pp. 231–255). Emerald Publishing Limited. <https://doi.org/10.1108/S1479-367920180000034019>

- Gültekin, O. (2019). International Education and Soft Power: The Case of Türkiye (PhD Thesis). Istanbul.
https://acikbilim.yok.gov.tr/bitstream/handle/20.500.12812/592240/yokAcikBilim_10323897.pdf?sequence=-1
- Halperin, S., & Heath, O. (2012). *Political Research: Methods and Practical Skills*. Oxford University Press.
- Husain, A. (2022, November 8). Türkiye builds a hyperwar capable military. *Forbes*.
<https://www.forbes.com/sites/amirhusain/2022/06/30/Turkiye-builds-a-hyperwar-capable-military/?sh=14518f6955e1>
- Ibrayeva, A. (2021). Kazakh-Turkish Relations: Trade And Economic Aspect. *Habarşy - Abaj Atyndağy Almaty Universiteti. Tarih Zane Saasi-aLeumettik Gylymdar Seriasy*, 68(1).
<https://doi.org/10.51889/2021-1.1728-5461.17>
- Kahraman, E. (2019). Türkiye burslari ile istanbul'a eğitime gelen öğrencilerin Türkiye'ye aşinaliklari ile Türkiye imaji ve kişiliği algisi ilişkisi. *İstanbul Arel Üniversitesi İletişim Çalışmaları Dergisi*, 6(13), 67-112.
- Kelkitli, F. A. (2020). The role of international educational exchange in Turkish foreign policy as a reconstructed soft power tool. *All-azimuth: A Journal of Foreign Policy and Peace*, 10(1), 41–58.
<https://doi.org/10.20991/allazimuth.707710>
- Kirchherr, J., & Charles, K. (2018). Enhancing the sample diversity of snowball samples: Recommendations from a research project on anti-dam movements in Southeast Asia. *PLOS ONE*, 13(8), e0201710.<https://doi.org/10.1371/journal.pone.0201710>
- Kıran, Y. S., & Açıkalm, Ş. N. (2021). New tools of soft power: Türkiye's education and science diplomacy. *Hacettepe University Journal of Education*, 36(4), 977-985. doi: 10.16986/HUJE.2021072717
- Korkmaz, S. (2022). YTB as an Element of Soft Power: Senior Bureaucrats Who Graduated from Türkiye. *Tetkik*, 2, 319-335.<https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/2974303>

- Kukeeva, F., Chukubayev, E., Sultanmuratov, N., & Alypkyzy, R. (2019). Public diplomacy and soft power of Turkiye in Kazakhstan. *Vestnik KazNU. Seriya mezhdunarodnye otnosheniia i mezhdunarodnoe pravo*, 86(2), 16-25.
- Matkarimova, K. (2018). *Germany's "soft power" strategy in Kazakhstan: educational and cultural aspects*. <http://nur.nu.edu.kz/handle/123456789/3323>
- Mohammed, Zulkarnain (2017). The Turkish government scholarship scheme as a soft power tool.
- Mokrane, H., & Halaç, H. H. (2022). Anadolu Üniversitesi Uluslararası Öğrencilerinin Türkiye'nin Kültürel Miraslarına Farkındalıkları. *Turkish Journal of Social Research/Turkiye Sosyal Arastirmalar Dergisi*, 26(3).
- Mokrane, H., Turan, S., & Halaç, H. H. (2019). Tömer öğrencilerinin kültürel miras ve koruma farkındalığı; eskişehir anadolu üniversitesi örnekleme. *Journal of Awareness*, 4(2), 185–204. <https://doi.org/10.26809/joa.4.015>
- Muhasilovic, J. (2002). *Turkiye's Soft Power and Public Diplomacy in Bosnia-Herzegovina and Sandžak (2002-2017)*. https://www.researchgate.net/publication/356595497_Turkiye's_Soft_Power_and_Public_Diplomacy_in_Bosnia-Herzegovina_and_Sandzak_2002-2017
- Muyan, G. K. (2023). Türkiye's Diaspora Engagement Policy during AK Party Era: Long-Distance Nationalism. *International Journal of Human Mobility, Special Issue: New Discussions/Overlooked Issues in Migration Research*, 16-33.
- Nye, J. (2005, January). Soft power and higher education. *In Forum for the future of higher education (Archives)* (pp. 11-14). https://cdn.mashreghnews.ir/old/files/fa/news/1393/4/11/637473_515.pdf
- Nye, J. S. (2008). Public diplomacy and soft power. *The Annals of the American Academy of Political and Social Science/the Annals*, 616(1), 94–109. <https://doi.org/10.1177/0002716207311699>
- Oğuzlu, H. T. (2023). Türkiye as a restrained middle power. *Turkish Studies*, 24(3–4), 673–690. <https://doi.org/10.1080/14683849.2023.2171870>

- Ostashova, Y. (2020, December). Higher education as a soft power tool of state's foreign policy. *In Proceedings of the International Conference Digital Age: Traditions, Modernity and Innovations (ICDATMI 2020)* (pp. 259-265). Atlantis Press. https://www.researchgate.net/publication/348057913_Higher_Education_as_a_Soft_Power_Tool_of_State%27s_Foreign_Policy
- Plotnikov, D. S. (2016). "Soft Power" Of China, Turkiye, Iran, Russia And The United States In Central Asia Within The Education Sector. *Ars Administrandi, 1*, 160–177. <https://doi.org/10.17072/2218-9173-2016-1-160-177>
- Sapiyev, Y. (2022). Turkiye and Turkic-speaking states. *Anadolu Strateji Dergisi, 3*(2), 1–31. <https://dergipark.org.tr/en/pub/anasamasd/issue/68779/1082871>
- Sharipov, A. (2020). The Role Of Turkish Soft Power Diplomacy In The Current Development Of Central Asia. *PalArch's Journal of Archaeology of Egypt / Egyptology, 17*(7), 7725 - 7738. <https://archives.palarch.nl/index.php/jae/article/view/3407>
- Shawa, L. B., & Ogunnubi, O. (2022). 5 - Analysing South Africa's Soft Power in Africa through the Knowledge Diplomacy of Higher Education. *Journal of Higher Education in Africa, 15*(2). <https://doi.org/10.57054/jhea.v15i2.1482>
- Sultanmuratov, N., Kukeyeva, F., Chukubayev, Y., & Baizakova, K. (2020). Kazakh-Turkish Lyceums: Promotion Of Gülenism In Kazakhstan. *Central Asia and the Caucasus. https://doi.org/10.37178/ca-c.20.2.02*
- Tanatarova, Z., & Maratova, S. (2019). Publicly Political And Cultural-Historical Connections Between Kazakhstan And Turkiye (Independence Years). *Elektronniy Nauchniy Zhurnal «edu.e-history.Kz»*, 6(2), 259–262. <https://edu.e-history.kz/index.php/history/article/view/562>
- Tareva, E. G., & Tarev, B., V. (2017, March 1). *Intercultural Education as a "Soft Power" Tool*. SFU. <https://elib.sfu-kras.ru/handle/2311/31567>
- Tenny, S., Brannan, J. M., & Brannan, G. D. (2022, September 18). *Qualitative study*. StatPearls - NCBI Bookshelf. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK470395/>

- Tlebaldiyeva, M., Sadikov, T., Kamiyeva, G., & Moldahmetova, Z. (2017). The outcomes of cooperation of Kazakhstan and Turkiye in the field of education. *International Journal of Economics and Business Administration*. <https://doi.org/10.35808/ijeba/144>
- Tlebaldiyeva, M., Serubayeva, A., Sailaubayeva, N., Alikhankyzy, G., & Orazova, R.. (2021). HISTORICAL EXPERIENCE OF EDUCATION COLLABORATION ENHANCEMENT: A CASE STUDY Turkiye AND KAZAKHSTAN. *PalArch's Journal of Archaeology of Egypt / Egyptology*, 18(08), 3390-3395. <https://archives.palarch.nl/index.php/jae/article/view/9469>
- Torkunov A.V. Education as a Soft Power Tool in Russian Foreign Policy. *MGIMO Review of International Relations*. 2012;(4(25)):85-93. <https://doi.org/10.24833/2071-8160-2012-4-25-85-93>
- Turalin, E. M. (2022). Successful Steps In The Early Stages Of Cultural Relations Of Kazakhstan With Turkiye (1991-2000). *Khabarshy Vestnik Bulletin*, 4(75), 340-350. http://demography.kz/media/publication/files/2023/02/08/Пед_универ_4_номер_2022_жана_2.pdf#page=340
- TuraNews*. (2023, March 11). Kazakhstan Association of Turkish University Alumni Hosts President Erdogan During Turkic States Summit. <https://turanews.kz/en/news/kazakhstan-association-of-turkish-university-alumni-hosts-president-erdogan-during-turkic-states-summit/>
- Turkish Ministry of Foreign Affairs. (n.d.). Turkiye Scholarships: Turkiye's Soft Power Instrument on Regional and Global Fronts. [<https://www.mfa.gov.tr/government-scholarships.en.mfa>] (Accessed February 9, 2024).
- Turkiye Bursları (2024). About. <https://www.Turkiyeburslari.gov.tr/about>
- Uygur, S., et al. "Politics and Religious Discrimination at Workplace: The Case of Turkiye." *European Business Ethics Network (EBEN)*, 2015. bura.brunel.ac.uk, <http://bura.brunel.ac.uk/handle/2438/11926>.

- Wójciuk, A., Michałek, M., & Stormowska, M. (2015). education as a source and tool of soft power in international relations. *European Political Science*, 14(3), 298–317. <https://doi.org/10.1057/eps.2015.25>
- Xiao, Y. (2017). Confucius institutes in the US: Platform of promoting China’s soft power. *Global Chinese*, 3(1), 25–48. <https://doi.org/10.1515/glochi-2017-0002>
- Yang, R. (2010). Soft power and higher education: an examination of China’s Confucius Institutes. *Globalization, Societies and Education*, 8(2), 235–245. <https://doi.org/10.1080/14767721003779746>
- Yazıcıoğlu, Ö. Ö., & Pektaş, M. (2019). A comparison of the middle school science programmes in Türkiye, Singapore and Kazakhstan. *International Electronic Journal of Elementary Education*, 11(2), 143–150. <https://doi.org/10.26822/iejee.2019248588>
- YOK. (2024). *Uyruğa Göre Öğrenci Sayıları Raporu*. <https://istatistik.yok.gov.tr/>.
- Yunus Emre Enstitüsü. (2016). Yunus Emre Enstitüsü 2016 Faaliyet Raporu. https://www.yee.org.tr/sites/default/files/yayin/2016_faaliyet_raporu_05.02.2018-db.pdf
- Zengin, M., & Hendek, A. (2023). The Future of Imam Hatip Schools as a Model for Islamic Education in Türkiye. *Religions*, 14(3), 375. <https://doi.org/10.3390/re114030375>
- Zhumakanova, T. (2020). The Increasing Kazakh National Student Population in Türkiye and the Needs of Kazakh National Students in Learning Turkish [Türkiye’de Artan Kazak Uyraklı Öğrenci Nüfusu ve Kazak Uyraklı Öğrencilerin Türkiye Türkçesi Öğrenme İhtiyaçları].

Appendix A

Profile of the participants

Participants	A field of study	Degree
Interviewee 1	Journalism	Master
Interviewee 2	Tourism	Bachelor
Interviewee 3	Law	PHD
Interviewee 4	Tourism management	Master
Interviewee 5	Turkish Philology	Bachelor
Interviewee 6	Modern Turkic languages and literature	Master
Interviewee 7	Management and Economics	Bachelor
Interviewee 8	Inclusive education	Bachelor
Interviewee 9	Finance and banking	Master
Interviewee 10	International trade and finance	Bachelor

Appendix B

Interview Consent Form

International School of Economics, Maqsut Narikbayev University

Research Project Title:

Soft power: Turkiye's image through educational strategies in Kazakhstan

Researchers:

Tomiris Otesh (Student in the field of International Relations)

Anel Aidarbekova (Student in the field of International Relations)

Research objective:

Thank you for participating in our research! This study aims to explore the impact of Turkiye Bursları on the educational and cultural experiences of recent graduates of the program in Kazakhstan.

Instructions for participants:

We kindly ask you to share your experiences as a Turkiye Bursları alumni through a semi-structured interview. The interview is expected to last approximately 30 minutes. Your participation is completely voluntary and you can withdraw at any time by simply informing the researcher.

This research study does not offer any monetary compensation or fees for participation.

Your contribution is completely voluntary and aims to improve academic knowledge. The study is designed to be non-intrusive and there are no anticipated risks associated with your participation. You

have the right to omit or refuse to answer any question. No question is mandatory. However, talking about personal experiences can provoke mild emotional responses. Participants are encouraged to skip or decline any questions that may cause them discomfort. If you encounter any difficulties during the interview, you have the right to withdraw by informing the researchers at any time without penalty.

We will take steps to ensure a supportive and respectful environment during the interview. If you decide to withdraw, your decision will be respected and the information provided will not be used in the study. Your well-being is our priority and if you have any concerns or experience distress, please inform the investigator immediately and appropriate action will be taken to address the situation.

Data confidentiality:

Your participation is completely confidential. The study is completely anonymous. From the data you provide, all personal information that allows you to be directly or indirectly identified will be removed, and a unique participant code will be assigned to this data. The unique participant code, along with personal information, will be stored securely separately from your data, which only the researcher/s will have access to. Your data and personal information can be deleted upon your request before the end of the study June 10th, and you will need to write to the researcher by that date t_otesh@kazguu.kz and a_aidarbekova@kazguu.kz mentioning the unique participant code/date and time of participation in the study. After this date, all personal information about research participants will be deleted, and your responses cannot be identified.

Research data will be securely stored on the researcher's password-protected computer and used only for scientific analysis purposes. Access to the data will be available only to the researchers.

This study has been reviewed and approved by the Science and Ethics Committee of the International School of Economics, Maqsut Narikbayev University.

If you have any questions, please contact the researcher, Tomiris Otesh and Anel Aidarbekova, via emails at t_otesh@kazguu.kz and a_aidarbekova@kazguu.kz .

For complaints, please contact the Chair of the Science and Ethics Committee of the International School of Economics via email at l_sartakova@kazguu.kz or a_utebayev@kazguu.kz .

Thank you for reading this information.

Consent Form

I have read all of the above and

I agree to take part in the study

I do not want to take part in the study

Full Name

Signature

Date

Appendix C

Interview Questions

Themes	Questions	Follow-up questions
Personal Background	What motivated you to apply for the Turkiye Bursları program? What program and subject did you study in Turkiye?	What motivated you to apply? How did you find out about the TurkiyeBursları program, and what attracted you to it? Did you look into other scholarships before choosing Turkiye Bursları?

<p>About Turkiye</p>	<p>What can you say about Turkish Culture?</p> <p>Have you been exposed to the Turkish culture before you arrived in Turkiye? (Check if the person had finished KTL e.g.)</p>	<p>What do you feel about Turkiye and Turkish people?</p> <p>Was it different before coming to Turkiye?</p> <p>Have those expectations been met?</p> <p>If yes, which expectations?</p> <p>What was the role of your expectations in your decision to apply for the Turkish Burslariprogram?</p> <p>How did your study at the Turkish University help you to adapt and indulge in the Turkish culture? Have made any friends there? Are you still in touch with them?</p>
----------------------	---	---

<p>Perceptions about Turkiye Burslari</p>	<p>What was the language of instruction?</p> <p>Would you recommend Kazakhstani youth to apply to Turkiye through TB? Why?</p>	<p>If it is not Turkish, do you speak Turkish? Did you improve your Turkish even though your language is not Turkish?</p> <p>Do you prefer to speak to Turkish people in English, or do you switch to Turkish?</p>
<p>The Role of Turkiye in Kazakhstan and the world</p>	<p>How do you assess the role of Turkiye in Kazakh foreign affairs?</p> <p>What is the role of Turkiye in the world politics?</p>	<p>Are you satisfied with the current state of affairs between the two countries?</p> <p>Any improvements that you would suggest for the bilateral relations (including to the spheres of education, tourism, business and etc.)</p> <p>If you had a power of policy-making, would you change</p>

		anything in terms of the Kazakh-Turkish relations?
--	--	---

Appendix D

Interview Transcripts

Interview with Participant 1 in English

Question 1: In general, what motivated you to apply to the Turkish Burslari program, what was the motivation?

Response:

In general, I entered the Al-Farabi National University in 2015 at the faculty of journalism. My classmates' thinking and creative abilities were relatively weak. Then I thought to myself that this knowledge is not enough for me, if possible, I need to conquer the foreign knowledge market. From the second year, I began to consciously prepare for studying abroad. What motivated me to go abroad in my third year is the Al Farabi international conference, the Al Farabi university hosts an international conference every year, where we teamed up with students from Japan to create a robot journalist. The same robot journalist Khabarbek, we created a program language, then a character, and Japanese students created its program. I decided that it would be necessary to apply to foreign universities when our robot won the prize. At that time, I began to prepare, began to write scientific articles, my scientific articles were published at a large conference in London, and at conferences in Moscow, St. Petersburg, and in our educational institutions in Kazakhstan. So at the end of the fourth year, we had published thirty-two scientific articles, and then in the fourth year, a teacher came to us, who was an advisor, Tulpar Zhanebekkyzy, who graduated from Istanbul University in Turkiye. Then, during the lecture, we met and discussed books. At that time, the books of great scientists, Huntington's books, The Clash of civilizations. Two men in the group had read him. Then she called the two of us and said that we can study abroad, asked where we want to go, wanted to help us. She said that one of my main goals here is to motivate Kazakh students' study abroad. From there we began to collect documents on New Year. In 2018. After the start of the coronavirus, we stopped much of the process. We chose the top universities in Turkiye. Eight universities should we choose if I

am not confused. We marked eight universities, passed documents and registered articles. In November, we received a message from Turkiye in 2019. So there was a second round, we had an interview in the second round. I was asked what purpose I have, what happiness he had to explore, and I explained. I said that I want to develop the direction of robotics algorithms, artificial intelligence of both countries. So we were admitted to study online, announcing that we were enrolled in the study in November. So, Madiyar, and other 2-3 guys from the Nazarbayev school, with overall 4-5 people from Kazakhstan started our studies. So, we studied online for about a year and went to Turkiye in the summer of 2020. I was accepted to the first university I marked- Istanbul University. Specialty communication.

Question 2: You studied Tomer online?

Response:

Yes. We studied online Tomer for a year.

Question 3: Do you mean that if you studied Tomer online, your language of study was Turkish?

Response:

My language of study was Turkish, but we had lessons mixed in Turkish and English.

Question 4: MHM, did you consider other scholarships before choosing Turkiye burslari?

Response:

I have considered other scholarships. I reviewed Korean scholarships.

Question 5: Did you know about Turkish culture before coming to Turkiye?

Response:

Until now, in general, it was not the culture that really interested me. Because the potential of any country is measured by their academics, then by Nobelists, writers, i. I have not heard much about Turkiye. When we talk about the potential of a country, their achievements come to the fore, their innovative

achievements. But in general, I have some acquaintances who studied in Turkish schools. I am interested in the fact that the school teaches knowledge and morality together.

Question 6: What expectations did you have when you decided to study TB?

Response:

Honestly, I said that I had started a second master's degree. I studied there for a year, and when I started my internship in Kazakhstan, I was invited to Turkiye for the second year, so I went to Turkiye in a ready state. I was ready to go, because I have already reviewed the programs that we have mastered in Kazakhstan in Kazgu, now according to the QS rating, Istanbul University is in the 500th place, our Kazgu at that time was in the 180th or 190th place. There was no new information for me when it came data journalism, Bigdata in Turkish universities. Then, in general, I noticed that our universities are the best universities in Kazakhstan. And now, when I finished my studies in the University of Turkiye, I noticed that when I mastered these scientific processes, when I came to traditional scientific processes as writing articles, conducting research scientific work, creating methods, I was very attentive to them, and I liked them. For example, in our universities, you only communicate with your supervisor when doing research work. And they were taught to us as a special subject based on structure as usual. For example, how research work is done. Now our focus is on more research, such as content analysis. They often received a lot of attention based on their historical methods. So, I could say that I had a good experience.

Question 7: Have you got any habits, such as making Turkish breakfast after Turkiye, drinking Turkish kahfe?

Response:

In general, I did not have such a cultural adaptation. Because now that we have studied at the KazGU, do you know that the basic education of the Kazakh National University is based on the national model? Since we are based on the national model, we went there to study Alikhan, and when we went there, we learned Akhmet Baitursynov, and we were told that the Kazakh culture is in our blood. So we did not

strive for other cultures. In general, I am afraid of being fanatically interested in other cultures, I believe that when any person becomes a fan, they lose their principle, individuality. I was not really interested in making breakfast, posting Insta stories, taking photos of food. My real goal was to get their knowledge, to look for opportunities in the library, to get new ideas. I bring a number of ideas with me to Kazakhstan.

Question 8: Before going to Turkiye, did you read the news about Turkiye? Have you listened to music, watched Turkish TV series, cinema? How often did you do it?

Response:

In general, it turns out that in childhood a person is often influenced by external factors. Then the school, Then the university forms forms, shapes our thinking. I have been watching Turkish TV series with the family at home. In 2004-2005, a series called Kyn Algar, and then Deniz. We also watched such films. It was now our external factor. We had no choice. We were watching movies at Prime Time with my family. So, Prime Time the time of the most active time for watching of television and listening to radio during the day. Oh, that's how we watched it in the evening, when everyone gathered in front of the TV. However, when I came to the university, I had a critical attitude towards movies and content. In general, not regarding Turkiye, but regarding Korea, because we have the concept of cultural imperialism, when we say that a country is achieving with the help of soft skills, through soft power, soft politics, recruitment, attraction, attention. One critical vision was formed on it. When analyzing the films why all films look like each other, why a Turkish girl goes as a secretary, she falls in love with her boss, between two of them sometimes love blows, why is it monotonous. Looking at it, I realized that Turkiye, when it came to the production of such a film as a whole, was the second largest market in the world after America. I did not find that they have such great movies. But I am more interested in Hollywood films, followed by other films from France. But the truth is that today I read Not books in Turkish, not Turkish authors, but academic works written by Turkish academics, because I am interested in the researches.

Question 9: So you don't think the soft power of the Turkiye has much effect on you, do you?

Response:

Now the reason is that the consciousness of a person can not be formed in a year, in two years. For example, a change in human consciousness takes 5 years, at least 7 years. For example, the economy can be adjusted in 2 years with reforms, then with innovations. The human mind is not such a thing, it takes 10-15 years or even 50 years to change the human mind. I was in a purely Kazakh environment, and after studying at a KazGU, I am not interested in the world on a fanatical level.

Question 10: You studied in Turkiye in Turkish. If you study in Turkish, do you prefer to communicate with the Turkish people in Kazakhstan in English or in Turkish?

Response:

I have acquaintances with the Turks of this side Ahyska. Do you know that there is an ethnic group? They were once deported to Kazakhstan, under Stalin's regime. When I was talking to them, I noticed that there was something in the culture of the Turkish language of Ahyska in Istanbul in the middle of the great distance. Because many things, many words, perception, understanding, transmission to their language are completely different. So when we communicated, we could not build a bridge, a bridge of communication. Then we spoke in Russian. Then we spoke in Kazakh, and all of them, for example, in my environment, all the Turks are fluent in Kazakh. It is more convenient for them to express their opinions in Kazakh than in Turkish because it is assimilated to a certain extent. Turks in Kazakhstan, especially in the South. But when they come to culture, they are very interested in themselves. The difference is very far away.

Question 11: The next question will be about the relationship between Turkiye and Kazakhstan. How do you assess the role of Turkiye in Kazakhstan's foreign policy?

Response:

Now, for example, since we are now scientists studying the media process, in our media, Turkiye is often associated with such a thing as a friendly бауырмал country to us, and then Turan. Our association of the Turkish state is Turan, that is, the creation of an alliance, the creation of a common Turkish unity. In fact,

this idea has no basis from the point of view of any realism, any reality. And now in general. But the same is shown in the media. Erdogan is glorified here. Such things as the popularization of Erdogan's policy and the downgrading of Tokayev's policy in our country are actively used by our media to attract an audience. For example, when a flag falls from inside Erdogan's suit on the street, Erdogan puts it inside his suit. After that, he can go to any family and join the ausashar. Now we know that all this is called the info reason. For this information, our Kazakh-wide audience is very much deceived, deceived by manipulations. From this point of view, I think that the relationship between Turkiye and Kazakhstan should develop not in such a direction as the creation of a union, the creation of one state, but in economic and political development based on specific alliances. For example, Turkiye and Kazakhstan should develop in such areas as the generation of industries, the creation of their innovations, and then the production of weapons, the development of weapons. But I think our position misunderstands the ties between Turkiye and Kazakhstan. Because, again, the influence of new media, the influence of the media, is to blame for this. It is necessary to develop in the same economic direction.

Question 12: To improve bilateral relations, it is necessary to pay more attention to the economic sphere?

Response:

Necessarily, because the idea of Turan, the concept that we will become one nation is a weak concept. Because Uzbek remains Uzbek, Kyrgyz remains Kyrgyz. And the concept Kazakistan Türkleri ya da bilmiyorum Özbekistan Türkleri diyorlar Kirgizstan Türkleri diyorlar. But when we come here from the truth to the Turkish state, no one will say that we are the Turks of Kazakhstan. He says he's Kazakh anyway. If we go to Uzbekistan, they call they are Uzbeks. In the same sense, it is possible to develop cultural ties now as Altai Ulttary. Such things as the transportation of goods through the Caspian sea, access to the Chinese market through Kazakhstan to Turkiye or Kazakhstan to the European market through Turkiye should be important.

Question 13: MHM, in general, you have noted the role of Turkiye in Kazakhstan, and now what do you think is the role of Turkiye in world politics?

Response:

Turkiye's role in world politics is strong if we take it on a geopolitical basis, because in the NATO army, as you know, the Turks are the second strongest army, followed by the USA. Turkiye is a strong when it is taken on the basis of the structural nature of the Armed Forces of a single base NATO army. Therefore, Turkiye can influence the surrounding states to a certain extent. On the basis of the surrounding states in particular, we know that Syria is conducting special operations with its influence, yes? One of the reasons for Iran's decline is that it is going on special operations to other states. Then, for example, Iran, influence in Iraq. For example, to Afghanistan, Tajikistan. There is a certain influence of Turkiye on Pakistan. Then there is also influence in Uzbekistan. But I do not agree with the world in which Turkiye is promoted and developed in the same direction on the basis of the same Turkiye. Because Kazakhstan has a strategy for our development, development through a multi-vector policy, without showing much aggression to anyone on the basis of the economy.

Question 14: Well thank you, this was the last question, thank you so much!

Response:

Well, good luck to you too

In Original Language

Сұрақ 1. Жалпы Туркие Бурслары бағдарламасына тапсыруға сізге не түрткі болды, не мотивация болды?

Жауап:

Жалпы Әл Фараби атындағы ұлттық университетке 2015 жылы түстім мен журналистика факультетіне. Қатарластарымның ойлай жүйесі, шығармашылық мүмкіндіктері салыстырмалы түрде өте әлсіз болды топта. Сосын ойладым маған бұл білім жеткіліксіз, мүмкін болса шетелдік нарықты, шетелдік білім нарығын бағындыруым қажет деп таптым өзіме. Сол екінші курстан бастап шетелге шығуға саналы түрде дайындалса бастадым. Менің шетелге шығуыма түрткі болған нәрсе үшінші курста ол Әл Фараби халықаралық конференциясы, Әл Фараби атындағы университетте жыл сайын халықаралық конференция өтеді, сол жерде біз Жапония студенттерімен бірігіп, робот журналист құрадық. Сол робот журналист Хабарбек деген біз бағдарлама тілін, одан кейін сипатын жасадық, Жапон студенттерін оның программасын құрып шықты. Соны ұсынып, жүлделі болғаннан кейін болғаннан кейін міндетті түрді шетелге тапсыру керек деп шештім саналы түрде. Сол кезде бастап дайындықты бастадым, ғылым мақалалар жазуға кірістім, ғылыми мақалаларым Лондондағы үлкен конференцияда жарық көрді, одан Мәскеудегі, Петербургдағы, одан өзіміздің Қазақстан оқу орындарында конференцияларда жарық көре бастады. Солай төртінші курс аяқтаған кезде қолымызда отыз екі ғылыми мақала болды және 3,97 GPA сосын сол төртінші курста бізге куратор болып, Тұлпар Жәнебекқызы деген, Түркияның Стамбул Университетін бітіріп келген ұстаз келді. Сосын, дәрс барысында таныса отырып, кітаптар талқылады. Сол кезде үлкен ғалымдардың ол кітаптар, Хантингтонның кітаптары, Өркениеттер қақтығысы мысалы. Сол сұраған кезде топта оны ұққан жалпы игерген екі кісі болды. Сосын екеуімізді шақырып алып, бізге ұсыныс айтты. Шетелде оқысаңдар қалай болады, қай жаққа барғыларың келет, мен көмектесейін. Менің бұл жердегі сұтаздық негізгі мақсатыңның бірі ол Қазақ балаларын шетелге шығару деп осындай өзінің натарлық ұсынысын айтты. Оданген біз жаңа жыл қарсаңында құшат жинауды бастады төрінші күрсінді. 2018-ғой. Коронавирус басталғаннан кейін біз көп процес тоқтап қалды. Дегенмен сол кезде біз бірнеше елге тапсырғамыз. Ішінде Түркия да бар. Түркияның жоғарғы университеттерін таңдадық. Сегіз университет таңдау керек біз шатаспасама? Сегіз университетті белгілеп, құжаттарымыз өткізіп, мақалаларымыз тіркеп. Одан кейін, Жапониядағы ұстаздарым мен, одан кейін, екінші курста

Біріккен Ұлттар Ұйымымен жұмыс жасағам, бірақ та ковид бастағандықтан маған университет осы шаққа да тапсыруымды ұсынды, сонымен магистратураға түсіп кеттім Қазақстанға. Дата журналистика Бигдэита мамандығы бойынша. Біз директтік базаларды игере бастаған кезде 41 ай өтті оқуға түсіп қойдым. Қараша айында бізге хабар келді Түркия бұрсыларына. 19 жыл, жатаспсам, 19 жыл. Біз осылай ковид болғасын кештетіп бастап жатырмыз әлі де болса, сіздерді оқуға шағыртуға мүмкіндіміз бар. Екінші турға өттіңіз дейін, хабарлама алдым. Сонымен екінші тур болды, екінші турдә сөйлестік. Менен сұрады қандай мақсатын бар, қандай бақыттар зерттегін келеттіп мен түсіндірдім. Осы көне түрк өтілін. Сосын, қазірге робот-техникалық алгоритмдеріне салып, жиыға жасанды интелектке салып, сонымен екі елдің мәдениетін дамытқым келеді деп айттым деген идея болды. Сонымен бізді қараша айында оқылға түскенімізді хабарлап, онлайн оқуға қабылдавалды. Сөйтіп, мадияр, мен бар, оданген тағыда Назарбайф мектебінің 2-3 баласы бар, сонымен 4-5 бала Қазақстандан бастадық оқымызды. Сөйтіп, бір жылдай онлайн оқып, 2020 жыл жазында Түркияға бардық. Түркияға барған кездегі бір ерекшелігі сол жерде енді біздің топты өзі төрт НИШтің түлектері болады, солани кейін мен КазГУдан, бесеуіміз де жақсы жерлерге оқуға түстік. Оның ішінде бір бала Буазыч университетінде, бір бала одан Стамбул университетінде, одаңен екі бала Мадиярмен Бақтияр деген, олар Стамбул техник университетінде. Солай оқуымыз, оқу процесі басталды, сүйтіп Түркияға келіп оқуымыз жалғастырды. Мен Стамбул университетіне түстім. Бірінші белгілеген университетім. Стамбул университеті. Коммуникация мамандығы.

Сұрақ 2. Аха, онда онлайн оқыдыңыз деп тұрсыз. Онлайн сонда томер оқыған болып тұрсыз ғой, иә?

Жауап:

Иә. Онлайн томер оқыдық біз бір жыл.

Сұрақ 3. Сіз егер де онлайн томер оқысаңыз, оқу тіліңіз түрік тілі болды демекші?

Жауап:

Оқу тілім түрік тілі болды, бірақ бізде сабақтар түрікше, ағылшынша аралас жүрді.

Сұрақ 4. Мхм, Түркияне бұрсыларын таңдамас бұрын басқа стипендияларды қарастырдыңыз ба?

Жауап:

Я қарастырдым басқа стипендияларды. Кореяның стипендияларын қарастырдым. Сол цинкілік компанияның өзі, қазір атын ұмытып тұрмын, есімнен шығып түрк компанияның ұсынатын стипендиялар бар екен Кореяда, Сеул университетіне, Йонсеу университетіне сол жердегі. Бірақ ковид себебінен барлық университеттер бас тартты. Ал Түркия университеттері бізді қабылдады.

Сұрақ 5. Оның алдында түрік мәдениеті туралы білдіңіз бе?

Жауап:

Оған дейін жалпы мені шыны керек қызықтырған мәдениет емес. Себебі енді кез келген елдің потенциалы олардың ішінен шыққан академиктармен, одан кейін нобелисттармен, жазушылармен, шыққан жаңалықтар мен өлшенетіні болғандықтан мен шыны керек Түркия жайлы аса бір маңдытқан дүниені естімедім. Елдің потенциалын айтқан кезде, олардың жетістіктері бірінші орынға шығады, инновациялық жетістіктері. Сол жағын алған кезде мен үшін бейқабар болды Түркия. Бірақ Түркиядағы жалпы осы мектептер, Қазақстандағы Түркия ашқан мектептерден мен оқыған таныстарым болды. Сол арқылы олардың білімінің, сосын білім мен имандылығы бірге оқытатындығы мені қызықтырады. Сол жағынан хабардармын.

Сұрақ 6. Артынан тағы қояр сұрақтарым бар. Түркия Бұрсыларына қатысуға шешім қабылдағанда, қандай сізде үмітіңіз болды? Сосын ТБ аяқтағаннан кейін, “ожидание реальность” болып қалмады ма?

Жауап:

Шыны керек мен айттым ғой, екінші магистратурам болды деп. Ол жақта бір жыл оқып қойдым да, Қазақстанда практикама басталған кезде Түркия шақыртып екінші жыл кеткендіктен мен дайын күйімде бардым Түркияға. Дайын күйімде баратын себебім, біз игеріп болған бағдарламаларды, Қазақстанда ҚазГУдағы, енді QS рейтингі бойынша да қарадым, Стамбул Университеті 500-дікке кіреді, біздің ҚазГУ сол кезде 180-ші ме, 190-ншы ма орында болды. Мен үшін қандай да бір аса

жаңалық болмады, жалпы, магистрлік білімі Түркияның, әсіресе, анау, дата журналистика келген кезде, бигдата, одан кейін сол үшін журнализм, шешім журналистикасы. Сонда бағыттарда, жалпы, біздің университеттердің көшілгер екенін байқадым, Қазақстан университеттердің. Ал енді Түркияның университетіне барған кездегі артықшылығы, олардың мынау ғылыми процестерін игерген кезде, дәстүрлі ғылыми процестерін мысалы, мақала жазу, зерттеу ғылыми жұмыстарын жүргізу, методика құру жағынан келген кезде соған бір ыждағаттылықпен қарайтынын байқадым, сол ұнады маған. Мысалы біздің университеттерде тек сен жетекшімен ғана байланыста боласың ғой. Ол жағынан. Мысалы зерттеу жұмысын жасаған кезде. Ал оларда кәдімгідей structure негізінде арнайы пән ретінде бізге солар оқытылды. Мысалы зерттеу жұмысы қалай жасалады. Енді біздегі фокус көп зерттеу жұмыстарына, мысалы контент анализ көп айтылмады оларда. Оларда көбіне тарихи методтарына қарай көп назар аударылды. Сол жағынан алған кезде мен өзіме жақсы бір тәжірибе алдым деп айта алам.

Сұрақ 7. Енді келесі сұрағам: Түркиеден кейін түрік таңғы асын жасау, түрік кафесін ішу секілді бір әдептеріңіз қалыптасты ма? Түркия мәдениетіне сәйкес?

Жауап:

Жалпы менде ондай бір мәдени адаптация болған жоқ. Себебі біз енді ұлттық университетте оқығандықтан бізді Қазақ Ұлттық университетінің негізгі білім беруі ұлттық модельге негізделгенін білесіз ғой? Ұлттық модельге негізделгендіктен бізді Әлиханды оқып бардық ол жерге, біз ол жерге барған кезде Ахмет Байтұрсыновты біліп бардық және бізге қазақ мәдениеті қанымызға сінді, төрт жыл бой бізге сол дүниені жүзде-жүз деңгейде үйретті деп айтуға болады. Сондықтан біз аса қатты ол дүниеге ұмтылмадық. Жалпы мен өзім фанаттық дүниелерден қорқамын негізі, кез келген адам фанат болған кезде ол өзінің принципын, өзінің ізденісін жоғалтады деп санаймын. Сондықтан ондай бір фанаттыққа беріліп, таңғы ас жасау, одан кейін ыстық ыстық стористар бөлісу, репортаж сау, тамағын түсіріп, оны салу көпшілікке көрсету менде ондай болған жоқ. Себебі менің нақты мақсатым ол жерге барған кезде олардың білімі игіліктерін

алу болатын, кітапханадағы мүмкіндіктер, профессорлық құрам, идея іздеп бардым былайша айтқан кезде. Сол бірқатар идеяларды өзіммен алып қайттым елге, Қазақстанға.

Сұрақ 8. Түркияге бармас бұрын, Түркия жайында жаңалықтарды оқыдыңыз ба?

Музыкасын тыңдап, түрік сериалдарын, киносын көрдіңіз бе? Қаншалықты жиі болды?

Жауап:

Жалпы, ол енді бала кезде, адам өскен кезде адамға сыртқы факторлар жиі әсер етеді ғой, біз көбіне мектеп кезде, одан кейін балалық шағымызда сыртқы факторларға көбірек тәуелдіміз. Өйткені, бізге ата анамыз көпдеген дүниелерді қалыптастырады, көз қарасымызды, құндылықтарымызды. Одан кейін мектеп қалыптастырады. Одан кейін университет қалыптастырады. Жалпы осы жас аралықтарында біз енді үйде отбасымен түрік сериалдарын көріп жүрдік. Соның үшін де есімде қалғаны. 2004-2005 жылдары Қын алғар деген, одан соң Дениз деген жаңағы Мың бір түн деген сериалдар. Сондай-сондай фильмдерді көріп жүрдік. Ол енді біздің сыртқы фактор болды. Бізде себебі ондай таңдау болмады бізде. Енді үйде көрсетілетін нәрсе Брайм Тайм кезде. Брайм Тайм деген білесіз ғой. О, кешкі уақытта барлығы теледидар алдына жиналған кезде, солай көріп жүрдік. Сол жағынан алған кезде, мен таныс болдым, бірақ та университетке келген кезде Түркияның фильмдеріне, контентіне бір критикалық көзқарас қалыптасты. Жалпы Түркияның емес, Кореяның контенттеріне, себебі культурный империализм деген ұғым бар бізде, қандай да бір елді бағана софт скилс қой былайша айтқан кезде жұмсақ күш, жұмсақ саясат арқылы жалдау, өзіне тарту, назарын аудару. Соған бір критикалық пайым қалыптасты. Фильмдерін талдаған кезде неге барлық фильмдер ұқсайды бір-біріне, неге түріктің бір қызы хатшы болып барады, ол бастығына ғашық болып қалады, екеуінің арасында кейінен махаббат үрлейді, неге бірсарынды. Соған қарап мен Түркияның жалпы осындай фильм өндірісіне келген кезде, сериал өндірісіне келген кезде, Америкадан кейін әлемде екінші алатын нарықта. Сондай бір, үлкен үлесі бар екенін анықтадым. Бірақ та сапалық жағынан, критикалық жағынан алған езде мені көбіне Голливудтың фильмдері, одан кейін біздің басқа да, Францияның фильмдері қаттырақ қызықтырады. Бірақ шындық дүние қазіргі таңда түрік тіліндегі кітаптарды емес, түрік

авторларын емес, бірақ та түрік академиктері жазған академикалық жұмыстарды оқимын өз басым сол research қа қызығушылығым бар болғандықтан.

Сұрақ 9. Сонда Түркиянің жұмсақ күші сізге аса әсер етпеді деп тұрсыз ғой, иә?

Жауап:

Енді себебі адамның санасы ол бір жылда, екі жылда қалыптасатын дүние емес қой. Мысалы, адам санасының өзгеруіне 5 жыл, кемінде 7 жыл керек. Мысалы, экономиканы 2 жылда түзеп алуға болады. Бұл нәрсені, егер реформамен, одан кейін инновациямен. Адам санасы ондай нәрсе емес, адам санасыны өзгеруіне 10-15 жылдап тіпті, 50 жылдап уақыт керек. Сол жағын алған кезде мен таза Қазақи ортада одан кейін, Қазақи университетте білім алғандықтан кейін мен қатты бір құнығып фанаттық деңгейде ол дүниеге қызықпадым.

Сұрақ 10. Сіз Түркияда түрік тілінде оқыдыңыз. Егер сіз түрік тілінде оқысаңыз, Қазақстанда түрік халқымен ағылшын тілінде мен әлде түрікше қатынасқанды жөн көресіз бе?

Жауап:

Менің осы жақты Ахыска түріктері таныстарым бар. Этникалық топ бар ғой білесіз ғой? Олар кезінде депортацияланған Қазақстанға, Сталиннің айдауымен. Олармен сөйлескен кезде үлкен арада Стамбул түрікшесімен Ахыска түрік тіліндегі мәдениетіндегі бір аймашылықтар байқадым. Себебі көп дүниені, көп сөздерді, қабылдауы, ұғынуы, өз тілдеріне жеткізу мүлдем басқаша. Сондықтан біз былай айтқан кезде бір бірімізбен өзара бридж, байланыс көпірін құралмадық. Сосын орысша сөйлестік. Одан кейін қазақша сөйлестік, олардың бәрі, мысалы, менің ортамда түріктердің барлығы қазақшаға жетік. Оларға ойын түрікшеге қарағанда қазақша айтқан ыңғайлы себебі асимилицияға ұшыраған белгілі бір дәрежеде. Қазақстандағы түріктер, оңтүстікте әсіресе. Бірақта олар мәдениетке келген кезде қатты қызығушылықпен қарайды өздері. Мысалы, қатты қысу деген қалай болады түркшеде әндай Сықмақ, сықыштық деген нәрселерді сұрап, сондай бір ақпаратты алу негізінде менімен байланыс құрды, коммуникация құрды. Айырмашылығы өте алшақ.

Сұрақ 11. Келесі бұл сұрағым, Түркияның және Қазақстан арасындағы қарым қатынасы жайлы болады, өзінің документте көргенсіз. Қазақстанның сыртқы саясатында Түркияның рөлін қалай бағалайсыз?

Жауап:

Енді, көбіне бізде, мысалы, біз енді медиа процессін зерттейтін ғалымдар болғандықтан, біздің медиада көбіне бір бауырмал ел, одан кейін Тұран деген сияқты нәрсе сипатында жүреді ғой Түркия бізбен. Түркия мемлекетінің біздегі ассоциациясы Тұран, яғни одақ құру, жалпы түріктер бірлігін құру. Негізі ол идеяның ешқандай бір реалистик, бір шындық тұрғыдан негізі жоқ. Ал енді жалпы. Бірақ та медиада солай көрсетіледі. Одан кейін бізде Эрдоганды дәріптеу бар бұлай қарасаңыз жаңағыдай. Эрдоган саясатын дәріптеп, біздің елдегі Тоқаев саясатын төмендету деген сияқты нәрсені біздің медиа аудитория жинау үшін қатты қолданады. Мысалы, Эрдоганның костюмінің ішінен ту түсіп қалған кезде көшедегі, оның Эрдоганның алып өзінің костюмінің ішіне салып қоюы. Одан кейін кез келген отбасыға кіре алып, аузашарға қосылып кетуі жаңағыдай. Енді оның бәрі пастанова ғой біз медиада, білеміз, ол нәрсінің барлығы инфо-себеп деп аталып жатады. Сол инфо-себепке біздің жалпы қазақ аудиториясы өте қатты алданады, жаңағы, манипуляцияларға алданады сондай. Сол тұрғыдан келген кезде, мен ойлаймын, Түркия мен Қазақстан байланысы бұндай бағытта емес, жаңағыдай Тұран, яғни одақ құру, бір мемлекет құру сияқты бағытта емес, экономикалық, саяси нақты одақтар бірлестіктер негізінде даму. Мысалы, Түркия мен Қазақстан дамыса болашақта біздегі өндіріс орындарын генерациялау, олардың инновациясын жасау, одан соң біздегі қару шығару өндірісі, қару жаракты дамыту сынды бағыттарда дамыған өз басым қалар едім. Бірақ та әлде болса, біздің қалып Түркия мен Қазақстан байланысын дұрыс түсінбейді деп ойлаймын. Себебі оған кінәлі нәрсе тағы да жаңағы медианың әсері, медианың ықпалы. Дамыса сол экономикалық бағытта дамыту керек.

Сұрақ 12. Мхм, яғни екіжақты қарым қатынасты жақсарту үшін экономика саласына көбірек назар аудару қажет деп олайсыз ғой?

Жауап:

Міндетті түрде, себебі құрғақ сөз, Тұран идеясы, бір ұлт боламыз деген концепция ол әлсіз концепция. Өйткені өзбек өзбек болып қалады, қырғыз қырғыз болып қалады. Ал ол Түркиянің шығарған концепциясы жаңағы. Kazakistan Türkleri ya da bilmiyorum Özbekistan Türkleri diyorlar Kirgizstan Türkleri diyorlar. Бірақ бұл жерге келгенде біз шындықтан Түрік мемлекетіне келген кезде, ешкім бізде Қазақстан түріктері деп айтпайды ғой. Бәрібір де өзін қазақпын деп айтады. Өзбекстанға барсақ, мен өзбекпін деп атайды. Сол тұрғыдан келгенде, енді мәдени байланыстарды дамытуға болатын шығар жаңағы Алтай ұлттары делік, негізінен алған кезде осы экономикалық бағытта дамыған дұрыс. Каспи арқылы тауар тасымалдау, Қытайдың нарығына шығу Қазақстан арқылы Түркияға немесе Қазақстанның Түркия арқылы Европа нарығына шығу деген сынды дүниелер маңызды болуы керек.

Сұрақ 13. Мхм, жалпы Түркиянің Қазақстандағы рөлін атап кеттіңіз, енді Түркиянің әлем саясатындағы рөлі қандай деп ойлайсыз?

Жауап:

Түркиянің әлем саясатындағы рөлі егер де геосаяси негізде алатын болсақ мықты, себебі НАТО әскерінде мысалға білесіз, Америкалықтар содан кейін екінші мықты әскер түріктер. Сол жағынан алған кезде егер де бір базалық НАТО әскерінің қарулы күштерінің құрылымдық сипатының негізінде алған кезде Түркия мықты жалпы. Сондықтан Түркия белгілі бір дәрежеде айналасындағы мемлекеттерге ықпал ете алады. Айналасындағы мемлекеттер негізінде атап айтқанда, Сирияның оның ықпалы бар, арнайы операциялар жүргізіп жатқанын білеміз иә? Иранның құлдырап кетуінің бір себебі ол арнайы операциялардың жүруі өзге мемлекеттерге. Одан кейін мысалы Иран, Иракқа ықпал етуі. Ауғанстанға, Тәжікстанға мысалы. Пәкістанға Түркиянің белгілі бір ықпалы бар. Сосын Өзбекстанға да ықпалы бар. Сол жағынан келген кезде Түркиямен санасу керек. Бірақ та Түркияні алға шығарып жаңағыдай көшбасшы қылып, сол Түркиянің негізінде сол бағытпен даму деген дүниемен келіспеймін. Себебі, Қазақстан біздің даму стратегиясы бар ғой, экономика негізде ешкімге аса агрессия көрсетпей, жаңағыдай көпвекторлы саясат арқылы даму. Сол жағынан келген кезде Түркиямен санасу керек.

Interview with Participant 2 in English

Question 1: What university did you study at?

Response:

I studied at Anadolu University. Did you hear that?

Question 2: Yes, I heard it. And you studied for a master's degree, right?

Response:

I studied for a bachelor's degree. I studied for five years.

Question 3: Oh, so you also taught studied, right?

Response:

I did, Tomer and four years.

Question 4: Great, please tell me, what motivated you to apply through Turkiye Burslari?

Response:

In general, probably, it all started at school. I studied at the Nazarbayev Intellectual School. And it is a little bit different from ordinary schools because in our school we are motivated to go abroad. Like my classmates, I considered various opportunities, but we did not have any opportunities to study abroad for a fee. I considered grants abroad. My parents didn't want to let me go far away either. And I was close to the culture of Turkiye because of watching TurkiskTV series, you probably watch them too. And I was interested in Turkiye. I watched and found the Turkiye Burslari programme. Actually, I also applied to Russia, but after winning grants there and there, I chose Turkiye.

Question 5: What programme did you study in Turkiye?

Response:

Faculty programme? Tourism Management.

Question 6: Oh, cool. Exactly what prompted you to apply? What interested you, attracted you?

Response:

Well, first of all, of course, one of the advantages was that the program covered absolutely everything. This is probably what attracts many applicants, the fact that it covers tuition, accommodation and a scholarship. Then the country itself is somehow close to me. Me with family were on holiday earlier and it somehow interested me, I don't know, I liked the culture a lot. Also, the fact that the tourism is developed in Turkiye, so I decided to study this specialty in the country, where it is developed.

Question 7: Would you consider other scholarships besides Turkiye Burslari?

Response:

In Turkiye, as far as I know, there was only one such good scholarship, which covers everything, so in Turkiye I applied only for Turkiye Burslari, and, as I said, I also applied to Russia. So, to be honest, I did not consider other countries. I was not interested in Asian countries from the beginning, a little bit frightened, and that's why I didn't consider other countries else. Well talking about Kazakhstan, I was accepted to KazGU on a grant, so I had a choice between three scholarships.

Question 8: You have studied in Turkiye for five years as you said earlier, what can you say about Turkish culture? What do you think about Turkiye and the Turkish people?

Response:

Even my friends tell me that I am Turkish, sometimes I think I should have stayed there, because I honestly liked the culture, there was no such thing as "expectation-reality", there was an expectation, and it matched, yes, I liked the people very much, they are very friendly, even strangers on the street are always ready to help and my friends with whom I lived in the dormitory, we became friends with them later. I liked their mentality very much, they are very polite, very kind. Also, it was difficult for me to

pick up some of Turkish habits that I have adopted in Turkiye, for example, you always say "kolay gelsin" tom people when you leave the shop, it means "I wish you easy work", I don't say so anywhere in Kazakhstan, and at the first time when I came to Kazakhstan it was even strange for me, I want to say something, but I won't wish them easy work, we don't say so, and I just say "thank you, thank you", and our cashiers look at me so strangely. Here, by the way, I liked their hospitality, politeness, the fact that they are open and kind, always ready to help. I liked the country itself too. Turkiye has a very warm climate, the culture is very close to me, it is a very colorful country, I liked it all very much.

Question 9: Have you traveled in the country?

Response:

Yes, I have traveled around the cities, also, when I was in my third year of study, I flied to Spani through an exchange program to study there. I am also grateful to my university that I provided me with this opportunity, because the university is multicultural, accredited, and it has established external relations with other universities, the program works very well in Turkish universities, and we have a sufficient number of grants for exchanges between students.

Question 10: Were you familiar with Turkiye and Turkish culture before studying in Turkiye?

Response:

In general, yes, if I'm not mistaken, I went on vacation there with my parents before studying there two or three times, and I really liked Turkiye, and I was so drawn in our last vacation trip that I decided to study at the Turkish university.

Question 11: Have you studied in Turkish, right?

Response:

Almost 100% of the program at the university was in Turkish. The program itself was 70% in Turkish and 30% in English, but since not all Turkish teachers speak English, I had all lessons in Turkish. So, I studied Tomer for a year, and in that year I learned C2.

Question 12: Did you prefer to speak in Turkish with the Turks, or do you still switch to English?

Response:

No, in Turkish. By the way, even today I asked to give an interview in Russian, because my Kazakh has now become mixed, and sometimes I use Turkish words. I don't know why, but even the Russian and English languages are a little bit became worse. And with Turks I prefer to speak in Turkish, even when I communicate through the phone with Turks, they always perceived me as a Turkish woman, because I know Turkish very well, but in life, when they see me, they understand that I am a foreigner.

Question 13: And how often do you speak in Turkish, now, after you graduated from university?

Response:

Now I try often, well, at least three times a week in general, I'm working now as a manager of international exhibitions, and I work with Turkish companies, and so I try to call Turkish partners and communicate with them in Turkish as often as possible, to not forget it. And I am pleased to speak it, because I have become so accustomed to this language that it has become easier for me to express thoughts in Turkish. Perhaps it is because I lived in a dorm with Turkish women.

Question 14: So, and my next question is would you recommend our youth apply to Turkiye-Burslari?

Response:

Yes, because this is a very good opportunity, I would say that in general, foreign education has many advantages. And Turkish Burslari covers absolutely everything, and even after graduation, people got a

“return ticket”, the program does not oblige them to do anything, this is one of the main advantages. So, Bolashak requires you to work in the country, then the Turkiye-Burslari does not oblige you to do anything, and even, on the contrary, returns you to your homeland. Therefore, I would recommend enrolling in TB, and exp.

Question 15: And now I have some questions about the political part. How do you assess the role of Turkiye in foreign policy in Kazakhstan?

Response:

I think in recent years, probably Turkiye plays one of the important role in Kazakhstan’s politics, because a lot of Turkish companies are entering the Kazakhstan’s market, and our government, in principle, supports this attitude. Therefore, I would not say that they are very active in our country, but, in principle, I am very pleased with the relations between Turkiye and Kazakhstan now.

Question 16: What improvements would you suggest, what areas would you suggest to improve in relations between Turkiye and Kazakhstan?

Response:

Yes, as far as I know, there are a lot of Turkish investors now in Kazakhstan, in the oil and grain producing industries, but it would be better, it seems to me, to direct this focus on tourism, on services in the country. Because in Turkiye, service, services, and tourism are very developed, this experience needs to be adopted in Kazakhstan, perhaps, to attract some Turkish investors to our resort areas or hotels, in this regard, probably, to improve service and tourism more.

Question 17: And when you studied in Turkiye, how did you notice what role Turkiye plays in world politics?

Response:

Well, not one of the main ones. The armed forces are very developed, but in terms of politics, they are located between two fires, the Europe and Russia, so the government has a rather difficult political situation since they need to maintain good relationships with these countries at the same time. Therefore, I would not say that they play an important role. They have conflicts with Greece, so, probably, I would rate their global role as average

Question 18: Recently, have you noticed that they have problems with the economy?

Response:

Yes, the economy is very bad. inflation is very high, and as foreigners, it may be easier for us to live there, because we have our own income from Kazakhstan, but the people who live there, they have a very difficult situation, because the Turkish people's earnings and level of their life do not coincide, because wages are very low, and food in general has become very expensive. Now the lira is already 13 tenge, I checked yesterday, it's already 13. Let's compare my scholarship, when I started my studies in 2018, my scholarship was 700 liras, these 700 liras were enough at that time, that we traveled and ate constantly, we went to cafes and bought clothes, this was generally enough for us for a month, I also saved for traveling. In tenge it was approximately 49-50 thousand tenge. Now, when I applied for my scholarship last year, my scholarship was already 1,400 lire, every year they raise the scholarship, but I didn't have enough of this money, nothing at all. They left in two weeks, and I only spent those two weeks eating. The economy has gotten very badt, I hope it will improve.

Question 19: How often have you attended cultural events in Turkiye?

Response:

Very often, in fact. I had an active student life; in my first year I founded the student association myself and was its president for two years. The embassy also very often invited us to various events, so I would also advise students to enroll, because the student life in Turkiye is very active, there is a lot to do and how to spend your studying time interestingly.

Question 20: Has participation in cultural events changed your perception of Turkiye in general?

Yes, of course, I learned more about Turkish culture, yes, their concerts are very impressive.

Question 21: Have you started paying attention to Turkish brands more often?

Yes, I even noticed yesterday, I posted stories, my friends noticed that I have Turkish bardaks at home, we even changed some dishes to Turkish ones, I have Turkish tea at home, because I love Turkish tea and coffee. Even in terms of restaurants and clothes too I prefer to get Turkish brands s. Even when the question is which establishment to go to, if it is between some ordinary restaurant and a Turkish one, I choose Turkish, because it is canima sicak.

Question 22: Now, you also said in previous questions that you acquired some Turkish habits, habits related to Turkish culture, and what habits did you acquire? Perhaps you have started making more kahvalti or drinking kahve, drinking Turkish tea?

After Turkiye, I just started drinking black tea with no milk. I brought a coffee maker with me from Turkiye, and every time I go to Turkiye, I bring a Turkish coffee with me. We now have a culture of Turkish coffee and breakfast at home. At least on the weekends, I try to make Turkish breakfast once a week, like a menemen.

Question 21: How often did you read Turkish news, watch Turkish movies, listen to Turkish music, and how often do you do it now?

Before coming to Turkiye, I used to watch very often all the popular Turkish series that were on TV. after coming to Turkiye, I stopped watching Turkish series, I can sometimes watch them, but very rarely, maybe once every two months. I listen to music often three or four days a week. tarkan burai sad and funny

Question 22: And the last question, do you maintain any ties with people or organizations in Turkiye after your arrival in Kazakhstan?

We are still in touch with our teachers and Turkish friends. they invite me to visit Turkiye, and I invite them here, they are also looking forward to me when I can go, so I also want to go on vacation to visit, to see my teachers and friends.

I like their attitude towards life, they are more easy-going and very friendly. I even remember there was a moment when the pandemic started and my studies were canceled for three weeks, and my neighbor with a room invited me to visit her city, Bursa, I can't even stay with my relatives for a long time, I'm not comfortable, I think, okay, I'll go for two days, and in the end I stayed with her for three weeks, and we are still in very close contact with her, We are still very close to her, and her parents are like a second family to me, that is, in this respect, yes, they are very friendly, hospitable, and generally very kind.

In Original Language

Вопрос 1: А вы в каком университете учились?

Ответ:

Я обучалась в Анадолу университет. Слышали?

Вопрос 2: Да, я слышала. А вы учились в магистратуре, да?

Ответ:

Я на бакалавриате училась. Пять летобучалась.

Вопрос 3: О, значит, вы еще Томер учили, да?

Ответ:

Я да, Томер и четыре года.

Вопрос 4: Круто, пожалуйста, скажите, что замотивировало вас подать на участие через Туркие-Бурслары?

Ответ:

Вообще, наверное, все началось со школы. Я училась в Назарбаев Интеллектуальной школе. И она немного отличается от обычных школ, тем, что у нас в школе нас мотивируют поступать за рубеж.

И как мои одноклассники я рассматривала различные возможности, как таковых прям

возможностей платно обучаться за рубежом у нас не было. Я рассматривала гранты за рубежом. Далеко меня тоже родители не хотели отпускать. И я была близка к культуре Турции. С сериалов, наверное вы тоже смотрите их. И меня интересовала Турция. Я смотрела и нашла программу Туркие-Бурслары. Вообще, я так же подавала в Россию, но выиграв гранты там и там, я выбрала Турцию.

Вопрос 5: Какую программу вы изучали в Турции?

Ответ:

Программа Специальности? Туризм-менеджмент.

Вопрос 6: О, классно. Именно что побудило вас подать заявку? Что заинтересовало, привлекло возможно?

Ответ:

Ну, во первых, конечно, одним из преимуществ было то, что программа покрывала абсолютно все. Это, наверное, привлекает многих абитуриентов, то, что она покрывала и обучение, и проживание, и стипендию. Затем сама страна мне как-то близка. Мы ранее были на отдыхе, и она меня как-то заинтересовала, не знаю, культура очень понравилась. Также то, что сама специальность туризм, в Турции ведь развит туризм, я решила изучать эту сферу на родине, где она развита.

Вопрос 7: А рассматривали бы другие стипендии помимо Туркие-Бурслары?

Ответ:

В Турции я, насколько я знаю, была только одна такая хорошая стипендия, которая покрывает все, поэтому в Турции подавала только на туркие бурсуары, и вот, как я повторюсь, ранее в Россию подавалась. То есть другие страны, честно сказать, не рассматривала. Азиатские страны мне изначально как-то не интересовали, немного пугали, и поэтому больше ничего другого не рассматривала. Ну и в Казахстане, да, в Казахстане я поступила в Казгу на грант, поэтому у меня было больше такой как выбор между тремя стипендиями.

Вопрос 8: Вы обучались в Турции пять лет как вы ранее сказали, что вы можете сказать про Турецкую культуру? Что вы думаете о Турции и о Турецком народе?

Ответ:

Мне даже друзья говорят, что я отурчанилась, иногда думаю, может быть, надо было остаться там, потому что мне, честно сказать, очень понравилась культура, вот не было такого, что как “ожидание-реальность”, было вот ожидание, и оно совпало, да, народ мне очень понравился, очень дружелюбный, даже чужие люди на улице всегда готовы помочь или те, даже начиная с моих друзей, с которыми мы жили в общежитии, мы с ними потом подружились. Мне очень понравился их менталитет, они очень вежливые, очень добрые, даже некоторые их привычки я переняла, и мне здесь сложно было их убрать, допустим, вот в магазинах всегда когда выходишь говоришь Кулай Гельсын, это значит “легкой работы”, в Казахстане так ну нигде я не говорю, и вот в первое время, когда я приехала в Казахстан даже было странно мне, я хочу что-то сказать, но я же не скажу им легкой работы, у нас так не говорят, и я просто говорю, спасибо, спасибо, и на меня так странно смотрят наши кассиры. Вот, в этом плане мне, наверное, понравились их гостеприимность, вежливость, то, что они открыты и добрые, всегда готовы помочь, вот, сама страна тоже. В Турции очень теплый климат, культура очень близка мне, очень колоритная страна, это все мне очень понравилось.

Вопрос 9: Вы, наверное, еще путешествовали, да, в самой стране?

Ответ:

Да, я путешествовала по городам, также, когда я училась на третьем курсе, я поступила по обмену и успела еще поучиться в Испании. Вот за это я тоже, в принципе, благодарна своему университету, потому что он разностронний, аккредитованный, и у университета были налажены внешние связи, то есть, программа очень хорошо работает в турецких вузах, и у нас выделяется достаточное количество грантов для обменов между студентами..

Вопрос 10: А вот знакомы были вы с Турцией до обучения в Турции?

Ответ:

Вообще, да, получается, до поступления, я была на отдыхе три раза, если не ошибаюсь, два, либо три раза, поэтому с родителями мы ездили отдыхать в Турцию, и мне очень понравилось там, и

даже наша последняя поездка отдыха меня настолько затянула, что я решила, что хочу учиться там в университете.

Вопрос 11: Вы учились на турецком языке, да?

Ответ:

У меня было почти 100% на турецком. Сама программа была 70 на турецком и 30 на английском, но так как не все турецкие преподаватели владеют, и сами турки не владеют особо английским языком, у меня в основном все уроки были на турецком языке. Получается, я год проучилась на Томере, и за год я освоила С2, и уже все уроки были на турецком.

Вопрос 12: А вот предпочитали вы разговаривать на турецком с турками, или все-таки переходите на английский язык?

Ответ:

Нет, на турецком. Я, кстати, даже сегодня попросила на русском, потому что мой казахский сейчас стал перемешанным, я и иногда использую турецкие слова. Я не знаю почему, но вот у турецкого языка есть какое-то такое свойство, даже вот русский, английский языки тоже у меня немного так пошатнулись. А с турками я предпочитаю говорить на турецком, даже вот по телефону говорим с турками, они всегда воспринимали меня как Турчанку, потому что у меня такой турецкий, но в жизни, когда видят, понимают, потому что по внешности видят, что я иностранка.

Вопрос 13: Да, турецкий очень красивый язык.

Ответ:

Да, мне кажется, он такой мягкий, ага.

Вопрос 14: А как часто вы разговариваете на турецком, сейчас уже, после того, как окончили вуз?

Ответ:

Сейчас я стараюсь часто, ну как минимум, наверное, раза три в неделю вообще, я сейчас работаю менеджером международного выставок, и как бы одним из направлений я работаю с турецкими компаниями, и поэтому вот стараюсь как бы, как можно чаще, там, созваниваться с турецкими

партнерами и использовать турецкий язык, чтобы не забыть, вот. И мне самой приятно, потому что, не знаю, даже вот, тот те же заведения, да, тоже выбор языка, на пути, на каком языке мне легче, легче, наверное, даже уже, да, говорить это турецкий, почему-то вот за пять лет видать, я еще жила вот прямо, вот, больше с турками, как бы среди да, с турками. Вообще, в жизни я жила в гос, у меня были вокруг турчанки, и поэтому мне как-то, даже иногда как будто бы выразить себя легче на турецком уже.

Вопрос 15: Да, и следующий мой вопрос порекомендовали, бы вы нашей молодежи поступать через Туркие-Бурслары?

Ответ:

Да, потому что это очень хорошая возможность, я бы сказала, вообще в целом зарубежное образование имеет много преимуществ. А Туркие-Бурслары это один из проводников, и тем более они покрывают абсолютно все, поэтому почему бы нет, и даже после окончания, допустим, они приобретают обратный билет, да, то есть, ничему не обязывает, это прям один из главных преимуществ, то есть если по Болашаку, там есть это отработка, да, допустим, Туркие-Бурслары, ничему не обязывает, и даже, наоборот, возвращают тебя как бы на родину, вот, поэтому я бы порекомендовала, и качество образования, система образования меня, в принципе, впечатлило.

Вопрос 16: А теперь у меня есть некоторые вопросы про прополитическую часть тоже. Как вы оцениваете вот эту роль, роль Турции во внешней политики в Казахстане? Как вы думаете, какую роль она играет нашей политике?

Ответ:

Я думала, в последние годы, наверное, одну из важных, да, потому что очень много турецких компании заходят на рынок Казахстана, и наше правительство, в принципе, поддерживает это отношение, поэтому я бы не сказала, что они очень сильно, как бы в нашей стране это, допустим, активно действует, но я, в принципе, очень довольна отношениями Турции и Казахстана сейчас.

Вопрос 17: Какие улучшения бы вы бы предложили, ну, какие сферы улучшить предложили бы в отношениях между Турцией и Казахстаном?

Ответ:

Да, вот, наверное, одним из, допустим, насколько я знаю, очень много турецких инвесторов сейчас в плане, там, нефти добывающих, да, в плане зерна добывающих, но лучше бы, мне кажется, было бы направить этот уклон на туризм, на сервис, наверное, в стране, потому что в Турции сервис, услуги, да, и туризм очень развиты, у нас нет, и этот опыт, мне кажется, нужно было бы перенять, возможно, привлечь каких-то турецких инвесторов в наши, там, те же курортные зоны или гостиницы, вот в этом плане, наверное, больше улучшить сервис и туризм.

Вопрос 18: А когда вы обучались в Турции, какую роль вы заметили, какую роль играет Турция в мировой политике?

Ответ:

В мировой, наверное, ну, не одну из главных, конечно, там, вооружённая сила, допустим, очень развита, да, но в плане политической, допустим, то, что их такое расположение, они как между двумя огнями, там, рядом и Европа, и Россия, и правительство, думаю, Турция, оно очень сложно поддерживать, потому что они должны, как сказать, дружить с теми и с теми, довольно-таки сложная политическая ситуация, вот, поэтому я бы не сказала, что они, там, играют важную роль, да, и хорошо дружат с Европейцами, потому что тоже есть свои политические нюансы, там, те же конфликты с Грецией, вот, поэтому, наверное, оценила бы средне, тоже.

Вопрос 19: Вот в последнее время вы заметили, да, у них проблемы с экономикой появились

Ответ:

Ну, да, экономика очень хромает, сейчас, если честно сказать, инфляция очень большая, и, допустим, как иностранцам, нам, возможно, там, легче жить, потому что, ну, как бы, мы приезжаем, опять же, у нас там, какой-то свой доход, да, из Казахстана, например, люди, которые живут там, и сейчас очень сложная ситуация, действительно, потому что у турецкого народа, вот, как мы говорим, на турецком, да, а лунги, вот, это вот, соотношение, допустим, заработка и уровня жизни не совпадает, потому что зарплата очень низкая, а продукты в целом все очень сейчас подорожало, поэтому, честно сказать, ситуация сейчас не очень хорошая. Сейчас уже лира 13

тенге, я вчера проверяла, уже 13. Да, это, как бы, допустим, для нас, как будто вообще все копейки переводишь, с тенге, когда ты едешь отдыхать, это хорошо, или, допустим, если вы работаете там дистанционно, на Казахстан, например, или на другую компанию, в принципе, классно, но когда жить там и прям вот, или, допустим, сравнить на моей стипендии, когда я поступила в 18-м году, у меня в стипендии было 700 лир по-друге бурсовара, и вот мы, как вспомним сейчас, этих 700 лир, знаете, настолько хватало, мы их путешествовали и кушали постоянно, только в кафе ходили, и одежду покупали, то есть, ну, на месяц нам вообще это хватало, я еще откладывала на путешествиях. Да, мы, как бы, так, не знаю, настолько это хватало, но в тенге это было примерно 49-50 тысяч тенге. Сейчас, когда я в том году я закачивала, у меня степенде уже стало 1400 лир, да, с каждым годом они поднимают же стипендию, но этих денег мне не хватало, вообще не на что. За две недели они уходили, и эти две недели я только тратила, то, что поесть, наверное, это вообще уже до такой степени экономика, конечно, пошатнулась, вот, надеюсь ее улучшат.

Вопрос 20: Да, я понимаю. Как часто вы посещали культурные мероприятия в Турции?

Ответ:

Культурные мероприятия очень часто, на самом деле, у меня, да, у меня была насыщенная студенческая жизнь, в первых, на чем с того, что я на первом курсе сама основала студенческую ассоциацию, возможно, заметили, в Вузах, да, там очень много студенческих вот клубов, ассоциаций, и, допустим, в Казахстане это не так развито, там, на моем примере, я знаю, возможно, Назарбаев университете есть, возможно, в вашем вузе, в КазГУ, например, я такого не заметила, когда я начала, я буквально неделю училась в КазГУ, вот, поэтому в Турции это очень развито, и я тоже основала свою студенческую ассоциацию, была два года президентом ее, вот, потом довольно так активно, сами организовывали всегда, вот, ездили на наши, получается, посольство очень часто тоже приглашает на разные мероприятия, поэтому в этом плане довольно активно, поэтому, кстати, поэтому я тоже посоветовала студентам поступать, потому что очень насыщенное студенчество там, очень много чем заняться и как бы интересно провести время обучения.

Вопрос 21: Изменили ли участие в культурных мероприятиях, ваше восприятие о Турции в целом?

Ответ:

Да, конечно, тоже, наверное, больше узнала турецкой культуре, да, чего стоят их концерты, допустим, те же культурные программы, вот, поэтому и даже я сама так же активно старалась ходить, посещать, то есть, ну, очень впечатляет.

Вопрос 22: А вот, я еще знаете, после Турции все-таки больше начала покупать турецкие бренды, посещать турецкие кафе, вот, было ли у вас так? Начали ли вы чаще обращать внимание на Турецкие бренды?

Ответ:

Да, для меня так. Конечно. Да, вчера даже заметила, знаете, я выкладывала сторис, у меня друзья заметили, что у меня дома турецкие стаканчики, допустим, у нас даже некоторая посуда поменялась на турецкую, да, потом у нас дома турецкий чай, потому что я это люблю, турецкий кофе, и даже в плане ресторанов, допустим, одежды тоже, я, если вижу где-то турецкие бренды, я обязательно иду, ну, даже, недавно я была в Узбекистане, просто неделю назад, я увидела там турецкий бренд, который у нас не продается, и я сразу подружки говорю, давай пойдем, и вот мы купили там тоже немного вещей, и здесь, даже когда куда-то идти, стоит вопрос, куда, какое заведение, если это между каким-то обычным рестораном и турецким, я выбираю турецкий, потому что, не знаю, ну, после Турции, наверное, как-то близко, да, *canima sicak*.

Вопрос 23: А какие бренды турецкие вас интересуют, или какие турецкие кафе, возможно?

Ответ:

Турецкие бренды, одежды, если в Казахстане, допустим, прям таких одежды, ну, мне не сильно впечатляют, потому что у нас очень мало турецких брендов, это English Home, наверное, Madam Soso, это для Текстили, это для интерьера, да, вообще, в плане одежды, мне очень нравились их бренды, получается, у них есть Окса, Дерри Мот, то есть, у нас почему-то в Казахстане их еще пока нет, еще не зашли на рынок, вот, в плане ресторанов, это Мадо, потом Деролье, это один из

новых заведений, потом еще забыла, сейчас скажу вам, Мола, Мола, вот новая сеть тоже открылась, то есть, часто слежу за турецкими, ресторанами, и вот обязательно посещаем, оцениваем, что не нравится, уже не ходим, потому что у меня тоже окружение, здесь, те, кто учились в Турции

Вопрос 24: Вот, вы еще сказали, в предыдущих вопросах, что у вас появились какие-то турецкие привычки, привычки касательны турецкой культуры, а какие именно привычки вы приобрели? Возможно вы начали готовить больше kahvaltı или пить кахве, пить в турецкий чай?

Ответ:

Как раз таки вот, да, получается, обязательно турецкий чай, сейчас, я, знаете, даже не, ну, я, во-первых, не пью чаще с молоком, после Турции, я только начала черный пить, и в последнее время, вот, только перехожу на турецкий чай, заказываю его с Турцией, и здесь приобретаю тоже по возможности, потом турецкие кофе, я привезла с собой с Турцией кофеварку, и вот каждый раз, когда я еду в Турцию, я привожу с собой кофе, это, то есть, это вот культура турецкого кофе, у нас также дома, теперь уже есть, вот, потом завтрак, раз в неделю, хотя бы на выходных, я стараюсь готовить, вот, менемен, там, турецкие какие-то элементы, турецкого завтрака, да, или, ну, стараюсь, хотя бы, по возможности, воплотить этот турецкий завтрак, вот. Из блюд также, допустим, мержемек, черпасы, чечевичный суп, тоже часто, как бы, готовим дома, научиварели, и теперь как бы, да, вот, наверное, в плане пищи, такие привычки сохранились, да.

Вопрос 25: Ага, еще следующее, что меня очень интересует, как часто вы читали турецкие новости, смотрели турецкие фильмы, слушали турецкую музыку, и как часто вы делаете это сейчас?

Ответ:

Да, там, смотрите, до поступления в Турцию я очень часто смотрела все и популярные турецкие сериалы, которые, ну, были на слуху, по телевидению, сейчас я не смотрю турецкие сериалы, после поступления в Турцию, я перестала смотреть турецкие сериалы, и сейчас они меня тоже уже

как-то не тянут, ну, не знаю, после жизни в Турции, замечаю, вот тут только у меня, у моих друзей даже, такое случилось, что мы, наоборот, перестали смотреть турецкие сериалы, фильмы, и могу иногда посмотреть, но очень редко, может быть, раз в два месяца, музыка, да, музыку я слушаю часто, практически, наверное, ну так, через день, так скажем, ну три-четыре дня в неделю я слушаю турецкую музыку. Вообще, другая же, да, особенно, я говорю, когда и погрузить можно, и в принципе, веселые есть моменты, как бы музыка, это отдельно, да. Таркан, Бурай, да.

Вопрос 26: И последний вопрос, поддерживаете какие-то связи с людьми или организациями в Турции, уже после прибытия в Казахстан?

Ответ:

С организациями, наверное, нет, но с, получается, своими преподавателями и с друзьями турецкими мы до сих пор на связи, то есть мы даже буквально вчера у меня были рождения подружки, тоже созванивались, я говорю, несмотря на километры, расстояние и время, да, мы все равно продолжаем дружить, и я думаю, нашу дружбу сохранится, они меня приглашают в гости, и я их приглашаю сюда, вот, поэтому даже так же с нетерпением ждут меня, когда я смогу поехать, вот, и я также, по возможности, допустим, во время отпуска хочу поехать навестить, увидеть своих преподавателей, друзей. Да, у них очень легко, да, мне вот, что еще, кстати, понравилось, вот это вот их отношения к жизни, они более легче ко всему относятся и очень дружелюбные, да, гостей вот, допустим, могут чужие люди тебя позвать в гости, и как бы даже как бы странно для нашего менталитета, даже помню был момент, когда начиналась пандемия, и учебу сначала отменили на три недели, я думала, буду вообще жить, и моя соседка с комнатой, она от Турчанка, она мне пригласила в гости в свой город, в Бурсу, я думаю, ну как, ну для меня, например, я не могу даже у родственников оставаться там очень долго, мне неудобно, как-то, думаю, ладно, на два дня съезжу, и в итоге я у нее проживаю три недели, и вот с ней мы до сих пор очень близко общаемся, и ее родители уже мне как вторая семья, то есть в этом плане, да, они очень такие дружелюбные, гостеприимные, вообще очень добрые.

Вопрос 27: В прошлом году, получается, вы тоже вернулись в Казахстан, да, после землетрясения?

Ответ:

Да, после землетрясения учеба началась же онлайн, это был мой последний курс, последний семестр, я уже вернулась, я в феврале приехала на Каникулы, и учебу отменили, и мне пришлось остаться, и потом, почему-то таки закончили дистанционно, и в июне только я ездила за дипломом, тоже в июне быстро-быстро кого увидела, навестила всех своих преподавателей.

Вопрос 28: Хорошо, Большое спасибо, вы внесли большой вклад в мою дипломную работу.

Ответ:

Спасибо вам, до свидания!

Interview with Participant 3 in English

Question 1: As we said, the topic of today's interview is to find out their opinion about Turkiye. Therefore, my first question is what motivated you to submit to the Turkiye Burslari program? How did you decide to study under this program?

Response:

I entered the PHD program in Kazakhstan in 2009. In November 2019, changes were made to the new law on science . Then I read about a professor at Istanbul University who studied the subject. When I went to the internship there, I got acquainted with Kazakhstani students studying in Turkiye Burslari, showed the same interest, and after defending a PHD in Kazakhstan, I applied for a PHD again

Question 2: So, before going to internship, did you have the idea that you would go to Turkiye or not?

Response:

NO, it was not planned. In fact, I have heard about Turkiye Burslari before the practice. But I did not have the idea to study there, I went to Turkiye and saw how the educational process in Turkiye is arranged. I saw how students in Turkiye work with a scientific advisor, I really liked it. I applied to TB twice. I applied in 2012, I did not pass that year, then I learned about my mistakes and passed the second time in 2013, I passed the same year.

Question 3: What program and subject did you study?

Response:

When I submitted the Turkiye Burslari, the law was divided into two parts, I studied human rights law in Kazakhstan, when I submitted the documents to the Turkiye Burslari, I thought I would study human rights law, but in April 2013, the commission came from Turkiye to interview us. From that interview I was asked that I have one PHD, why are you going to go to the second doctorate? I was accepted to Dokuz Eylül University in the city of Izmir at the Faculty of law.

Question 4: Okay, thanks. Now, if we talk about Turkiye in general, what can you say about Turkish culture?

Response:

To be honest, before I went to Turkiye, I learned to speak English, learned Turkish words, watch a movie, and so prepared to Turkiye. But, during a month of internship, I understood a lot of words. Turkiye is close to us in terms of language and culture. And one thing I really liked about it was that I went to the canteen and ate when I just went. Then I say a couple of words in English, they understand, and then they say at the same time who are you? I'm from Kazakhstan. What are you here for? I'm a student when I explained that I came to the internship, the student then said discount for you, Well, if I go to say thank you, on the one hand, no discount, I will give you for free, bedava he said. At first I didn't understand why I was given a food for free, but they say because I came from the Kazakhstan, and because I was a student. So I liked Turkish people, cultural and other things

Question 5: This is now telling the story of when you came to Turkiye, right?

Response:

Mhm

Question 6: And now while studying

Response:

Another thing I liked during my studies is that there is no need to review dissertations or other materials, there is a book on any topic When we went to Turkiye, I wrote three books on my subject. When I studied at the doctoral school, I liked it very much enough material. However, there are few works, books, articles in Kazakhstan, both in Kazakh and in Russian.

Question 7: In other words, you can't say that you were familiar with Turkiye culture before you went to Turkiye?

Response:

In general, I learned a little, but after visiting Turkiye I realized that our countries are close, we are a Turkic-speaking country

Question 8: Did you know that?

Response:

Yes, I communicated with Kyrgyz, Uzbek, Turkmen, and I understood that our languages are very similar.

Question 9: And now, after the end of your studies, when you come back to Kazakhstan, is this new cultural closeness formed and has it remained to this day? What example can you give? Maybe some habits have developed? Listen to music? Watch a Turkish movie? Series?

Response:

To this day, I watch Turkish comedies on YouTube, I like their comedies. I'm not saying I watch videoclips, but I listen to Turkish music. I love Turkish movies very much.

Question 10: What can you say in terms of food?

Response:

Yes, we miss Turkish cuisine. When my friends come to Astana I invite them to Turkish restaurants to eat kahvalti.

Question 11: Has it become a life habit?

Response:

I used to offer tea to the guests coming to my home. My supervisorin Turkiye offers the tea to everyone who enters his classroom. This habit has remained with me now.

Question 12: What about the clothing brand? Isn't this also one of the elements of Turkiye?! What do you feel about it?

Response:

When I fly to Turkiye on vacation, I try to buy clothes, shoes. The quality of their clothes is good, the price corresponds to the quality. And all my shoes are brought from Turkiye

Response:

Question 13: Do you often visit Turkiye?

Response:

Often, I go there once a year.

Question 14: At least?

Response:

AHA, in the summer, when I have a vacation from work, I fly to Izmir with my family.

Question 15: Did you study in Turkish, right?

Response:

Yes. In Turkish

Question 16: Was it difficult or easy to study at the University in Turkish language? And who helped to study in Turkish?

Response:

In the year of our first visit to Turkiye, we studied Turkish at Dedan. Then we passed the exam, took the C2 level and went to the University. But when I entered the faculty at the university, I was able to understand and write in Turkish, but the terminology of law was difficult. I was very upset when I passed the first exam and got a retake. Because I made a lot of grammatical mistakes. After half a year of learning the law terminology, I could express my thoughts in the exam. We have reached a level where we can deliver our thoughts. Turkish friends with whom I studied, namely they were prosecutors, courts and they helped me a lot. There were guys who were studying for the master's degree, they supported me, and I mastered the terminology in a half year.

Question 17: Are you still communicating with those friends?

Response:

Yes, we have a WhatsApp chat. Sometimes we discuss different topics regarding the law. Also, we published an article on et al together

Question 18: How can you rate the TV program in general?

Response:

I can give a very good assessment. It must be admitted that sufficient funds were allocated even when I traveled to Turkiye for internships. But the place he liked in Turkiye was well organized. The scholarship was no more than 500 liras at that time, but yurt dormitory and morning breakfast were free, kahvalty was free, and when we had a lunch at the university for 100-150 tenge and dinner was free. The internet is free, the dormitory is free and we were given a travel card with 50% discount. When I studied in Kazakhstan we were sometimes hungry. There is no such problem in Turkiye. In the morning they give breakfast free of charge, in the university water is free, in the evening food is also free.

Question 19: Now, if we talk about relations between Kazakhstan and Turkiye, How do you assess the role of Turkiye in the foreign policy of Kazakhstan?

Response:

I appreciate it very much. Because when I visited Turkiye in 2011, there was almost no idea that we are all Turkic-speaking countries and our brothers. Now many students say that Turkiye is a fraternal country, that is close to us in any way, they see our place as the place of their ancestors. So, many people notice it when they go there as tourists. And in foreign policy now I think Turkic-speaking countries, namely the countries of Central Asia are all united, creating a good economic union. I think its role is high.

Question 20: That is, you are satisfied with the current situation between the two countries?

Response:

Yes

Question 21: What would you suggest to further improve and develop bilateral relations?

Response:

Now tourism and business industries are developing, Yunus Umre is doing a lot of work in Kazakhstan, there is one center, but now, as an entrepreneurial specialist, I think that we need to implement common

big projects. On the part of the economy, military development. Now we have some barriers. I do not know about it in regards the law. Even If I don't understand the economy, I know there are barriers to the new law. I think it is better for such bilateral governments to conclude an agreement and increase turnover.

Question 22: How would you assess the role of Turkiye in world politics?

Response:

Now in Turkiye, by the way, as my advisor says about the current president of Turkiye, he is a good person, and I have the same opinion, he has his thoughts, he does not interfere with anyone, he conducts foreign policy regarding their national interest. In my opinion, of course, I am not a politician, but I see such good sides. And I believe that Turkiye is a good power in the region.

Question 23: In The Middle East?

Response:

Yes

Question 24: If you have the power in politics, for example, let's say you are the president. Would you make changes to the relations between Kazakhstan and Turkiye?

Response:

In general, there are different thoughts. I don't know who suggested Uzbekistan or Kazakhstan, or at least the UN raised this question, I would start with creating the common alphabet, so that there would be better integration, unification, not like the USSR, but good cooperation like in European Union. It would be easy to talk to each other. And many alternative synonyms can be formed. I think so personally. Now, as I understand it, we are a family of fraternal Turkic-speaking countries, I think we need to integrate with the countries closest to us.

In Original Language

Сұрақ 1: Айтып кеткендей бүгінгі сұхбаттың тақырыбы Turkiye Burslari бойынша оқып келген түлектердің қайтып келіп, Қазақстанға Түркия туралы пікірін білейін деп жатырмыз. Сондықтан да бірінші сұрағым Turkiye Burslari бағдарламасына тапсыруға сізге не түрткі болды? Бұл бағдарлама бойынша оқуға шешім қалай қабылдадыңыз?

Жауап:

Мен 2009 жылы Қазақстанда PhD докторантураға түскен болатынмын. 2019 жылдың қараша айында жаңағы ғылым туралы заңға өзгерістер енгізілді . Сол кезде шетелдік консультант болсын деді. Яғни, екі ғылым жетекші шетелдік консультант болу керек болды. Сол кезде шетелдік консультация деген кезде, бірінші консультант болып Қазақстандық ғылыми жетекші болды. Екінші консультантым іздеген болатынмын осы тақырып бойынша құқықтан. Сол кезде Стамбул университетінің професоры туралы оқыдым тақырыпты зерттеген. Сосын ол кісіні консультант қылып, бекітіп Түркияға бір ай стажировкаға жіберді. Сол жақта стажировкаға барған кезде, Түркия Бурсларында оқып жүрген Қазақстандық студенттермен танысып, сол қызығушылық танытып, Қазақстанда PhD қорғағаннан кейін, тағы PhD ге тапсырдым

Сұрақ 2: Мхм, яғни дұрыс түсінсем, практикаға бармас бұрын сізде Түркияге түсемін деген ой болды ма, болмады ма?

Жауап:

Болған жоқ

Сұрақ 3: Болған жоқ. Кездейсоқ деп айта аламыз ба?

Жауап:

Айтуға болады. Негізі естігенмін Turkiye Burslari жайында практикаға дейін. Бірақ оқуға түсемін деген ой болған жоқ, барып жаңағы оқу үрдісі қалай орналасқанын көрдім. Ғылыми жетікшімен жұмыс істеудің жақсы жақтарын көріп, ол жақ өте ұнады маған

Сұрақ 4: Түсінікті, содан кейін нешінші жылы Turkiye Burslari арқылы түсесіз?

Жауап:

Мен екі рет тапсырдым. 2012 жылы тапсырдым, ол жылы өтпедім, содан кейін сол қателіктерімді біліп, 2013 жылы екінші рет тапсырғам, сол жылы өттім.

Сұрақ 5: Қандай бағдарлама мен пәнді оқыдыңыз?

Жауап:

Жаңағы Turkiye Burslarıмен тапсырған кезде, заң екіге бөлінеді ғой, Қазақстан жеке құқығын бітірген болатынмын, жаңағы Turkiye Burslarıмен құжаттар тапсырған кезде, мен жеке құқықты оқимын деп ойладым, бірақ 2013 жылы апрель айында комиссия келді Түркиеден сұхбат өткізуге. Сол сұхбаттан менен сұрады сізде бір докторантура бар екен, сіз неге екінші докторантураға түсіп тұрсыз? Сол кезде бір заңгер кісі болды, сол кісі маған ұсыныс жасады, сен ... құқыққа бар деп. Сол Измир қаласындағы Догуз Эйлюль университетіне құқық факультетіне түстім.

Сұрақ 6: Жарайды, рахмет. Енді жалпы Түркия туралы сөз қозғайтын болсақ, Түрік мәдениеті туралы не айта аласыз?

Жауап:

Шыны керек, мен Түркияге барғанға дейін ештеп ағылшынша сөйлеп, түрікше сөздер оқып, кішкене фильм қарап, солай дайындалып барған болатынмын. Бірақ бір қызығы бір ай стажировкаға барған кезінде енді көп сөздерді түсіндім. Тіл жағынан, мәдениет жағынан бізге жақын. Және маған өте бір ұнаған мәселе мен жаңа барған кезде бір асханаға барып, тамақ ішкен болатынмын. Сосын ағылшынша бір екі сөз айтамын, олар түсінеді, сосын бір уақытта айтады Сен кімсің? Деп, мен Қазақстаннанмын. Не үшін келдің? Мен студентпін стажировкаға келдім деп түсіндіргем, студент онда саған скидка деді, Жақсы, рахмет деп барсам, бір жақтан жоқ скидка емес, мен саған тегін беремін, бедава деді. Басында түсінбеймін, неге тегін, сол Қазақстаннан келгендіктен, әрі студент болғандықтан жақсы көзқарастар болған. 4:53 Жоқ, сенің түрікшең жақсы, біз сені түсіндік деді. Сөйтіп айтып, жақсы көп жағынан ұнады. Адами, мәдени басқа да жақсылықтарымыз

Сұрақ 7: Бұл енді сіз барған кездегі оқиғаны айтып тұрсыз, иә?

Жауап:

Мхм

Сұрақ 8: Ал енді оқу кезінде

Жауап:

Оқу кезінде маған тағы бір ұнаған мәселе Қазақстанда қазақ тілінде де, орыс тілінде де еңбектер аз, мысалы кітаптар, мақалалар. Біз Түркияге барған кезде, жаңағы докторантурада бір тапсырмаларды берген кезде, ұстаз айтты Осындай Осындай авторлар жазған, әрқайсының өзінің пікірі бар, сонда өзімнің тақырыбым бойынша қарасам, үш кітап жазған екен. Қазақстанда енді екі тілде ондай кітаптар жоқ. Докторантурада оқыған кезде, өте қатты ұнады, материал жеткілікті. Диссертация, ештеңе қараудың қажеті жоқ, кез келген тақырыпқа кітап бар.

Сұрақ 9: Яғни Түркияге барғанға дейін Түркия мәдениетімен таныс болдым деп айта алмайсыз?

Жауап:

Жалпы аз маз білдік, бірақ біз жақын екеніміз, біз түркітілдес ел екеніміз сол жаққа барғаннан кейін түсіндік

Сұрақ 10: Сол жерден білдіңіз?

Жауап:

Иә, қырғыз, өзбек, түрікмен басқалармен араласып, тіліміздің өте ұқсайтынын сол жақта көзім жетті.

Сұрақ 11: Ал енді кейін, оқуыңыз бітті, Қазақстанға қайтып келдіңіз, бұл жаңағы мәдени жақыншылық қалыптасты ма, қалды ма осы күнге дейін? Қандай мысал келтіре аласыз?

Мүмкін бір әдеттер қалыптасты ма? Музыка тыңдайсыз ба? Түрік фильмін көресіз бе?

Сериал?

Жауап:

Осы күнге шейін мынау ютубтан түрік комедияларын көремін, комедиялары ұнайды. Клиптарын көремін деп айтпаймын, бірақ музыкасын тыңдаймын. Киноларын өте жақсы көремін.

Сұрақ 12: Тағам жағынан не айта аласыз?

Жауап:

Иә, түрік тағамдарын сағынып тұрамыз. Астанадағы түрік ресторандары бар, сол қахвалтысына барамыз, достар келіп, оларды қонаққа шақырамыз. Сағынып, ресторандарына барып тұрамыз.

Сұрақ 13: Өмірлік әдетке айналды ма?

Жауап:

Келген кісіге шәй ұсыну әдетке айналды. Осы күнге шейін. Түркияде оқығанда жетекшіге барғанда кабинетке ол кісі кім кірсе де, сол кісі бірінші шәй ұсынады. Бұл әдет бізде де қалды қазір.

Сұрақ 14: Киім бренд ше? Бұл да Түркиянің бір элементі емес пе?! Соған қалай қарайсыз?

Жауап:

Осы күнге шейін демалыс күндері Түркияге барған кезде Киім алуға тырысамын, соның ішінде аяқ киім аламын. Сапасы жақсы, бағасы сапасына сай келеді. Және осы Түркияден әкелген аяқ киімнің барлығы

Сұрақ 15: Жиі барып тұрасыз ба Түркияге?

Жауап:

Жиі болғанда, жылына бір рет барып тұрамын.

Сұрақ 16: Ең азында?

Жауап:

Аха, жаз мезгілінде, жұмыстан демалыс болған кезде отбасымды алып, Измирға барып тұрамын.

Сұрақ 17: Енді Түрік университетінде оқыған кездегі уақытты еске алсаңыз, түрік тілінде оқыдыңыз, иә?

Жауап:

Түрік тілінде

Сұрақ 18: Жаңағы түрік тілінде университетте оқу қиын болды ма, оңай болды ма? Және түрік тілінде оқуға кімдер көмек болды? Достарыңыз ба, профессорлар ма?

Жауап:

Бірінші Түркияге барған бір жылы Дедан деген жерде түрік тілін оқыдық. Сосын емтихан тапсырып, С2 деңгейін алып, университетке бардық. Бірақ университетте факультетке түскен кезде, жалпы түсіне алдық, түсіну білеміз, жазу білеміз, бірақ құқық терминологиясы бір бөлек болды. Өте қиналдым басында, бірінші емтихан мен повторное изучение алдым. Себебі жауабын дұрыс, дұрыс емесін білмедік, бірақ грамматикалық қателіктер көп жібергендіктен. Одан кейін жарты жыл терминологияға дайындалып, жарты жылдан кейін емтиханға қайтып кірген кезде, қиналмай, енді яғни ойымызды жеткізе алдық. Жеткізе алатын деңгейге жеттік. Соған көп көмек берген бірге оқыған түрік достарым, біраз қызметтегі прокурорлар, соттар болды. Магистратурада оқып жатқан жігіттер болды, солар қолдап, бір жарты жылда меңгеріп алдым.

Сұрақ 19: Әлі күнге дейін байланыстасыз ба сол достармен?

Жауап:

Байланыстамыз, бізде ватсап чат бар. Әртүрлі құқық тақырыптарды талқылаймыз кей кезде. Соавторлықта Мақала шығардық бірге

Сұрақ 20: Жалпы ТВ бағдарламасына қандай баға бере аласыз?

Жауап:

Өте жақсы баға бере аламын, бізге Қазақстанға оқыған кезде барлық жағдайдың бәрін жасады. Мойындау керек, шет елге стажировкаға шыққанда да жақсы қаражаттар бөлінді. Бірақ Түркияде ұнаған жері жақсы ұйымдастырылған болды. Барған кезде он лирадай бурс салдық, стипендия ол кезде 500 лирадан астам ақша еді, бірақ юрт жатақхана тегін болды, таңертең завтракмыз, қахвалты тегін болды, және университетте тамақ жеген кезде, немесе түрік тілін оқыған кезде, біздің ақшамен сол кезде 100-150 теңге және кешкі ас тегін болды. Интернет тегін, жатақхана тегін және жолда бізге карта берді 50% скидкамен. Енді бүкіл жағдай жасалды, мен енді Қазақстанда оқыған кезде жатақханада тұрғам, ол кезде шыны керек қарнымыз аш жүретін. Түркияге ондай мәселе жоқ. Таңертең тегін тамақ береді, университетте су тегін ғой, кешкі тамақ та тегін.

Сұрақ 21: Жарайды, енді Қазақстан мен Түркия арасында қарым қатынас жайындағы сөз қозғасақ, Қазақстанның сыртқы саясатындағы Түркиянің рөлін қалай бағалайсыз?

Жауап:

Өте жоғары деп бағалаймын. Себебі мен 2011 жылы барған кезде Қазақстанға түркітілдес ел деген бізге бауырмал деген түсінік жоқтың қасы еді. Қазір мысалы студенттер арасында естіп қаламын менен сұрайды сен Түркияда оқыдың? Дем, сонда бізге бауырлас ел ғой, қай жағынан болсын бізге жақын, біздің жерлерді ата жұрт деп атайды екен. Сол көбісі турист болып барған кезде байқаған екен. Және сыртқы саясатта қазір мен ойлаймын түркітілдес елдер қазір Орталық Азия елдері бәрі бірігіп, жақсы экономикалық орда құрып жатыр, жалпы жоғары деп ойлаймын.

Сұрақ 22: Яғни екі елдің арасындағы қазіргі жағдайға көңіліңіз толады?

Жауап:

Иә

Сұрақ 23: Екі жақты қарым қатынасты әрі қарай жақсарту, дамыту үшін не ұсынар едіңіз?

Сала бойынша, мысалы оқу болсын, білім, туризм, бизнес.

Жауап:

Енді туризм, бизнес дамып тұр, Қазақстанда Юнус Умре бір орталық бар үлкен жұмыс атқарып жатыр, бірақ мен енді кәсіпкерлік маман ретінде жалпы ортақ үлкен жобаларды жүзеге асыру керек деп ойлаймын. Экономика тарапынан, әскерлік дамытуға. Енді бізде біраз барьерлер бар. Мен оны заңның ретінде білмеймін. Мен экономика жаған түсінбесем де, жаңағы заңның барьерлері бар. Яғни, мысалға, Али Баба сияқты приложение аша білсеңіз, Түркейден тікелей аяқ киім киімдерді заказ берсеңіз, біздегі заңнама қайшы келеді. Сондықтан ондай мәселе жоқ, осындай екіжақты үкіметтер келісім жасап, товаробороттарды өсірген дұрыс деп ойлаймын.

Сұрақ 24: Енді Түркиені алатын болсақ, Түркиенің әлемдік саясатындағы рөлін қалай бағалар едіңіз?

Жауап:

Енді Түркияда менің жетекшім айтпақшы, қазіргі Түркиенің президенті туралы, бетті азамат дейді, мен де оны тура солай қабылдаймын, өзінің айтары бар, ешкіммен қайым ықпайды, сыртқы саясатты өзінің ұлттық национальнй интересін, соған байланысты жүргізеді. Ешкімге

жадтақтанбайды. Менің байқауымша, әрине саясаткер емеспін, осындай жақсы жақтарын көремін. Және сол региондағы жақсы держава деп санаймын.

Сұрақ 25: Яғни Таяу Шығыста

Жауап:

Иә

Сұрақ 26: Егер сізде саясатта айқындайтын билік күші бар болса, мысалы президент дейік сізді, иә? Қазақстан Түркия қарым қатынасына өзгерістер енгізер ме едіңіз?

Жауап:

Жалпы түрлі ойлар болды. Естуім бар, кім ұсынғанын білмеймін Өзбекстан ба, Қазақстан ба, әйтеуір ООН мәселені көтерді ме, ортақ алфавит жасар едім, сондағы интеграция, бірігіп, КСРО сияқты емес, бірақ ЕуроОдақ сияқты жақсы ынтымақтастық болу үшін біріншіден алфавиттен бастаушы едім. Бір бірімен сөйлесу жеңіл болушы еді. Және көптен альтернативті синоним сөздерді құрастыруға болады. Солай ойлаймын өз басым. Енді менің түсінуімше біздің бауырлас түркітілдес елдер отбасымыз, бізге жақын елдермен интеграция жасау керек деп ойлаймын. Өйткені мен солай қабылдаймын.

Сұрақ 27: Жақсы, сізге көптен көп рахмет

Жауап:

Сізге рахмет

Interview with the Participant 4 in English

Question 1: What motivated you and prompted you to apply for the program through TB?

Response:

Well, first of all, I generally considered other alternatives, applied for several grants, and so I managed to get an interview on TB and get a grant. Also the fact that Turkiye and our culture are very similar, I knew that it would be easier to adapt, and that's why I chose Turkiye.

Question 2: Have you considered other scholarships besides TB?

Response:

Yes, I considered it, there was an Erasmus Mundus scholarship, which had two years of study, but there was a lot of competition and there were few places, so I couldn't get through there.

Question 3: Yeah, so you considered Turkiye TB, right?

Yes.

Question 4: And tell me, please, what program did you study in Turkiye?

I enrolled in a master's degree program in tourism management, I studied at Anadolu University in Eskisehir.

Question 5: And what can you say about Turkish culture, about the Turkish people after studying in Turkiye?

I really liked it, all the people there are kind, everyone helps, you can say. And in general, our culture is similar, the fact that they are also Muslim states and generally Turkic people, so, in general, I really liked it.

Question 6: And tell me, please, were you familiar with Turkish culture before coming to Turkiye?

If only through the series, you can say, but in general I was not there.

Question 7: Yeah, so you weren't particularly interested in Turkiye, were you?

When I already applied, I already started studying, looking at some sights there, let's say there are cities. And so before that, no, it wasn't really like that.

Question 8: So you didn't have any expectations before coming to Turkiye, did you?

No, to be honest, there was no such thing.

Question 9: It's clear. And tell me, please, how did you adapt to Turkiye, how did studying at a Turkish university help you adapt to Turkish culture?

It was not difficult, we can say that in the first year we studied there in a language course, Tomer, and there were students from different countries, and no matter how quickly we all adapted to the same situation, we can say that both the teachers and the people helped a lot, they were all polite, and it was not difficult to adapt.

Question 10: So you've been studying for three years, right? A year of Tomer and two years of Master's degree?

Yes, two and a half. I extended it for another month. Due to the coronavirus, it was necessary to finish a dissertation there.

Question 11: So you got caught during this quarantine period, right?

Yes, for two years, a year and a half, we have already been in quarantine.

Question 12: It turns out that you know Turkish and speak Turkish, and when you meet Turks in another country or in Kazakhstan, which language do you prefer to talk to them in, Turkish or English?

In Turkish, yes. They often speak Turkish, if I meet Turks, I choose the opportunity to try to speak Turkish. To be honest, the Turkish language has become, as it were, a part of my life. As a part of me, you might say. I really love the language, and when I get the opportunity, I try to practice.

Question 13: Further, have you participated in any cultural events in Turkiye and has this influenced your perception of Turkiye?

Yes, they participated. We spent Turkish holidays there and participated too. The TB program itself also provided various courses. We went to Ebra, there's painting on the water. There's also a hut called, it's calligraphy. I attended these courses and I really liked it. As if this also brings us closer to culture, you can say.

Question 14: So, what do you say about TB in general? Would you advise your peers, relatives, and friends to enroll in the TB program?

Of course, I would recommend it. Because this is a unique opportunity, we can say that it is a very good opportunity to also get a high-quality education, because it is very high-quality. You also broaden your horizons when you communicate with different people, with students of different cultures. Not only Turks, it turns out, I have friends from all over the world, you can say, who keep in touch, keep in touch. Also, what they provide, the program itself is very good in terms of what they provide, you can say, everything is there, tickets, accommodation, monthly scholarships. Therefore, yes, I would advise my friends and relatives.

Question 15: It's clear. But you also said that you are now in touch with your friends who stayed in Turkiye?

Yes.

Question 16: Can you be more specific in the meantime, that is, how often do you call them, perhaps you communicate with them?

Yes, yes, we don't talk that often, but we definitely talk once or twice a month. I have a friend here, with whom we lived together for the second or third year. We keep in touch with her every day, so to speak. She is currently in Turkiye. There are also friends from Palestine and Iraq, with whom we also keep in touch.

Question 17: So you did acquire some kind of friendly ties, yes, in Turkiye?

Yes, yes, it is a very invaluable experience, maybe. I am very grateful to TB for these connections.

Question 18: And I also have a question about Turkiye's already more culture, already music. After studying in Turkiye, did you start buying more things of a Turkish brand, of Turkish origin, perhaps going to Turkish cafes, namely Turkish establishments?

Yes, yes, yes. Here in Astana, I have a friend who also studied in Turkiye, that is, we go to Turkish breakfasts once a month, two months, it turns out, they have a separate culture. I buy things, yes. They have high-quality goods, we buy Turkish clothes, their textiles are of good quality. I also listen to Turkish music very often, I really love it. And I also read books sometimes in Turkish.

Question 19: In general, Turkiye has influenced your consumer preferences, right?

Yes, we can say that yes.

Question 20: Have you developed any habits regarding Turkish culture?

Oh, yes, Turkish coffee, that's it. I wasn't much of a coffee drinker, but I kind of got hooked on coffee. We also buy our Turkish coffee here and brew it ourselves. It's not particularly common, but I can say that I've acquired this habit.

Question 21: And how often do you listen to Turkish news, Turkish music, and read Turkish books?

I listen to music a lot, you might say. I mostly listen to Turkish music, to be honest. And books, I am now, if only online, because now I cannot buy Turkish books here, as if there is no access to Turkish books, but sometimes I read online right away. But I watch the news too.

Question 22: So can you say that you have started paying more attention to Turkish culture now than it was before Turkiye?

Yes, yes, yes, that's for sure.

Question 23: Next, I have a question about politics, more about the political part. How do you assess Turkiye's role in Kazakhstan's foreign policy? What do you think?

To be honest, I am not particularly close to politics, but I believe that Turkiye and Kazakhstan support each other in the political scene, one might say. That's when, let's say, a natural cataclysm happened, and Kazakhstan supported social assistance in Turkiye. And we also had Turkiye, when there were the January uprisings, then they also helped and supported us. In this regard, they also have a good relationship, I think.

Question 24: And if you had any authority, what improvements would you propose for bilateral relations? Perhaps about tourism, about business.

I would improve the movement of tourist services. We also have potential in this regard. But all the same, how to say, foreign practice, namely Turkish practice, could be introduced. It is the tourist traffic that is affected. Because their service is very top-notch, I can tell. Also, since we visited different hotels too, then the sights, museums, they do it very well. They acted out, programmed, and they present their culture very well, one might say. I think it's worth studying in Turkiye. Yes, I agree that they have very good service, top-level service. Yes.

Question 25: How can you assess Turkiye's role in world politics?

Well, it has, as it were, its place in world politics, one might say. The fact that they are developing well in terms of imports, exports, and trade. For example, when I was in other countries, I saw clothes and various products there, so I can answer in this regard.

Question 26: So you're saying it plays a very big role in the trading part, right?

Yes, in the commercial part. I was in America, and there I even met Turkish clothes, production. Well, yes, Turkish... I also think that Turkish clothes also play a role after, perhaps, Chinese, yes, in terms of volume.

Question 27: So you're saying that Turkiye liked it in general, and Turkiye influenced your perception of Turkiye, right?

Yes, yes, that's for sure. Yeah. Now I also sometimes think I want to go there, cleanly, I don't know, to walk around Turkiye.

Question 28: Would you ever like to return to Turkiye, perhaps to live permanently or for a certain period of time? If so, why?

I really like it there. I would say that for a certain period of time I would go here to live. Here. Maybe even learn more. I have completed my master's degree, for example, if I want to sort of study for a doctorate, I would consider Turkiye as an option. That's it.

Thank you very much. Basically, I got all the answers to the questions.

In Original Language

Вопрос 1: Что вас замотивировало и побудило подать заявку на программу через ТВ?

Ответ:

Ну, во-первых, я вообще рассматривала и другие варианты, подавала на несколько грантов, и вот по ТВ мне получилось пройти собеседование и получить грант. И также то, что Турция и культура наша очень похожа, я знала, что адаптироваться будет легче, и вот поэтому выбрала Турцию.

Вопрос 2: А рассматривали вы другие стипендии, помимо ТВ?

Ответ:

Да, рассматривала, там была стипендия Erasmus Mundus, у которой два года обучения, но там была очень большая конкуренция и мест было мало, поэтому там не получилось пройти.

Вопрос 3: Ага, то есть Турцию вы рассматривали ТВ, да?

Ответ:

Да.

Вопрос 4: А скажите, пожалуйста, какую программу вы изучали в Турции?

Ответ:

Я поступила на магистратуру по программе менеджмента туризма, я обучалась в университете Анadolу в городе Ескишехир.

Вопрос 5: А что вы можете сказать о турецкой культуре, о турецком народе после обучения в Турции?

Ответ:

Мне очень понравилось, там люди все добрые, все помогают, можно сказать. И вообще культура наша похожа, то, что они тоже мусульманские государства и вообще тюрский народ, поэтому у нас много схожего, в целом мне очень понравилось.

Вопрос 6: А скажите, пожалуйста, были ли вы знакомы до приезда в Турцию с турецкой культурой?

Ответ:

Я знакома с Турцией только через сериалы, можно сказать, а так в целом я там не была.

Вопрос 7: Ага, то есть вам особо не была интересна Турция, да?

Ответ:

Я когда уже подала заявку, я уже начала изучать, смотреть какие-то там достопримечательности, допустим, города есть. А так до этого, нет, не особо так было.

Вопрос 8: То есть у вас не было каких-либо ожиданий до приезда в Турцию, да?

Ответ:

Нет, честно сказать, не было такого.

Вопрос 9: Понятно. А скажите, пожалуйста, как вы адаптировались в Турции, как учёба в турецком университете помогла вам адаптироваться в турецкой культуре?

Ответ:

Было несложно, можно сказать, то, что там в первый год мы обучались в языковом курсе, Томер, и там были студенты с разных стран, и как бы мы все в одной ситуации быстро адаптировались, можно сказать, и учителя, и народ очень помогал, они все были вежливые, и адаптироваться было несложно.

Вопрос 10: То есть вы три года обучались, да? Год Томер и два года магистратуры?

Ответ:

Да, два с половиной. Я продлила на ещё один месяц. В связи с коронавирусом там нужно было закончить диссертацию.

Вопрос 11: То есть вы попали во время этого периода карантинного, да?

Ответ:

Да, два года, полтора года мы уже были в карантине.

Вопрос 12: Вы, получается, знаете турецкие языки и говорите по-турецки, а когда вы встречаете турков в другой стране или в Казахстане, на каком языке вы предпочитаете с ними разговаривать, на турецком или на английском?

Ответ:

На турецком, да. Часто разговаривают на турецком, если я встречаю турков, я выбираю возможность стараться на турецком разговаривать. Честно сказать, турецкий язык стал, как бы, частью моей жизнью. Как часть меня, можно сказать. Я очень люблю язык, и когда у меня попадает возможность, я стараюсь практиковать.

Вопрос 13: Дальше, участвовали вы в каких-либо культурных мероприятиях в Турции и повлияло ли это на ваше восприятие Турции?

Ответ:

Да, участвовали. Там турецкие праздники мы проводили, участвовали тоже. Также сама ТВ программа предоставляла разные курсы. Мы ходили на Эбру, там рисование на воде. Там также хат называется, это каллиграфия. Я вот в эти курсы посещала и мне очень понравилось. Как бы это тоже сближает с культурой, можно сказать.

Вопрос 14: Так, а что вы скажете в целом о ТВ? Посоветовали бы вы вашим сверстникам, родственникам, друзьям поступать на программу ТВ?

Ответ:

Конечно, я бы посоветовала бы. Потому что это уникальная возможность, можно сказать, очень хорошая возможность также получить качественное образование, потому что оно очень качественное. Также у тебя расширяется кругозор, когда ты общаешься с разными людьми, со студентами разных культур. Не только турки, получается, у меня друзья со всего мира, можно сказать, которые поддерживают общение, поддерживают связь. Также то, что они предоставляют, сама программа очень хороша в плане того, что они предоставляют, можно сказать, все там, билеты, проживание, стипендии ежемесячные. Поэтому, да, я бы посоветовала бы своим друзьям, родственникам.

Вопрос 15: Понятно. А вот вы еще сказали, что вы сейчас поддерживаете связь со своими друзьями, которые остались в Турции?

Ответ:

Да.

Вопрос 16: А можете пока конкретнее сказать, то есть как часто вы с ними созваниваетесь, возможно, вы с ними общаетесь?

Ответ:

Да, да, мы не так часто, но раз два раза в месяц точно общаемся. У меня вот подруга есть, с которой мы вместе жили второй-третий год. С ней вот мы каждый день, можно сказать, поддерживаем связь. Она сейчас находится в Турции. Также есть друзья из Палестины, Ирака, с которыми мы тоже поддерживаем связь.

Вопрос 17: То есть вы все-таки приобрели какие-то дружеские связи, да, в Турции?

Ответ:

Да, да, это очень бесценный опыт, может быть. Я очень благодарна ТВ за эти связи.

Вопрос 18: А ещё у меня вопрос насчёт уже больше культуры, уже музыки Турции. Вот после обучения в Турции, начали ли вы больше покупать вещи турецкого бренда, турецкого происхождения, возможно, ходить в турецкие кафе, именно турецкие заведения?

Ответ:

Да, да, да. Здесь, в Астане, у меня есть подруга, которая тоже в Турции училась, то есть мы раз в месяц, два месяца, получается, ходим на турецкие завтраки, завтраки это можно сказать, отдельная культура у них. Покупаю вещи, да. У них качественные товары, мы покупаем турецкую одежду, текстиль у них хорошего качества. Также я очень часто слушаю турецкую музыку, очень люблю её. И книги тоже читаю иногда на турецком.

Вопрос 19: В общем, на ваши потребительские предпочтения Турция повлияла, да?

Ответ:

Да, можно сказать, что да.

Вопрос 20: А появились ли у вас какие-нибудь привычки касательно турецкой культуры?

Ответ:

А, да, турецкий кофе, вот это. Я не особо была любительницей кофе, но вот кофе я, можно сказать, подсела. Наши, как сказать, турецкий кофе мы здесь тоже покупаем и варим сами. Это не особо так распространено, но вот такую привычку я могу сказать, что я приобрела.

Вопрос 21: А как часто вы слушаете турецкие новости, турецкую музыку, читаете турецкие книги?

Ответ:

Я музыку часто слушаю, можно сказать. Я в основном слушаю турецкую музыку, если честно сказать. А книги, я сейчас, если только онлайн, потому что сейчас здесь не могу купить турецкие, как бы нет доступа к турецким книгам, но онлайн я вот иногда читаю сразу. Но новости тоже я смотрю.

Вопрос 22: То есть вы можете сказать, что вы начали чаще сейчас уделять турецкой культуре внимание, чем было это до Турции?

Ответ:

Да, да, да, это точно.

Вопрос 23: Дальше у меня вопрос насчет уже политики, больше политической части. Как вы оцениваете роль Турции во внешней политике Казахстана? Как вы думаете?

Ответ:

Я, честно сказать, не особо так близка к политике, но я считаю, что Турция и Казахстан поддерживают друг друга в политической сцене, можно сказать. Вот когда вот случился, допустим, природный катаклизм, вот в Турции поддерживала Казахстан социальную помощь. И также Турция у нас, когда был январские восстания тогда они тоже нам помогали, поддерживали. В этом плане у них тоже хорошие отношения, я считаю.

Вопрос 24: А если бы у вас были какие-либо полномочия, какие улучшения вы бы предложили для двухсторонних отношений? Возможно, касательно туризма, касательно бизнеса.

Ответ:

Я бы улучшила движение туристических услуг. У нас тоже есть потенциал в этом плане. Но все равно, как сказать, иностранную практику, именно турецкую практику, можно было бы внедрить. На движение именно туристическое. Потому что у них сервис очень на высшем уровне, я могу сказать. Так же, так как мы посещали отели тоже разные, тогда достопримечательности, музеи, это у них очень хорошо. Они разыгрывали, программировали, и они очень хорошо свою культуру преподносят, можно сказать. Этому, я думаю, стоит учиться в Турции. Да, я согласна, что у них очень хорошее обслуживание, сервис на высшем уровне. Да.

Вопрос 25: Как Вы можете оценить роль Турции в мировой политике?

Ответ:

Ну, она имеет, как сказать, своё место в мировой политике, можно сказать. То, что в плане импорта, экспорта, то, что они в плане торговли хорошо развиваются. Я, допустим, когда была в других странах, видела там одежду, разные продукции по производству, поэтому в этом плане могу ответить.

Вопрос 26: То есть Вы говорите, в торговой части она очень большую роль играет, да?

Ответ:

Да, в торговой части. Я вот была в Америке, и там даже я встречала турецкую одежду, производство. Ну да, турецкая... Я тоже считаю, что турецкая одежда играет тоже какую-то роль после, возможно, китайской, да, по объёму.

Вопрос 27: То есть Вы говорите, что Турции в целом понравилось, и Турция повлияла на Ваше восприятие о Турции, да?

Ответ:

Да, да, это точно. Ага. Сейчас вот тоже иногда думаю, хочется там поехать, чисто, не знаю, по Турции погулять.

Вопрос 28: Хотели бы Вы когда-нибудь вернуться в Турцию, уже, возможно, жить на постоянной основе или на какой-то определённый промежуток времени? Если да, то почему?

Ответ:

Мне там очень нравится. Я бы сказала, на какой-то определённый промежуток времени я бы поехала сюда жить. Вот. Возможно, даже поучиться ещё. Я закончила магистратуру, например, если я захочу как бы отучиться на докторантуру, я бы рассматривала бы Турцию как какой-нибудь вариант. Всё.

Вопрос 29: Спасибо большое. В принципе, я получила все ответы на вопросы.

Interview with Participant 5 in English

Question 1: What motivated you to apply for the Turkiye Burslari program?

Response:

In general, I studied my bachelor's degree in Kazakh philology at Al-Farabi Kazakh National University in Almaty. "I don't know," he said, " but I don't know, I don't know, I don't know, I don't know, I don't know, I don't know, I don't know, I don't know, I don't know, I don't know. Then in the same year we entered, during the first year, many professors from Turkiye came to us, there was one conference, there was one big conference, we participated in that conference. At that time, one teacher stood up and said: "many of our Kazakh works are being taught in Turkiye right now, but we still do not have enough. The same word stuck in my head, and I myself was very close to literature, very fond of it, and, frankly, with the same word I thought, as if why it does not reach us. I really wanted to know what works, how they teach our literature, as if they teach it. Then I began to look for ways to study in Turkiye with the same idea, starting from the same first year. Then I can't say that at the beginning I learned about Turkish Burslar in the first year, I didn't know, I was just thinking that I should learn Turkish first. In the same year, we have Suleyman Demirel University in Almaty, a Turkish university, I met one of the teachers of this university, a Turkish teacher. I want you to learn Turkish, Can you read it like this? From the same person, I studied Shane Turkish in the fourth year, frankly. I studied the Turkish language. Then, when I came to the second year, I heard about Turkiye bursary, learned, studied, how to pass, what to do. Then I went to a master's degree in this program, and I had the idea that I would study under this program in Turkiye, and then I prepared and collected all the necessary documents until the fourth year, participated in conferences, competitions, competitions, collected diplomas, collected all the achievements, all the documents were ready. After graduating from the fourth year, then finishing the fourth year, defending the diploma and handing it to the Turkiye Burslar in the year we received our diploma, all at the request of Alan, I entered.

Question 2: What program and subject did you study in Turkiye?

Response:

In Türkiye, under the program Türkiye Burslar, I entered the specialty of Turkish philology, researcher of Turkish literature. Then I had the most interesting idea of how they teach our Kazakh literature in general, I really wanted to study, I wanted to study literature, I was very interested, I really got into this profession with great interest.

Question 3: What can you say about Turkish culture?

Response:

Speaking about the culture of the Turks in general, I would say that the Turkish culture is similar to the culture of the Kazakh people, the traditions and culture of the Muslim peoples in general are similar, if not all. And the Turks now have a thousand-year history, a deep cultural identity, need a peak, first of all, when I talk about culture, the first thing that comes to mind is hospitality and respect. We say that the Kazakh people are very hospitable, and the Turks are just as hospitable. Any person, even a guest, will be able to look at the coming soul in the new year and will be well received. Even offers guests unusual dishes, shows the best example of hospitality in general. And it is precisely in us, in the Kazakh people, that a boy is now treated as a successor to a boy, and the Turks are just like that. They also treat the boy as the successor of the inheritance in a very special way. The Turkish people, just like our people, need respect for the elders, respect for the younger ones, respect for everyone. Turkish culture seems to have a rich set of deep, historical roots. Whether you say hospitality or family wealth, you can say that art, food culture, food itself is the same culture in them. Even such elements as music and literature highlight the culture of the Turkish people. In general, I would say that the culture of the species, the spiritual culture of all is unique than that of other Muslim peoples. In general, I see them as a people who have preserved their historical heritage and preserve their cultural identity by passing it on to new generations. Because they are very rich in cultural heritage. No matter which city you visit, historical sites, historical mosques, famous mausoleums - all have been preserved in this country.

Question 4: Were you familiar with Turkish culture before arriving in Türkiye?

Response:

I can't say that I was one hundred percent familiar before I came to Turkiye. Now, what country I go to after admission, how to behave, what to do after admission-all this is of course interesting to me, because I have not visited Turkiye before admission, and the culture of this side was familiar to me. For this reason, I have studied the internet as much as possible, but I know from the outside that it is two different things to go to the same country with the people. But it turned out to be better than I thought, because the hospitality of the people itself, the Turkish people themselves, will help you quickly get married there. Let it boil, you have to be honest.

Question 5: Have new habits developed after Turkiye, such as making a Turkish breakfast or drinking Turkish coffee or tea?

Response:

Of course. I was the kind of person who didn't drink tea at all before going to that country. I didn't drink coffee, but I didn't like it either, and I didn't eat breakfast at all. But after he went to the country, after he went to Turkiye, I had it formed into a big habit, as usual, frankly. First of all, tea is now the first tea that comes to everyone's mind when they say Turkiye. Fragrant, mouth-watering tea is often drunk by the local population. They recognize the tea they produce, it must be said here, and the preparation of the same tea takes them a huge amount of time, the preparation of the same tea for half an hour, as usual, is a huge process that should peak in them. And they have the same coffee, the locals like to drink coffee. It is boiled in a small glass on the legs, the aroma is given in the liquid, and then a glass of cold water is drunk together to remove the bitter dam. And at the very beginning, when we go and drink tea, we say, after we go from Kazakhstan, we need milk, give us milk, drink with MiLK - they laugh at us: they don't drink tea with MiLK, they don't drink tea at that time. It seems that only children in cradles drink tea with milk. So-so we got used to drinking tea. And breakfast is also a special kind of food, because there are very rich breakfasts in it, and indeed there are many different types of food in the breakfasts. Now I can't

say that right now, after returning to Kazakhstan, I will drink the same tea and have breakfast the same way, but now I have the habit of drinking coffee.

Question 6: Do you speak Turkish? How often?

Response:

Yes, I speak Turkish, in general, I studied in the same Turkiye with my friends and bandmates, and when I communicate with them, I cry in Turkish, because you probably know, Turkish bursary is a program that covers other countries, a comprehensive country. After all the newly enrolled students in this group came from all sides, students from different countries, from different parties, needed a common language Turkish to understand each other. "I'm not sure I'm going to Instagram," he said, " but I'm going to tell you what I'm going to do." At the same time, I am currently teaching students in Turkish, as the Turkish language is used in my daily life.

Question 7: How do you assess the role of Turkiye in Kazakhstan's foreign policy?

Response:

In general, relations between the countries of Kazakhstan and Turkiye have come from the year of our independence, since the year 91, and in general, it seems that Kazakhstan is the first country to recognize independence, and relations between Kazakhstan and Turkiye are not only in politics, but also in general in spiritual ties, in general, they cover all spheres of development, economic cooperation, trade, energy, transport, agriculture, life and others. It is important to note that the relations between the two countries are developing rapidly, including trade, new oil and gas, and transportation, and I am now witnessing the relationship between education and science between the two countries. Let me tell you, every year I help students who submit to the Turkish Bursiler, we publish statistics, every year, when looking at other countries, the students who submit the most to Turkiye are from our Kazakhstan, every year the number is growing, frankly, I can say a wonderful connection between the two countries.

Question 8: What do you think is the role of Turkiye in world politics?

Response:

Now Turkiye is a country with a very well-developed light industry, I buy and use daily clothes, such as defacto, Waikiki, Koton, all Turkish brands. But if you go to Turkiye and compare the clothes of the same brands, for example, in Kazakhstan, there is a difference in quality between the two, frankly. I can't say that all the clothes in Turkiye of the same brand are of excellent top quality, inside they are divided into low-middle-high quality. But even now it can be said that in our country it has a fairly high degree of brands.

Question 9: How often do you listen to Turkish music, do you often watch a Turkish book, Turkish movies?

Response:

I listen to Turkish music in everyday life, I listen a lot, and I also read books, because in order to constantly practice the language, he knew a different language, because he was not his native language, of course, but each of them requires constant development. To do this, if I read books, listen to music and watch movies, it becomes close to a little oblivion. For this reason, I read books, watch movies, listen to music every day to practice the language. And if I really don't watch Turkish movies in the same Turkish language, I won't be able to watch these movies in another language.

Question 10: Do you advise your acquaintances to get on TB?

Response:

I would advise you to go to Turkiye and a large country before this specialty, no matter what kind of profession it is, because studying abroad does not have any disadvantages, but on the contrary, it will be a light, but after graduation, if you do not stay in this country, but on the contrary, if you come to our country and develop the knowledge gained from this country, it would be absolutely wonderful if our country would benefit one society. Because all the students who graduated from there receive international diplomas, and it would be very cool to come to our country with this Diploma. And now

that my specialty is Turkish philology, why not enter this profession if there are people who love literature in general, because there will be a lot of people from this profession. In terms of comparing the literature of the two countries, in general, both Turkish literature and culture are common to all of us. However, there are many works that still do not come to our literature, whether they are information or not. I think that in order to know everything, you should now read on the left.

In Original Language

Сұрақ 1: Türkiye Bursları (ары қарай ТВ) бағдарламасына тапсыруға не түрткі болды?

Жауап:

Жалпы мен өзім бакалавр мамандығын Алматы қаласындағы Аль Фараби атындағы ҚазҰУ қазақ филологиясы мамандығы бойынша оқыдым. Қазақ филологиясы мамандығы бойынша жалпы білесіздер, әдебиет зерттеу, қазақ әдебиеті, түрік әдебиеті, барлығын салыстырмалы зерттеу, оқу, әдебиетке жақын адамдар. Содан сол біз оқуға түскен жылы, бірінші курс кезінде, бізге Түркия елінен көп профессор оқытушылар келді, бір конференция болды, үлкен бір конференция болды, сол конференцияға қатысқанбыз. Сол кезде бір оқытушы тұрып былай деп айтқан: біздің көп қазақ шығармалары дәл қазір Туркияда оқытылып жатыр, бірақ бізге әлі жетпей жатыр деген секілді, бір сөз айтқан. Сол сөз менің ойымда қатты қалып қалды, мен өзім әдебиетке өте қатты жақын болдым, өте қатты жақсы көрем шыны керек, сол сөзбен мен ойладым, неге бізге жетпей жатыр деген секілді. Мен қатты білгім келді қандай шығармалар, қалай оқытып жатыр біздің әдебиетті олар қалай оқытады деген секілді. Содан кейін мен сол бірінші курстан бастап, сол оймен мен Туркияда оқудың жолдарын іздей бастадым. Содан мен басында Туркие Бурслары туралы бірінші курста білдім дей алмаймын, білген жоқпын шыны керек, мен тек қана бірінші түрік тілін біліп алуын керек деген оймен жүрдім. Сол жылы біздің Алматыда Сулеймен Демерел атындағы университеті бар ғой, түрік университеті, сол университеттің бір оқытушысымен таныстым, түрік мұғалімі ол кісі. Сол кісіден мен сізден түрікше үйренейін деп едім, осылай оқуға ала аласыз ба? Сол кісіден мен төртінші курсқа шейін түрік тілін оқыдым, шыны керек. Түрік тілді зерттедім ен

бастысы. Содан соң екінші курсқа келгенде мен Түркия бурслары туралы естідім, білдім, зерттедім, қалай тапсыру керек, не істеу керек. Содан кейін мен осы бағдарлама бойынша магистратураны барып мен осы бағдарламамен оқимын Түркияда деген ой қалыптасты менде, содан мен дайындалып төртінші курсқа дейін барлық қажетті құжаттарды жинап қойып, қатысатын конференцияға, жарыстарға, сайыстарға қатысып диплом жинап, неше түрлі жетістіктерді жинадым, барлық документтерін құжаттарын дайын болып тұрды. Төртінші курс бітіргеннен кейін, содан төртінші курс бітіріп, диплом қорғап, қолымызға дипломды алған жылы Түркия Бурсларына тапсырып барлығы Аланның қалауымен мен оқуға түсіп кеттім.

Сұрақ 2. Түркияда қандай бағдарлама мен пәнді оқыдыңыз?

Жауап:

Түркияда Түркия Бурслары бағдарламасы бойынша Түрік филологиясы, түрік әдебиетті зертеуші мамандығына түстім. Содан маған ең қызығы жалпы біздің қазақ әдебиетті олар қалай оқытады деген оймен түстім, шыны керек екі жақты салыстырмалы түрде мен зерттедім келді, әдебиетті оқығым келді, маған өте қызық болды, расымен де өте қатты қызығушылықпен түстім ол мамандыққа.

Сұрақ 3. Түрік мәдениеті туралы не айта аласыз?

Жауап:

Жалпы түріктердің мәдениеті туралы айтатын болсам, түрік мәдениетін мен қазақ халқының мәдениетімен ұқсас деп айтар едім, жалпы мұсылман халықтарының дәстүр салттары, мәдениеті, барлығы бірдей болмаса да ұқсас келеді ғой. Ал түріктер енді мыңжылдық тарихы бар, терең мәдени болмысы бар, шыны керек, ең біріншіден мәдениеті туралы айтатын болсам, ойыма бірінші қонақжайлығы мен құрметі келеді. Біз айтамыз ғой қазақ халқы қонақжай өте деген секілді, түріктер де дәл сондай қонақжай халық. Кез келген тіпті қонақтықта да келген жанды жаңа жылы қарса алады, жақсы қабылдайды. Тіпті қонақтарға ерекше тағамдар ұсынады, жалпы қонақжайлықтың ең жақсы үлгісін көрсетеді. Және де дәл бізде, қазақ халқында да ұл баланы енді

мұра жалғастырушы деп ұл балаға ерекше қарайды ғой, түріктер де дәл сондай. Ұл балаға мұра жалғастырушы деп оларда да өте ерекше қарайды.

Сұрақ 4. Түркияға келгенге дейін түрік мәдениетімен таныс болдыңыз ба?

Жауап:

Түрік халқын да дәл біздің халқындағыдай үлкендерге құрмет, кішіге ізет деген секілді сыйлау, құрметтеу барлығы бар шыны керек. Түрік мәдениеті терең, тарихи тамырларына бай жиынтығына ие сияқты. Қонақжайлық айтасыз ба, отбасылық байлынастар айтасыз ба, қол өнер, тамақтану мәдениеті, тамақтанудың өзі оларда бір мәдениет деп айтсақ та болады. Тіпті музыка, әдебиет сияқты элементтері түріктердің, түрік халқының мәдениетін ерекшелетеді. Жалпы басқа мұсылман халықтарына қарағанда түріктің мәдениетін, рухани мәдениетін барлығын ерекше деп айтар едім. Жалпы өздерінің тарихи мұраларын сақтап қалған, оны жаңа ұрпаққа беру арқылы өздерінің мәдени ерекшеліктерін сақтайтын халық ретінде көрем. Себебі олар мәдени мұраға өте бай ғой. Қай қалаға барсаңыз да тарихи орындар, тарихи мешіттер, атақты кесенелер - барлығы сол елде сақталған.

Сұрақ 5. Түркиядан кейін түрік таңғы асын жасау немесе түрік кофесін не шайын ішу сияқты жаңа әдеттер қалыптасты ма?

Жауап:

Түркияға келгенге дейін жүз пайыз таныс болдым деп айта алмаймын. Енді оқуға түскеннен кейін қандай елге бара жатырмын, өз-өзімді қалай ұстауым керек, барғаннан кейін не істеуім керек - барлық маған әрине қызық қой, себебі мен оқуға түспестен бұрын Түркия еліне барып көрмегенмін, ол жақ мәдениеті маған таныс болды. Сол себептен мен интернет көздерінен барынша зерттедім, бірақта сырттай білгенмен, барып сол елдің ішінде халықпен бірге біте қайнасып кету екеуі екі түрлі нәрсе. Бірақ ойлағанымнан да өте жақсы болып шықты себебі халықтың өзі жай ғана түрік халқының өзі қонақжайлығын өзі сені тез ол жаққа үйленісуге септігін тигізеді. Біте қайнасып кетесін, шыны керек.

Сұрақ 6. Сіз түрік тілінде сөйлейсіз бе? Қаншалықты жиі?

Жауап:

Әрине қалыптасты. Мен ол елге бармастан бұрын шай мүлдем ішпейтін жан едім. Кофені ішем былай-былай, бірақ оған да жақсы көрмейтінмін және таңғы асты мүлдем ішпейтінмін. Бірақ ол елге барғаннан кейін, Түркияға барғаннан кейін менде ол кәдімгідей үлкен әдет болып қалыптасты шыны керек. Ең біріншіден шәй енді Түркия десе барлығының ойына бірінші түсетін шай. Хош иісті, ауызды оратын шайды жергілікті халық жалпы жиі ішеді. Олар өздері шығарған шайды мойындайды, осы жерде айту керек, жіне де сол шайды дайындаудың өзі оларда үлкен бір уақытты алады, кәдімгідей жарты сағатқа дейін сол шәйді дайындаудың өзі үлкен процесс оларда шыны керек. Және де оларда кофе да дәл сондай, жергілікті тұрғындар кофені ішу ұнатады. Оны қайнатады кішкентай шыны аяқтарда, хош иісті сұйықтықта береді, содан кейін ащы дамды кетіру үшін бір стакан салқын суын бірге ішеді. Және де ең басында барып шай ішкен уақытта, біз енді Қазақстаннан барған кейін айтамыз ғой, сүт қажет бізге, сүт берсенізші, сүт қосып ішейк - олар танғалып бізге күледі: шайды сүтпен ішпейді, шәйдің дамы болмайды сол кезде. Ізде шәді сүтпен тек қана бесіктегі балалар ішеді деген секілді. Солай-солай біз шәй ішуге үйреніп кеттік. Ал таңғы ас енді ол да бір ерекше дүние түрітердің, себебі ішінде таңғы астар өте бай, шыны керек барлық тамақтардың көп түрі болады таңғы астарында. Енді дәл қазір Қазақстанға оралғаннан кейін дәл солай шәй ішемін, дәл солай таңғы ас ішемін деп айта алмаймын, бірақ енді кофе ішу дағдысы менде қалыптасып қалды.

Сұрақ 7. Қазақстанның сыртқы саясатындағы Түркияның рөлін қалай бағалайсыз?

Жауап:

Ия, мен түрік тілінде сөйлеймін, жалпы мен достарыммен, группаластарымен сол Туркияда оқығанмын, солармен араласқан кезде түрік тілінде сөйлеймін, себебі білетін шығарсыздар, Туркие Бурслары басқа елдерді қамтитін бағдарлама, жан жақты елді. Сол группаға жаңадан оқуға түскен студенттердің барлығы жан жақтан келгеннен кейін әр елден әр салтты дәстүрлерден, әр тараптардан келген студенттер бір бірімізді түсіну үшін ортақ тіл түрік тілі қажет болды. Сол себептен дәл қазір хал жағдайымызды сұрағанда, күнделіті ватсап желісі арқылы, инстаграм

желісі арқылы сөйлегенде түрік тілің қолданамыз. Сонымен қатар мен дәл қазір өзім түрік тілде студенттерді оқытамын, деген секілді түрік тілі күнделікті өмірімде қолданысқа ие.

Сұрақ 8. Сіздің ойыңызша, Түркияның әлемдік саясаттағы рөлі қандай?

Жауап:

Жалпы Қазақстан мен Түркия елдері арасындағы қарым қатынастар енді біз тәуелсіздік алған жылдан бастап, сол 91 жылдан бастап келген секілді, жалпы айтады ғой, Қазақстанның тәуелсіздігін мойындаған алғашқы ел деген секілді, ал Қазақстан мен Түркия арасындағы қарым қатынас тек саясат бойынша емес, менімше жалпы рухани байланыста барлығы бар секілді көрінеді, жалпы екі ел арасындағы даму, экономикалық ынтымақтастық, сауда, энергетика көлік қатынастары, ауыл шаруашылығы, тіризм және басқа салалардың барлығын қамтиді ғой. Соның арқасында шетел қарқынды дамуда секілді, соның ішінде сауда көзге көрінетін бізге білінетіндері сауда, жаңағы мұнай газ, тасымалдау секілді жан жақты арасындағы байланыс үлкен шыны керек, мен енді өзімнің куә болушы жүрген нәрсем, ол екі елдің арасындағы білім-ғылым байланысы. Өзім айтып өтейін, жыл сайын Түркия Бұрыстарына тапсыратын студенттерге мен көмек беремін, статистика шығарамыз, жыл сайын басқа елдерге қараған кезде Түркияға ең көп тапсыратын студенттер сол біздің Қазақстаннан, жыл сайын саны артып келе жатыр шыны керек, сол бойынша мен екі елдің арасындағы керемет байланысты айта аламын.

Сұрақ 9. Түркиеден соң Түрік мәдениетіне сәйкес әдептер қалыптасты ма? Кахвалты дайындау, түрік кахвесін ішу секілді

Жауап:

Енді Түркия мемлекеті жеңіл өнеркәсібі өте жақсы дамыған ел ғой, күнделікті бізде қолданылатын көп киімдердің брендтері Дефакто, вайкики, котон барлығы түрік брендтері секілді күнделікті киімдерді аламын, қолданамын әрине. Бірақ, дейсе де Түркияға барып сол брендтердің киімінмен, мысалға Қазақстанда сол брендтердің киімін салыстырсаңыз екеудің арасында сапа ерекшелігі байқалады, шыны керек. Түркиядағы киімдердің барлығы сол брендтің да барлығы керемет

жоғарғы сапада дей алмаймын, ішінде де төменгі-ортанғы-жоғары сапа бөлітеріне бөлінеді. Бірақ десе де дәл қазір біздің елімізде ол брендтердің едәуір дәрежесі жоғары деп айтуға болады.

Сұрақ 10. Түрік брендтеріне қазіргі көзқарасыңыз? Көбірек пайдаланып бастадыңыз ба?

Түрік музыкасын қаншалықты жиі тыңдайсыз, түрік кітабын, түрік киноларын жиі көресіз бе?

Жауап:

Түрік музыкасын күнделікті өмірде тыңдаймын, көп тыңдаймын десе де болады, әрі кітабын де оқимын, себебі тілді үнемі жаттықтырып отыру үшін ол өзімнің ана тілі болмағандықтан өзге тілді білген әрине дұрыс қой, бірақ әрбірде оны үнемі дамыту отыруды қажет етеді. Сол үшін кітап оқып, музыкасын тындап, киноларын көрмесем, кішкене ұмытылуға жақын бола бастайды. Сол себепті күнделікті тілді жаттықтыру үшін барлығын кітабын де оқимын, киноларын да қараймын, музыкасын да тыңдаймын. Және де түрік киноларын шыны керек тек қана сол түрік тілінде көрмесем мен басқа тілде ол киноларын көре алмайды екенмін.

Сұрақ 12. ТВ-ға түсуге таныстарыңызға кеңес бересіз бе?

Жауап:

Жалы бұл мамандықтан бұрын Түркия еліне де, үлкен мемлекетіне оқуға түсуге кеңес берер едім, жалпы қандай мамандық болса да, себебі шетелде оқудың ешқандай кемшілігі жоқ, керісінше нұр үстінен нұр болады, бірақта оқу бітіргеннен кейін, сол елде қалып қалмай, керісінше сол елден алып алған білімін өз елімізге келіп дамытса, елімізге бір қоғамға пайдасы келсе мүлдем өте керемет болар еді. Себебі ол жақтан бітірген студенттердің барлығы халықаралық диплом алып жатады да, сол дипломмен біздің елімізге келіп пайдаға асырса өте керемет болар еді. Ал енді өз мамандығым түрік филология болғаннан кейін, бұл мамандыққа жалпы әдебиетті жақсы көретін жандар болса әрине неге түспеске, себебі бідері өте көп болады, бұл мамандықтан. Екі елдің әдебиетін салыстыру жағынан, жалпы енді түрік әдебиеті де, мәдениеті де барлығымызға ортақ қой. Десе де біздің әдебиетімізге әлі де келмей жатырған шығармалар болсын, мәліметтер болсын әлде көп екен. Сонын барлығын білу үшін енді сол жақта оқып көру керек шығар деген ойдамын.

Interview with Participant 6 in English

Question 1: Why did you apply for a scholarship in Turkiye and what motivated you?

Response:

“I entered and studied Turkology, in short, modern Turkic languages and literature. Now I'm in Kazakhstan”.

Question 2: What can you say about Turkish Culture?

Response:

“If we talk about Turkish culture, in the eyes of a Kazakh student, this is impressive and rich. Then the culture of Turkiye is a combination of several cultures, for example, our culture is influenced by Russians and Arabs, and Turkiye has been influenced by Arabs for a long time. After that, the French had their own influence, and we had our own Turkishness. If we go to museums and palaces that have elements of the Greeks, it is because they fought with the Greeks. Modern Turkish culture is heavily influenced by politics. You know that Erdogan is very close to religion. It has rich culture, literature and patriotism. I can say that the entire culture was built on the path paved by Ata Turk.

The Turks are more Turkic than we are. For example, we say Turkic peoples. They say that the Russians did this because, according to Akhmet Baitursynuly and Alash intellectuals, in previous works we were called Turks. For example, in Turkology we call Turkish Turkish, Kazakh Turkish, Kyrgyz Turkish. If I say that I am not a Turk, they say that there are no Turks, you are a Turk, you are a Kazakh Turk. They say that you are from our ancestors, because the Turkic people originated from our land. It's in the Turkic blood. The people more friendly to the Turkic people than we are, and better studied than us. They don't even have a word for Turkic, they call us all Turks.

Question 3: What do you feel about Turkiye and Turkish people?

Response:

In the first or second year, when a person goes abroad, he wears rose-colored glasses. Turkiye is stronger than Kazakhstan. We don't have queues, people get angry. People are open and always ready to help. Kazakhs are called Turks. But later he will realize that there are also shortcomings in their mentality. Turkiye is a place that you want to visit once. No matter how long you stay, you can't get enough.

Question 4: Have you been exposed to Turkish culture before you arrived in Turkiye?

Response:

My brother studied Turkish language courses in Turkiye. He introduced and taught me as much as possible. Everything happened very quickly, to be honest, that is, my application to study, my language learning. It all started with the Turkish language. I didn't specifically read it to find out more.

Everyone's interest in Turkiye begins with the series. I watched the series, then switched to their songs, and then switched to the language. I read the news. In particular, from the videos of one blogger, I learned that the mentality of which part of Turkiye is slightly different, which side is stricter or softer in relation to religion. I have an aunt who has been doing business with Turkiye for 25 years, and I can say that I trust her.

Question 5: Have you adopted any new habits after Turkiye such as making Turkish kahvalti (breakfast), or drinking Turkish kahve (coffee) or tea?

Response:

First of all, I learned to appreciate a person regardless of his value, not to think too much. No matter where you are, you won't be looked at strangely. But, for example, there were people who looked at us when we wore light-colored clothes in places where we strictly practiced some religion. But very tolerant. Someone may be religious, someone may not be close to religion, but they do not quarrel with each other. In our country, religion is sometimes aggressively promoted. There, someone does not interfere in someone's

life. Then I think we have a better idea of friendship. They are all equal, if there is not enough space, the man will not give you space.

As for food, the meat there is not as tasty as ours, the meat is expensive. I don't eat a lot of meat when I'm in Turkiye. Then I ate a lot of grass, like the Turks. They are eaten with lettuce, tomatoes and cucumbers, with any dish.

Question 7: Would you like to go back to Turkiye someday, and if yes, why?

Response:

If I go, I'll probably go on business; I don't know where to live. Or I want to visit historical places.

Question 8: How did your study at the Turkish University help you to adapt and indulge in the Turkish culture? Have made any friends there? Are you still in touch with them?

Response:

During my undergraduate studies I had 12 students plus 4 Kazakh students. We were very good friends. They were very helpful in understanding Turkish culture. Because they were very different. What about city dwellers, some of whom are very close to religion, while others are not involved in it at all. To adapt to Turkish culture, Turks respect their history, promote it and convey it effectively. I myself lived in a tourist town in the middle of Marmaris and Bodrum. The people there know how to talk to tourists.

Question 9: What was the language of instruction?

Response:

The language of instruction was entirely Turkish. In the past, the perception of Turkiye in foreign policy was better. We think that there are places to go to Turkiye now. Since the lira has fallen, educational centers are sending everyone to study in Turkiye, regardless of education. Therefore, I cannot say that I have only good thoughts about the reputation of the education systems of both countries.

Question 10: Are you satisfied with the current state of affairs between the two countries?

Response:

I am not satisfied with the relationship between the two sides. We say bad things about them, we don't bring them closer. On the contrary, they say good things about us.

Question 11: Any improvements that you would suggest for the bilateral relations (including to the spheres of education, tourism, business and etc.)?

Response:

We lack Turkicness, maybe the Russians made us forget that we are Turks. I think we should be equal in this regard. We need to be taught from school to have a friendly attitude towards Turkic-speaking peoples. Why do we have misconceptions about Tatars and Uighurs? That they are our brothers and that we all come from the same place. As if we don't have an emphasis on this, we are talking about Turkic-speaking peoples and Turkic songs. At my university in Turkiye there is a lot of research about us, the Turks. They studied our intelligentsia.

Question 12: How do you assess the role of Turkiye in foreign affairs of Kazakhstan?

Response:

Turkiye plays a big role in terms of tourism. I can't tell you about their political abilities. They have a strong desire for freedom and values such as the national code. Then there are different religions of Islam. There are many religious sects. Turkiye attaches great importance to the Turanian Commonwealth. I'm not very supportive, even so, let the Turan Union be created, but no one should be at the top, for example, Turkiye looks after others".

In Original Language

1-сұрақ: Неліктен Түркияға стипендияға құжат тапсырдыңыз және нені оқыдыңыз?

Жауап:

Мен бакалавриатқа Заманауи түркі тілдері және әдебиеттері қысқаша айтқанда Түркітану бағдарламасына түсіп, оқып шықтым. Қазір Қазақстандамын.

2-сұрақ: Түрік мәдениеті туралы не айта аласыз?

Жауап:

Түркия мәдениеті туралы ауыз толтыра айтуға болады. Қазақ студентінің көзімен ол әсерлі әрі бай. Сосын Түркия мәдениеті деген ол бірнеше мәдениетті тоғыстырған нәрсе өйткені мысалы біздің мәдениетімізде орыстар мен арабтардың әсері болса Түркия ұзақ уақыт арабтардың ықпалында болды. Одан кейін француздардың өзіндік әсері болды одан кейін өзіміздің түркілігіміз бар. Гректердің де элементтері бар музейлеріне, сарайларына барсақ өйткені гректермен соғысқан ғой. Қазіргі түрік мәдениетіне саясат қатты әсер етеді. Ердоғанның ықпалы зор дінге жақын екенін білесіз. Мәдениеті бай, әдебиеті мен патриотизмі бір төбе. Мәдениеттің барлығы Ата Түріктің салып кеткен жолына құрылған десем болады.

Түріктер бізге қарағанда түркішіл. Мысалы біз түркі халықтары деп айтамыз. Олай негізі орыстар атаа кеткен деп айтады өйткені бұрынғы еңбектерді Ахмет Байтұрсынұлы, Алаш зиялыларының айтуы бойынша бізді түрік деп атаған. Мысалы біз Түркітану мамандығында Түркия түркішесі, Қазақ түркішесі, Қырғыз түркішесі деп атаймыз. Мен түрік емеспін десем, түріктер жоқ сен түріксің Қазақ түрігісің деп айтады. Сендер біздің ата-жұртымыздан келгенсіздер деп айтады себебі біздің жерден шыққан ғой түркілер тараған. Түркілік қандарында бар. Бізге қарағанда түркілерге бауырмал және бізге қарағанда жақсырақ зерттелген халық. Оларда түркі деген сөз де жоқ бәрімізді түріктер дейді.

3-сұрақ: Түркия мен түрік халқына деген көзқарасыңыз қандай?

Жауап:

Бірінші екінші жыл кез-кедгкн адам шетелге барғанда розовые очки киіп жүреді. Түркия қандай күшті Қазақстанға қарағанда. Бізде не кезек сақтамайды, адамдар ашулы жүреді. Адамдары ашық, ылғи көмектескісі кеп тұрады. Қазақ болғасын түркі деп тартып тұрады. Бірақ Кейін түсінесін олардың менталитетінде де минустар бар. Түркия - бір барсаң, бара бергің келетін жер. Қанша уақыт тұрсаң да тоймайсың.

4-сұрақ: Түркияға келгенге дейін түрік мәдениетімен таныстыңыз ба?

Жауап:

Менің түрікше курстағы ағайым Түркияда оқыған еді. Ол мені барынша таныстырып, үйретті. Барлығы өте жылдам болып кетті шынымды айтсам яғни оқуға тапсыруым, тіл оқуым. Арнайы көбірек білейін деп отырып оқыған жоқпын.

Барлығының Түркияға деген қызығушылығы сериалдан басталады. Мен сериалдар көрдім, сосын әндеріне көштім, кейін тіліне көштім. Жаңалықтарды ия оқып тұрдым. Әсіресе бір блогердің видеоларынан білдім Түркияның қай жерінің менталитеті сәл басқаша, қай жақ дінге қаттырақ немесе босырақ қарайды деген сияқты. Менің тәтем бар сосын Түркиямен 25 жыл бизнес жасаған соған сеніп бардым десем де болады.

5-сұрақ: Сіз Түркиядан кейін түрік кахвалти (таңғы ас) жасау немесе түрік кофесін (кофе) немесе шай ішу сияқты жаңа әдеттерді қабылдадыңыз ба?

Жауап:

Біріншіден, мен адамды ештеңесіне қарамай бағалауды, артық нәрсе ойламауды үйрендім. Ол жақта қай жерің қалай болып тұрса да саған біртүрлі тесіліп қарамайды. Бірақ мысалы бір дінді қатты ұстанатын жеріндік жабық бірақ ашық түсті киім кигенімізге тесіліп қарағандар болды. Бірақ өте толерантты. Біреу діндар, біреуі дінге жақын емес болуы мүмкін бірақ бір-бірімен бет жырттыспайды. Бізде дінді насихаттау кейде агрессивті түрде жүреді ғой. Ол жақта біреу біреудің

өміріне араласа бермейді. Сосын бізде достық ұғымы жақсырақ деп ойлаймын. Оларда барлығы тең, орын жетпей қалса еркек саған орын бермейді.

Тамаққа келсек, ол жақта ет біздікі дәмді сияқты емес қой, ет қымбат. Түркияда болғанда еттә онша жемеймін. Сосын түріктер секілді көп шөп жейтін болғанмын. Олар кез-келген тамақтың жанына салат жапырақтары, помидор, оғурцы болады сондаймен жеуді шығардым.

7-сұрақ: Бір күні Түркияға қайта барғыңыз келе ме, егер бар болса, неге?

Жауап:

Барсам жұмыс бабымен баратын шығармын, тұруға білмеймін. Немесе тарихи жерлеріне қыдыруға барғым келеді.

8-сұрақ: Түрік университетінде оқығаныңыз түрік мәдениетіне бейімделуге және оған құмартуға қалай көмектесті? Онда достар таптыңыз ба? Сіз олармен әлі де байланыстасыз ба?

Жауап:

Түрік мәдениетіне бейімделуге түріктердің өз тарихын қатты сыйлауы, насихаттауы, әсерлі жеткізілуі. Мен өзім туристік қалада тұрдым Мармарис пен Бодрумның ортасындағы қалада. Ол жақта адамдар туристтермен қалай сөйлесу керек екенін біледі.

Бакалаврда өзімнің ортам болды 12 студент плюс 4 қазақ қызы. Өте жақсы достар болдық. Солар түрік мәдениетін түсінуге көп көмек берді. Өйткені олар өте әртүрлі еді. Біреулері дінге өте жақын, біреулері мүлдем қатысы жоқ қалалық адамдар секілді ше.

9-сұрақ: Оқыту қай тілде болды?

Жауап:

Оқу тілі толығымен түрікше болды. Бұрын Түркия жайлы жақсырақ пікір болған сияқты сыртқы саясатта. Қазір Түркия барып келе салатын нәрсе ғой деп ойлаймыз. Себебі лира түсіп кетті, оқу түсіретін орталықтар кез-келген адамды біліміне қарамай Түркияға оқуға түсіріп жібереді. Қазір екі елдің де оқу жүйесінің репутациясы туралы тек жақсы ойлар бар деп айта алмаймын осы себептен.

10-сұрақ: Екі ел арасындағы қазіргі жағдайға көңіліңіз тола ма?

Жауап:

Екі жақтың қарым-қатынасы көңілім толмайды. Біз олар туралы кілең жаман ойлар айтамыз, жақын тартпаймыз оларды. Олар біз туралы жақсы пікір айтады керісінше.

11-сұрақ: Екіжақты қарым-қатынастарды (оның ішінде білім беру, туризм, бизнес және т.б. салаларда) ұсынатын қандай да бір жақсартулар бар ма?

Жауап:

Бізге түркілік жетіспейді, түркі екенімізді орыстар ұмыттырып жіберген шығар. Сол жағынан теңессек деп ойлаймын. Бізге мектеп кезінен бастап үйрету керек түркі тілдес халықтарға деген бауырмалдылықты. Татарлар, ұйғырларға деген бір бізде жаңсақ пікірлер бар неге екенін. Олар да біздің бауырларымыз екенін бәріміз бір жерден шыққанымызды. Бізде осыған акцент жоқ секілді түркі тілдес халықтар, түркі жырлары туралы. Түркиядағы университетімде зерттеулер өте көп біз туралы, түркілер туралы. Біздің зиялыларды зерттеп тастаған. Біз кімді білеміз түріктерден?

12-сұрақ: Қазақстанның сыртқы істеріндегі Түркияның ролін қалай бағалайсыз?

Жауап:

Турмизм жағынан Түркия үлкен рөл ойнайды. Олардың саясаттағы сауатын айта алмаймын. Олардың еркіндікке деген ұмтылыстары, ұлттық код сияқты құндылықтары күшті. Сосын ол

жақта ислам діні әртүрлі ұстанады. Діни мәзһабтар көп. Сосын Тұран Одастығына Түркия қатты мән береді. Мен өзім қатты қолдамаймын мейлі бола берсін бірақ ешкім басында тұрмасын, Түркия басқаларына қарайды деген сияқты.

Interview with Participant 7 in English

Question 1: What motivated you to apply to Turkiye Burslari?

Response:

Actually, when I was in tenth grade, I saw an advertisement for this program. When I saw the advert I thought I would graduate in a year or two and then I could apply and be considered. At the same time that my brother was in Turkiye, my mother's brother was studying in Turkiye. This is why Turkiye is so close to me in mentality and religion. Therefore, I myself considered the possibility of studying in Turkiye and at that time I thought that it was possible to go there. Delivery to Kazakhstan is also possible. In fact, at the time I saw it as plan B, and my brother's children, who always speak Turkish, only knew Turkish and English when they came here. But because the Turkish language is warm, close and beautiful for me. I wanted to learn the language and culture of this country and how they live, and I heard that the university course there is a little more difficult than in Kazakhstan, and I wanted to follow their program while studying at the same time. the language and culture of this country. University bachelor's degree. That's how I imagined it.. Then I went to study in Turkiye.

Question 2: What program and subject did you study in Turkiye?

Response:

I graduated from Suleymen Demireli University with a bachelor's degree in management and economics. Actually, the full name of the faculty is the Faculty of Economics and Administrative Sciences. I graduated from the Faculty of Management. Then I went to Bursa to get my master's degree. Bursa Uludağ University. It's been a year since I finished it, and part of the dissertation on test calism still exists. I've put it aside for now because I'm working on it.

Question 3: Did you consider other scholarships before choosing Turkiye Burslari?

Response:

No, I haven't considered that. No, I didn't think about it at all, I just applied to it.

Question 4: What can you say about Turkish Culture?

Response:

We can say that Turkish culture is somewhat close to us, because, for example, the Turks themselves say that we are a fraternal country, we have the same language, religion, and views. In fact, this has been the case for a long time, for example, in the Seljuk era, when our ancestors lived in one place and spoke the same language, one might say in the era of the Turkish Kaganate. Then, after they moved to Europe and settled there, you can say that their language and mentality changed a little. But in general, I can say that Turkiye is closest to Kazakh students who want to study abroad.

In fact, the mentality of the majority of the population is Muslim, so we can say that it is close to us, because it is Islam. On the other hand, they are very hospitable people, for example, most of them love children. They have this expression 5:55. God is a guest, a guest is never rejected from God. The doors are always open. I think this is very close to our mentality. In general, it's difficult to say now that I've lived in Turkiye for six years and have already gotten used to a lot of things. For example, there are things that I associate very strangely, for example, that they smoke a lot. An example that shocked me: every girl smokes after fifteen years. Then their food often consists of meat, for example, and fat. The same applies to second courses. I was very surprised. I thought the kitchen would be similar to our kitchen. But theirs is a little different. Further, in terms of language, the grammar is basically similar to the Kazakh language. However, due to the use of Persian in the past, most of the words in Arabic came from Arabic, so they faced some difficulties in learning the language.

From a religious point of view, I can say that it is a Muslim nation. In fact, from an educational point of view, it is a more complex system compared to Kazakhstan. For example, if in Kazakhstan it was rented out separately, then only we had it there. We only take the exam twice, so our knowledge is measured.

Question 5: Did you participate in any Turkish cultural events?

Response:

No, I did not participate in any events, but in the first, second and third quarters of the eleventh grade there is the Yunus Emre Institute. I took part in this.

Question 6: Did you have some expectations before coming to Turkiye?

Response:

For example, I thought my Turkish was bad at that time. Then I thought that if necessary, I would do something and explain it in English; it would be easier to explain in Kazakh. And in Kazakhstan, for example, Kazakh, Russian, English, whatever language a person knows, other people are formed. There is absolutely no such thing there. People speak only Turkish. Very few people speak English, so it was difficult at first. This was a bit awkward.

Then I thought that only Turks would be with me. In fact, there were many foreign students. Among them were students from underdeveloped Bangladesh and Syria. I thought that only students from developed countries would come.

Question 7: What was the role of your expectations in your decision to apply for the Turkish Burslari program?

Response:

It had a big impact because I formed my own thoughts about Turkiye by watching TV series and listening to music. But many factors play a role here. The series only shows the good sides. For example, in small towns they ask if you are from China, which indicates their low cultural development, I didn't know that. I formed my opinion with rose-colored glasses. Everything was completely different during my studies, which caused a little depression. I myself have had a great influence on my imagination and expressed a great influence on Turkiye.

Question 8: Have you adopted any new habits after Turkiye such as making Turkish kahvalti (breakfast), or drinking Turkish kahve (coffee) or tea?

Response:

Many new habits have appeared. For example, in my first year I didn't understand Turkish coffee, what bitter is and how to drink it. Now I work in a Turkish company and now I drink Turkish coffee every day. Drinking Turkish after meals has become a habit. University teachers always say that you should always carry a notebook with you. Now I use it at work. This is a custom from Turkiye. And, of course, Turkish. Even now when I speak I want to use Turkish, this is the influence of living in Turkiye for 6 years. Turks are friendly in dealing with people. He speaks very openly, and I try to speak in the same spirit.

Questions 9: How often did you read Turkish news, listen to Turkish music, watch Turkish series before Turkiye? And how often do you do it now?

Response:

I often listened to music and watched TV series. I read political news. In 2016, when I took office, Fethullah Gülen wanted to come to power and started an uprising, which was a very difficult time for Turkiye. That's why I used to read the news, I was generally interested in what was happening.

Question 10: If yes, which Turkish brands are you attracted to, and what influences your decision? If no, why not?

Response:

I knew Waikiki and De Facto. Then, at the end of the series, when visiting Turkiye, you should look at the sponsoring brands in the title. Since I was a sponsor of this series, I went to the KKP brand store. Since then, the designer brand Ipekyol has been well remembered.

Question 11: How has learning Turkish helped you integrate?

Response:

This helped a lot. When Tomer was studying at the Foundation, there were many foreign students. From the first year I studied only with Turks. There were only two foreign students in the group: me and a girl from Egypt. At first I didn't understand their jokes. Learning Turkish with Turks had a great impact. Studying Turkish for one year is not enough, so I wrote down and translated what I heard. Because there is an academic level, and in Tomer it's just general Turkish. The first year was difficult for me because at the university we studied Turkish. When I finish studying Turkish and go to university, the Turkish language there will be at a different level. In the first year we took lessons on Turkish history and Atatürk, which gave us a lot of experience. The first year of studying with the Turks contributed to understanding their daily lifestyle, views and preferences.

Question 12: Would you like to go back to Turkiye someday, and if yes, why?

Response:

Yes, of course, as a tourist and for living. I went to Turkiye 3 months ago. My younger sister is studying there now. I really miss my student days. Of course I want to go.

Question 13: How do you assess the role of Turkiye in Kazakh foreign affairs?

Response:

I believe that Turkiye's role is great, especially recently, because Turkiye invests a lot of money in Kazakhstan in all respects. If in the field of education Turkiye invests in the youth of Kazakhstan, if we take programs such as the Turkish Bursary. At the same time, Turkiye invests a lot in the production sector, that is, geological exploration, subsoil use, and Kazakhstan invests a lot in this area. If we take the tourism sector, if we take last year's statistics, if we take the city of Alanya, then the majority of tourists in Turkiye are Kazakhs. And in general, if you take Antalya, then after the Russians there are Kazakhs.

Kazakhs have a great influence on the development of tourism in Turkiye. For this reason, if we take foreign policy, all this will bring the two countries closer together for future development.

Question 14: Are you satisfied with the current state of affairs between the two countries?

Response:

I am satisfied with the current situation. For example, the visa regime has been increased to ninety days. Previously it was 30 days, and then 60 days. Anyone can stay in Turkiye for 3 months without a visa. Actually, I think everything is fine. In fact, it can still be improved. Because, for example, if you take Turkiye and Azerbaijan, these are real brotherly people, they can go to each other with certificates. You don't need to get a passport. For example, since I work in a Turkish company, many Turks come to work. They can only stay for 30 days. In fact, if you take half a year, then there may be only 90 days in half a year. This entrance and exit I believe the problem can be improved. I believe that there are a few more simple methods that can be introduced.

Question 15: Any improvements that you would suggest for the bilateral relations (including to the spheres of education, tourism, business and etc.)?

Response:

I believe that to improve relations it is necessary to improve the tourism programs of both sides. There are many opportunities in Kazakhstan, many go to Turkiye to study, work, undergo treatment, and migrate. This didn't happen before. I think it's okay. In fact, there are only one or two government programs to enter Turkiye and the Islamic Development Bank program is among these Turkish scholarships. I consider this to be an increase in the number of programs for students to enter.

Question 16: What is the role of Turkiye in the world politics?

Response:

Before studying in Turkiye, I did not understand or know this at all, but now I understand better. The role of Turkiye's base is very large, from a geographical point of view it is located right in the middle of Europe and Asia, with access to four seas, so many countries use their ports to send their cargo using these Turkish sea borders. Then I heard that Turkiye, you know, produces these unmanned weapons and flags, and they are going to open a factory for them in Karaganda.

In the war between Azerbaijan and Armenia, Turkiye ships and sells Bayraki and contributes to its economy. I believe that Turkiye's military power against any country is very strong just because it is the world's first unmanned flag. Therefore, I believe that Turkiye plays a big role economically and politically.

Let's talk about the cons, not the pros.

Many countries, such as Syria, accept Bangladeshi refugees and grant them citizenship. I believe this will harm demographics and the economy in the long run. The Turks have their own great dissatisfaction with this.

In Original Language

1-сұрақ: Түркия Burslari-не құжат тапсыруыңызға не түрткі болды?

Жауап:

Негізі мен оныншы сыныпта оқып жүрген кезде осы бағдарламаның рекламасын қойған көріп қалған болатынмын. Рекламаны көрген кезде пен ойладым бір-екі жылда бітірем сол кезде тапсыруға болады екен негізі, қарастыруға болады екен деп. Дәл сол уақытта менің ағам Түркияда ағам болғанда енді маманның ағасы Турцияда оқып жатқан болатын. Сол себепті маған былай Түркия менталитет жағынан дін жағынан негізі жақын келді. Сол себепті мен өзім Түркияда оқуды қарастырған болатынмын сол уақытта ойланған болатынмын былай да түсуге болады. Сонымен қатар қазақстанға да тапсыруға болады. Негізі Б план ретінде қарастырдым сол уақытта және де

ағамның балалары да түрікше сөйлейтін әрдайым осында бізге келгенде түрікше-ағылшынша ғана білетін. Және түрік тілі өзім үшін былай ыстық, жақын және де әдемі болғандықтан. Сол елдің тілін, мәдениетін, сонымен қатар қалай өмір сүретіндерін үйренгім келді және де ол жақтағы университетте оқу барысы біраз қиын деп естігенмін Қазақстанға қарағанда және де сол елдің тілінде мәдениетін үйрене отырып, олардың бағдарламасымен осы оқығым келді. университет бакалавр специализациясы бойынша. Солай тапсырған болатынмын. Сол мені қызықтырды негізі, барлығы түрік тілінен басталды. Содан кейін солай түсіп Түркияда оқып алдым.

2-сұрақ: Түркияда қандай бағдарлама және пән бойынша оқыдыңыз?

Жауап:

Мен Suleimen Demireli Universitesi университетінде бакалавр бітірдім менеджмент экономика факультетінде. Негізі, факультеттің толық аты - İktikadi ve İdari Bilimler Fakültesi то есть экономика и административті білімдер факультеті.

Соның менеджмент кафедрасын бітірдім. Содан кейін магистратураға мен Бурсаға түстім. Bursa Uludag universitesi. Ол менде қазір былай ұзақтан бір жылы бітті және де test calismasi дипломная работа бөлігі қалды. Мен оны әзірше тоқтатып қойдым өйткені осы жақта жұмыс істеп жатырмын.

3-сұрақ: Turkiye Burslari таңдамас бұрын басқа стипендияларды қарастырдыңыз ба?

Жауап:

Жоқ, қарастырмадым. Жоқ, мүлдем қарастырмадым тек қана осыған тапсырдым.

4-сұрақ: Түрік мәдениеті туралы не айта аласыз?

Жауап:

Түрік мәдениеті негізі бізге бір жағынан жақын деп айтуға болады өйткені мысалы түріктер өздері де айтады ғой біз бауырлас еліміз - тіліміз дініміз сонымен қатар көзқарастарымыз бір деп. Негізі

бұрыннан солай болған, мысалы, бұрын ата-бабаларымыз бір жерде тұрған, бір тілмен сөйлескен Seljuk дәуірлерінде сол түрік қағанаты дәуірінде деуге болады. Содан кейін олар жалпы Еуропа жаққа көшкеннен кейін, ол жақта өмір сүргеннен кейін тілдері де біраз ауысты, менталитетте біраз ауысты деп айтуға болады. Бірақ негізі жалпы былай қарасақ негізі қазақ студент оқушыларына былай шетелде оқығысы келетіндерге барлық жағынан ең жақын Түркия деп айтуыма болады.

Негізі менталитеті халқының көбі мұсылман болғандықтан ислам дінінде болғандықтан былай бізге жақын деуге болады. Басқа жағынан айтатын болсақ өте гостеприимный халық мысалы көбісі балаларды жақсы көреді кішкентайларды. Оларда мындай выражение бар 5:55. құдайы қонақ, құдайдан келген қонақ ешқашан былай не отталкивают. Әрдайым есіктері ашық. Бұл бізге де өте жақын деп ойлаймын менталитет жағынан. Жалпы қазір мен алты жыл Түркияда тұрғаннан кейін айту қиын да мен үйреніп қалғанмын көп нәрселерге. Мысалы, маған өте біртүрлі таңғалып бір ассоциироваться еткен нәрселер бар мысалы олардың көп темекі шегуі. Әрбір қыздың ұлдың он бес жасынан кейін темекі шегуі маған шок болған мысалы. Содан кейін олардың тамақтары мысалы көбінесе еттен жасалады майлы болады. Екінші тағамдары да солай. Мені өтеі таңғалдырған болатын. Мен ойлағанмын кухня біздің кухня сияқты болады деп. Бірақ олардікі біраз бөлек. Сосын тіл жағынан грамматикасы негізі ұқсайды қазақ тілімен негізі грамматиканың негізгі ұқсайды да. Бірақ оларда араб тілінің парсы тілінің өткенде қолданылуына байланысты сөздерінің көбі арабшадан келген сол себепті тілді үйрену барысында біраз қиындықтар кезікті.

Дін жағынан мұсылман айта аламын былай. Негізі оқу жағынан қазақстанмен салыстырмалы түрде айтатын болсақ қиынырақ системасы. Мысалы Қазақстанда бөліп тапсырылса ол жақта тек қана бізде болды. Екі рет қана мысалы кіреміз экзаменге солай біздің мысалы біліміміз өлшенетін.

5-сұрақ: Түрік мәдени шараларына қатыстыңыз ба?

Жауап:

Жок, ешқандай іс-шараларға қатыспадым бірақ мен он бірінші сыныптың бірінші екінші үшінші тоқсандарында Юнус Эмре институты бар ғой солардың әр апта сайын мысалы түрікше кино қоятын түрік мәдениеті аптасына орай. Соған қатысқанмын.

6-сұрақ: Түркияға келмес бұрын біраз үміттеріңіз болды ма?

Жауап:

Мысалы мен ойладым, менің түрікшем нашар болатын ол уақытта. Содан кейін мен ойлайтынмын егер керек болса бірдеңе қылып ағылшынша түсіндіремін қазақша түсіндіремін оңай болады деп. Бірақ мысалы қазақстанда қазақша орысша ағылшынша, қай тілде адам білсе соған қалыптасады ғой басқа адамдар. Ол жақта мүлдеп ондай жоқ. Тек қана түрікше сөйлейді адамдар. Өте аз адам саны ағылшынша меңгерген сол себептен басында қиын болды. Тіл жағынан біраз ыңғайсыз.

Сосын мен ойлайтынмын тек қана түріктер болады деп жанымда. Негізі өте көп шетелдік оқушылар болды. Оның ішінде нашар экономикалық түрде дамыған Бангладеш, Сириядан оқушылар болды. Мен ойлайтынмын тек жақсы дамыған елдерден оқушылар түседі деп.

7-сұрақ: Түрік Burslari бағдарламасына қатысуға шешім қабылдауда сіздің күткен рөліңіз қандай болды?

Жауап:

Өте үлкен әсер берді себебі мен сериалдарын көріп, музыка тыңдап Түркияға байланысты өз ойымды құрағанмын. Бірақ бұл жерде көп фактор рөл атқарады екен. Сериалда тек жақсы жақтар көрсетілген. Мысалы, кішкентай қалаларда сен Қытайдан келгенсің бе деп сұрап жатады олардың культурный развитиесі төмен екенін көрсетеді соны білмегенмін. Розовые очки киіп ойымды қалыптастырғанмын. Барлығы мүлдем басқаша, кішкене депрессияға себеп болған оқу барысында. Өздерім қиялдарым үлкен әсер берді Түркияға үлкен ықпалын білдірдім.

8-сұрақ: Сіз Түркиядан кейін түрік қахвалти (таңғы ас) жасау немесе түрік кофесін (кофе) немесе шай ішу сияқты жаңа әдеттерді қабылдадыңыз ба?

Жауап:

Жаңа әдеттер көп. Мысалы, бірінші жылы түрік кофесін түсінбейтінмін, не деген ащы қалай ішеді деп. Қазір түрік компаниясында жұмыс істеп жүрмін ғой, қазір әр күн сайын ішемін түрік кофесін тамақтан кейін ішу әдет болып кетті. Әрдайым университетте профессорлар айтатын әрдайым блокнот жүру керек екенін. Қазір жұмыста да қолданамын. Бұл Түркиядан қалған әдет. Сосын түрік тілі әрине. Қазір сөйлесіп отырғанда да түрік тілін қосып сөйлескім келеді 6 жыл Түркияде тұрғанның ықпалы. Адамдармен сөйлескенде де түріктер дружелюбно сөйлеседі. Өте ашық көңіл күйде сөйлеседі мен де солай сөйлесуге тырысамын.

9-сұрақ: Түркиядан бұрын түрік жаңалықтарын қаншалықты жиі оқыдыңыз, түрік музыкасын тыңдадыңыз, түрік сериалдарын көрдіңіз бе? Ал қазір қаншалықты жиі жасайсыз?

Жауап:

Жиі музыка тыңдап, сериалдар көріп жүрдім. Мен политикалық тұрғыда жаңалықтар оқып жүрдім. Мен түскен жылы 2016 жылы Фетхуллах Гюлен билікті өз қолына алғысы келіп, көтеріліс жасап, өте қиын кезең болған Түркия үшін. Сол себепті жаңалықтар оқып жүретінмін, жалпы қызығатыным қандай жағдайлар орын алып жатқанына.

10-сұрақ: Иә болса, сізді қандай түрік брендтері қызықтырады және сіздің шешіміңізге не әсер етеді? Егер жоқ болса, неге жоқ?

Жауап:

Мен Waikiki мен De Facto-ны білетінмін. Содан кейін сериалдың аяғында титрдегі спонсорлардағы брендтерді Түркияға барғанда қарап шығу керек деп. Сол сериалдың спонсоры

болғандықтан ккп брендтің магазиніне кіріп шықтым. Сол кезден бастап Irekyol деген дизайнерский бренд есіме жақсы сақталып қалыпты.

11-сұрақ: Түрік тілін үйрену интеграцияға қалай көмектесті?

Жауап:

Өте қатты көмектесті. Фаундейшн Томер оқыған кезде көп шетелдік студенттер болды. Бірінші курстан бастап тек қана түріктермен оқыдым. Топта тек екі шетелдік студент болдық мен және Мысырдан келген қыз. Басында олардың әзілдерін түсінбейтінмін. Түріктермен түрікше орудың өзі көп ықпал етті. Бір жыл түрік тілін оқыған жеткіліксіз болады да сондықтан жүрген жерімде жазып жүрдім естігенімді аударып. Өйткені ол жерде академический уровень ал Томерде ол жай ғана жалпы түрік тілі. Бірінші жылы қиын болды маған өйткені түрік тілін оқыдық универде. Мен түрік тілін енді оқып бітіріп универге сабаққа барса ол жерде басқа деңгейдегі түрік тілі. Бірінші жылы Түрік тарихы, Ататүрік деген сабақтар өттік үлкен тәжірибе берді. Бірінші жыл түріктермен оқу, күнделікті өмір салтын, көзқарастары мен қалауларын түсінуге ықпал берді.

12-сұрақ: Бір күні Түркияға қайта барғыңыз келе ме, егер бар болса, неге?

Жауап:

Иә, әрине турист ретінде де және өмір сүру үшін. Түркияға 3 ай бұрын бардым. Қазір менің кіші сіңілім оқып жатыр сол жақта. Мен сағынамын өте студенттік кездерімді. Әрине барғым келеді.

13-сұрақ: Түркияның Қазақстанның сыртқы істеріндегі рөлін қалай бағалайсыз?

Жауап:

Түркияның рөлі үлкен деп есептеймін әсіресе соңғы уақыттарда өйткені Түркия негізі өте көп ятырым инвестиция салады Қазақстанға барлық планда. Егер білім саласында Түркия Қазақстан жастарын инвестиция құяды мынау Туркие Бурслары секілді бағдарламаларды алсақ. Сонымен

қатар Түркия өндіріс саласына, яғни геологиялық барлау, жер қойнауын пайдалану, бұл салада да Қазақстанға да өте көп инвестиция құяды. Туризм саласын алатын болсақ, өткен жылғы статистиканы алсақ, Түркияның ең көп келген туристтері Алания қаласын алатын болсақ - қазақтар екен. Ал, жалпы, Анталияны алатын болсақ онда орыстардан кейін қазақтар. Түркияның туризмін дамытуға қазақтардың ықпалы көп. Сол себепіі сыртқы істерді алатын болсақ мұның бәрі екі елді жақындатады алдағы дамуға да.

15-сұрақ: Екіжақты қарым-қатынастарды (оның ішінде білім беру, туризм, бизнес және т.б. салаларда) ұсынатын қандай да бір жақсартулар бар ма?

Жауап:

Қазіргі жағдайға көңілім толады. Мысалы, виза режимі тоқсан күнге көтерілді. Бұрын 30 кейін 60 күн болатын. Кез-келгее адам визасыз 3 ай тұра алады Түркияда. Негізі барлығы жақсы деп ойлаймын. Негізі тағы да жетілдіруге болады. Өйткені, мысалы, Түркия мен Азербайжанды алатын болсақ, олар нағыз бауырлас халық та, олар бір-біріне удостоверениемен бара алады. Паспорт алуға қажеті жоқ.

Мысалы, өзім Түрік фирмасында істегендіктен көп түріктер келе жатыр жұмыс бабымен. Олар тек қана 30 күн бола алады. Ал, негізі жарты жылды алсақ, жарты жылды тек қана 90 күн бола алады. Осы кіру-шығу мәселесін жетілдіруге болады деп есептеймін. Тағы да жеңіл бір жолдарын еңгізуге болады деп есептеймін.

Ара-қатынасты жақсарту үшін екі жақтың туристік бағдарламаларын жетілдіру тиіс деп есептеймін. Қазақстанда көптеген мүмкіндік бар Түркияға баруға оқу, жұмыс, ем, көшу бабымен көп адамдар барып жатыр. Бұрын олай болмайтын. Барлығы жақсы деп ойлаймын. Негізі мемлекеттік бағдарламаларды Түркияға түсуге тек бір-екеуі бар да Исламский Банк Развитиенің бағдарламасы осы Түркия Бурсларының ішінде. Оқушылардың түсуге программалардың көбеюі деп қарастырамын.

16-сұрақ: Түркияның әлемдік саясаттағы рөлі қандай?

Жауап:

Түркиядан оқымастан бұрын мұны мүлдем түсінбейтінмін және білмейтінмін бірақ қазір жақсы түсіне бастадым. Түркияның негізі рөлі өте үлкен географиялық тұрғыдан алсақ негізі еуропамен азияның кілті болып есептеледі дәл ортасында орналасқан, төрт теңізге шығуы бар сол себепті көптеген елдер өзінің порттарын осы түріктердің теңіз шекараларын қолданып өздерінің жүктерін жібереді. Содан кейін Түркияның білесіз андай беспилотные орудия байрактар жасайды өздері соның заводын Қарағандыда ашылайын деп жатыр дегенді естідім.

Әзірбайжан мен Армения арасындағы соғыста Түркия Байрактар жібереді, сатады және өз экономикасына үлесін қосады. Тек қана әлемдегі бірінші беспилотный байрактар болғандықтан Түркияның әрбір елге қарсы әскерт күші өте мықты деп есептеймін. Сондықтан экономикалық саяси тұрғыда да рөлі үлкен деп санаймын Түркияның.

Тек плюстарын емес минустарын айта кетсек.

Көптеген елдерге Сирия сияқты, Бангладеш босқындарын алып, оларға азаматтығын береді. Ол да демография мен экономикаға зиян береді деп есептеймін ұзақ мерзімде. Түріктердің өзінің бұған деген өте үлкен наразылықтары бар.

Interview with Participant 8 in English

Question 1: What motivated you to apply to Turkiye Burslari?

Response:

I studied at college in Astana in 2018 in my fourth year. I became interested in studying abroad. My friend's brother is studying in Ankara on a scholarship program in Turkiye. At that time, applications for Turkish scholarships were opening, and I decided to apply, but to be honest, I did not think that I would be accepted, because I thought that my main goal was to enter a university in Kazakhstan and work. But I tried to apply for the Turkiye Bursary program in May, applied in August, and received an invitation for an interview. The call came in September.

I thought that I too would submit to China. But I chose Turkiye after I thought that it would be easier for me to adapt to Turkish culture since they are close to us and it is a Muslim nation.

Question 2: Are there other reasons?

Response:

I heard that the education is good. Then, because it was a full grant, China did not offer me a full grant. I chose Turkiye because of all the conditions: meeting, flight, medical insurance, hostel. And from a climate point of view, Turkiye is good.

But in an interview he said: "Are you going to Adana because it is a city in southern Turkiye, close to Syria?"

Question 3: What program and subject did you study in Turkiye?

Response:

After college, I have a bachelor's degree, a bachelor's degree is an inclusive education.

Question 4: Did you consider other scholarships before choosing Turkiye Bursları?

Response:

Turkiye Burslari in 2018 was not as popular as it is now. I only knew Turkish scholarships. Only after training did I learn that there are scholarships from Diyanet, various waqfs, and universities. After this, the Islamic Bank Scholarship was opened after the Turkish Bursas.

Question 5: What can you say about Turkish Culture?

Response:

Turkish culture has become close to me. I miss it very much. Some of us in Kazakhstan have a stereotype about Turkiye. Their culture is very rich and vibrant, they have shown their history well in each city. Family culture is also good. Each city has its own history, their history is well preserved, museums and mausoleums are preserved. It's still being developed. In terms of culture, Turkish culture is well known in the world.

Turkiye in the series is different, they say “gerçek” (real), real Turkiye is different. The series shows Turkiye as open to Europe and close to Europe. And, frankly speaking, Istanbul itself showed. The situation is completely different in other cities of Turkiye. Each city has its own culture and rules. For example, you cannot compare Istanbul with the cities of Konya and Adana in the south. Different cultures coexisted in the Ottoman Empire. For this reason, the culture of each culture is added: the French, Europe, their old Turks, the Arabs. In the Ottoman Empire they were together with the Bulgarians, Albanians and Montenegrins. You can see every culture.

Question 6: Did you have some expectations before coming to Turkiye?

Response:

My thoughts are correct. My memories played a role when I was handed over to Turkiye. No one will judge you there. We have low-quality education in Kazakhstan, it's like heaven and earth. When I came to Kazakhstan, I thought that a Turkish diploma would be important. When I arrived here, I did not see any support, perhaps this is a minus of Turkish scholarships. We will have to return after training with Turkiye Burs. When they come here, it's like showing the way to graduates like Bolashak. Now many of my friends have returned to Kazakhstan and are working in other fields or have found work on their own. If a teacher comes who studied at Bolashak, he will easily be given a category, but those who studied on Turkish scholarships will not be given a category, because Bolashak does not have a bachelor's degree.

Question 7: Have you been exposed to the Turkish culture before you arrived in Turkiye? (Check if the person had finished KTL e.g.)?

Response:

I didn't study in BIL schools, I can't say that I applied (to Turkiye) consciously. There was no such preparation. For comparison, I really wanted to go to Europe. I wasn't very interested in Turkiye. After five years of study, Turkiye has become my second home. I miss him so much, I compare him so much, it's already been six months since I came here. It's like a group of us who gather in Astana with Turkish graduates and miss Turkiye. There are things that only we understand each other, and there are things that those who have not been, lived or studied in Turkiye do not understand.

Question 8: Have you adopted any new habits after Turkiye such as making Turkish kahvalti (breakfast), or drinking Turkish kahve (coffee) or tea?

Response:

Yes, it is formed. Kahvalti is preparing breakfast. Their breakfast culture is very rich. Many different secrets. As for food, I also like food nearby. They eat better than in Kazakhstan and love legumes. A culture of daily drinking tea and coffee has developed in me. When we get together with the girls, we

always go to dinner and breakfast with our graduates. After breakfast or dinner, Turks go to another cafe and eat sweets, that's their culture. We wonder if you go to a cafe in Turkiye, you will take a cup of tea and they will continue to drink it. We seem to think: why buy just one cup of tea. The girls and I just talked yesterday, it's Lent. They have Bairam breakfast on the first day of Eid after fasting. Festive breakfast - festive breakfast. He goes to have breakfast with his family. Yesterday we talked with the girls and agreed to go to Bayram for breakfast. Even after arriving in Kazakhstan, I often engage in these habits. Now many habits have formed.

Question 9: How often did you read Turkish news, listen to Turkish music, or watch Turkish series before Turkiye? And how often do you do it now?

Response:

For example, dishes, when you go to Turkiye, there are dishes called karacha. We liked to take it from the left side. I recommend it to my loved ones and everyone. For clothes there are Waikiki and Cotton.

Question 10: Would you like to go back to Turkiye someday, and if yes, why?

Response:

Yes, I want to go. Last year I went to Turkiye on business. I go and live between them. Getting used to Kazakhstan takes a long time because I need to get used to the people. There is a big difference between our people and the people there. It's open there, the lifestyle there probably depends on the weather.

Question 11: How has learning Turkish helped you integrate?

Response:

Learning Turkish helped me adapt to Turkish culture. My specialty is a rare specialty. In my group, only three people were foreigners. I had a girl from Indonesia, Turkmenistan and a girl from Kazakhstan. Others were Turks. We communicated with them and they supported us in adapting.

Question 12: What was the language of instruction?

Response:

I have completely studied the Turkish language. In my first year I studied Tomer, Turkish foundation preparation. I studied at the basic level for 4 years. When you come to Kazakhstan, Turkish words sound backwards.

Questions 13: How often did you read Turkish news, listen to Turkish music, watch Turkish series before Turkiye? And how often do you do it now?

Response:

I watched TV series and didn't read the news.

Question 14: What was the role of your expectations in your decision to apply for the Turkish Burslari program?

Response:

I think this will play a big role, because the union of Turkish peoples is now developing very strongly. For example, when I studied in Bursa, I worked in the Turksoy organization. They say that this is an organization of Turkish culture. Turkiye was the main organizer. I think this plays a very big role in foreign policy. For example, the Turkish army ranks first in the world, we have are brotherly people due to our languages and history. I think this will have a good impact on foreign policy. Turksoy works well. All of Kazakhstan, Kyrgyzstan, Azerbaijan are among the seven states with Turkic peoples along with them in culture. It plays a big role in the development of Turkic culture. Azerbaijan's foreign policy

includes the city of Karabuk. The Turks helped the Azerbaijanis. It is very good to have such a supporter as Turkiye in foreign policy.

Question 15: How do you assess the role of Turkiye in Kazakh foreign affairs?

Response:

Only after I moved to Turkiye did I find out that we are a fraternal country, that there is Turan. There is a lot of talk about Turan in Turkiye. You are from us. They say that you are one of us, brothers and sisters. There I began to feel that we were brotherly people.

Question 16: Any improvements that you would suggest for the bilateral relations (including to the spheres of education, tourism, business and etc.)?

Response:

They cooperate (with us) in all areas. For example, in the field of education there is BIL, Turkish language courses are opening at universities. If there is military cooperation.

Question 17: What is the role of Turkiye in the world politics?

Response:

It plays a very important role in world politics. Everyone considers Turkiye's stance in politics.

Question 18: Are you satisfied with the current state of affairs between the two countries?

Response:

Basically, our culture must be similar because the languages we used were the old Turkish language they used. After a short stay in the Soviet Union, we became closer to Russian culture. The two cultures seem to be separated. Let's update it from a history perspective. After working in Turksoy, I learned that Uzbekistan and Kyrgyzstan have similar cultures. They say "our ancestors come from the same place –

this is the land of Kazakhstan”. Because people don't seem to know about it. I think that work is being done in this direction.

Interview with Participant 8 in original language

1-сұрақ: Түркия Burslari-не құжат тапсыруыңызға не түрткі болды?

Жауап:

Мен екі мың он сегізінші жылымен колледж оқыған болатынмын Астанада төртінші курста. Шетелдегі оқуларға қызыға бастадым. Менің жанымдағы құрбымның ағасы Анкарада оқиды екен осы Түркия Бурслары программасы бойынша. Сол кезде Түркия Бурсларының аппликациясы ашылып жатты мен де тапсырып көрейін дедім бірақ шын айтсам түсіп кетемін деп ойлаған жоқпын өйткені менің негізгі мақсатыр Қазақстандағы университетке түсіп, жұмыс істеймін деп ойлайтынмын. Бірақ Туркия Бурсларын программасына тапсырып көрдім май кезінде тапсырдық август кезінде приглашение келді собеседованиеге. Сентябрьде шақырту келді.

Мен Қытайға да тапсырамын деп ойлады. Бірақ Түркияның мәдениеті бізге жақын болғаннан кейін мұсылман халық болғаннан кейін бейімделуім оңай болады деп ойлағаннан кейін Түркияны таңдадым.

2-сұрақ: Басқа себептер бар ма?

Жауап:

Егітім дейді ғой білім беруі жақсы деп естідім. Сосын толық грант болғандықтан, Қытай маған толық грант ұсынған жоқ. Бүкіл условиялері: күтіп алуы, перелет, мед.страховка, общежитие ішіне кіргендіктен Түркияны таңдадым. Және климат жағынан Түркия жақсы.

Бірақ собеседованиеде Адана қаласына барасың ба деді ол Түркияның оңтүстігінде Сирияға жақын қала болғандықтан ойланып қалдып барайын ба бармайын ба деп.

3-сұрақ: Түркияда қандай бағдарлама және пән бойынша оқыдыңыз?

Жауап:

Менде бакалавриат колледжден кейін түстім, бакалавриат - инклюзивті білім.

4-сұрақ: Turkiye Bursları таңдамас бұрын басқа стипендияларды қарастырдыңыз ба?

Жауап:

Түркия Б 2018 жылы қатты танымал емес еді қазіргідей.

Тек Түркия Бурсларын ғана білдім. Оқығаннан кейін ғана Diyanet, әртүрлі вақфтардың, университеттердің стипендиялары бар екенін білдім. Одан кейін Түркия Бурсларынан кейін Ислами Банк стипендиясы ашылды.

5-сұрақ: Түрік мәдениеті туралы не айта аласыз?

Жауап:

Түрік мәдениеті мен үшін жақын болып кетті. Өте қатты сағынамын. Бізде кейбір жептерде қазақстанда бір стереотип бар шығар Түркия туралы. Мәдениеттері өте бай өте жаңағы әр қалаларында өздерінің тарихын жақсы көрсеткен. Отбасылық мәдениеттері де жақсы. Әр әр қаласының өзінің бір тарихы бар олар тарихты жақсы сақтаған, мұражайлар, кесенелер сақталған.

Қазірге дейін дамытып келе жатыр. Мәдениет жағынан түрік мәдениеті әлемге танымал.

Сериалдағы Түркия басқа олар 8:50 gercek (настоящий) дейді нағыз Турция басқа. Сериалда Түркияны Еуропаға ашық, Еуропаға жақын сияқты етіп көрсетеді. Ал, шын айтқанда, Стамбулдың өзін көрсеткен. Түркияның басқа қалаларында мүлдем басқаша. Әрбір қаланың өзінің мәдениеті, ережелері бар. Мысалы, Стамбул мен оңтүстіктегі Коня, Адана қалаларын салыстыра алмайсың. Османды империясында әртүрлі мәдениеттер бірге болатын. Сол үшін әрбір культураның, француздар, еуропа, өздерінің ескі түріктердің, арабтардың бір мәдениеті қосылған. Османлы Империясында олар булгарлармен бірге болған, албандықтар, черногория да болған. Әрбір мәдениетті көре аласыз.

6-сұрақ: Түркияға келмес бұрын біраз үміттеріңіз болды ма?

Жауап:

Ожиданиелерім шындыққа жанасты. Ожиданиелерім рөлі ойнады Түркияға тапсырғанда. Ол жақта ешкім саған баға қойып бере салмайды. Бізде Қазақстанның білімі сапасыз, салыстырамын, өте жер мен көктей. Мен Қазақстанға келер кезде, ойладым түрік дипломы маңызды болады деп ойладым. Осында келген соң ешқандай поддержка көрмедім Туркие Бурсларының минусы шығар. Біз Түркие Бурсларымен оқығаннан кейін қайту керек болады. Осы жаққа келген кезде Болашақ секілді түлектерді жерлерге бөліп, жол көрсету сияқты. Қазір көп танысым Қазақстанға оралған басқа салада жұмыс істейді не өз күшімен жұмыс тапқан.

Болашақпен оқыған мұғалім келсе оған санат беріледі, ал Түркие Бурсларын оқығандарға санат берілмейді Болашақта бакалавр болмағандықтан.

7-сұрақ: Түркияға келгенге дейін түрік мәдениетімен таныстыңыз ба? (Тұлғаның КТЛ аяқтағанын тексеріңіз, мысалы)?

Жауап:

Мен БИЛ мектептерінде оқыған жоқпын, мен саналы түрде (Түркияға) тапсырдым деп айта алмаймын. Ондай дайындық болмады. Салыстырмалы түрде мен Еуропаға қатты кеткім келетін. Түркияға қатты қызығушылығым болған жоқ. Бес жыл оқығаннан кейін Түркия менің екінші үйім сияқты. Қатты сағынамын, қатты салыстырамын әлі күнге дейін келгеніме жарты жыл болды. Түркияның түлектерімен Астанада жиналып, Турцияны сағынып нетеміз бір тобымыз сияқты бар. Біз тек қана біз бір-біріміз түсінетін, басқа Түркияда болмаған, өмір сүрмеген, оқымағандар түсінбейтін нәрселер бар.

8-сұрақ: Сіз Түркиядан кейін түрік кахвалти (таңғы ас) жасау немесе түрік кофесін (кофе) немесе шай ішу сияқты жаңа әдеттерді қабылдадыңыз ба?

Жауап:

Ия, қалыптасты. Кахвалти, таңғы астарын жасау. Олардың таңғы ас мәдениеті өте бай. Неше түрлі сырлары. Тамақ жағынан да сол жаққа жақын тамақтарды жақсы көремін. Олар Қазақстанға қарағанда дұрыс тамақтанады *baklagiller* бобовые сондайды жақсы көреді. Күндей шай ішу, кофе ішу мәдениеті қалыптасты. Қыздармен жиналған кезде міндетте түрде кахвалтиға, таңғы асқа барамыз өзіміздің түлектермен. Таңғы астан немесе тамақтан кейін, түріктер басқа кафеге барып тәтті жейді, сондай мәдениеттері бар. Бізде қызық, Түркияда кафеге барсаң бір шайды алып отыра бересің, олар шай іше береді. Бізде былай неге бір ғана шай алсаң былай қарайтын сияқты. Кеше ғана қыздармен сөйлестік, қазір енді Ораза ғой. Оларда оразадан кейін обязательно Айттың бірінші күні *Vağram kahvaltısı*. *Vağram kahvaltısı* - праздничный завтрак. Отбасылармен бірге завтрак ішуге барады. Кеше қыздармен сөйлесіп, *Vağram kahvaltısı*-на барайық деп келіскенбіз.

Осы әдеттерді Қазақстанға келген соң да жиі жасап жүрмін. Әдеттер көп қазір қалыптасқан.

9-сұрақ: Иә болса, сізді қандай түрік брендтері қызықтырады және сіздің шешіміңізге не әсер етеді? Егер жоқ болса, неге жоқ?

Жауап:

Мысалы, ыдыстар, Түркияға барған кезде караса деген ыдыстары бар. Сол жақтан алғанды ұнататынбыз. Өзімнің туыстарыма, барлығына соны ұсынамын.

Киім жағынан Waikiki, Cotton бар.

10-сұрақ: Бір күні Түркияға қайта барғыңыз келе ме, егер бар болса, неге?

Жауап:

Ия, барғым келеді. Жұмыс бабымен алдыңғы жылы жұмыс бабымен бардым Түркияға. Арасында барып тұрамын. Қазақстанға үйренуім үлкен уақыт алып жатыр өйткені адамдарға үйрену. Біздің адамдармен ол жақтың адамдарының өте қатты айырмашылық бар. Ол жақ ашық, ол жақта өмір сүрі салты ауа-райына байланысты шығар.

11-сұрақ: Түрік тілін үйрену интеграцияға қалай көмектесті?

Жауап:

Түрік университетінде оқығаным, түрік мәдениетіне бейімделуге көмектесті. Менің мамандығым сирек мамандық қой. Менің тобымда тек қана үш адам шет елдік болды. Мен, Индонезия, Түрікменстаннан бір қыз және Қазақстаннан да бір қыз болды. Басқалары түріктері болды. Олармен де араласып, олар бізді бейімделуге қолдады.

12-сұрақ: Оқыту қай тілде болды?

Жауап:

Мен толық түрікше оқыдым. Бірінші жылы Томер, түрікше фаундейшн дайындық оқыдым. 4 жыл негізгісін оқыдым. Қазақстанға келгенде түрікше сөздер кетеді керісінше.

13-сұрақ: Түркиядан бұрын түрік жаңалықтарын қаншалықты жиі оқыдыңыз, түрік музыкасын тындадыңыз, түрік сериалдарын көрдіңіз бе? Ал қазір қаншалықты жиі жасайсыз?

Жауап:

Сериалдар көрдім, жаңалықтар оқыған жоқпын.

14-сұрақ: Түрік Burslari бағдарламасына қатысуға шешім қабылдауда сіздің күткен рөліңіз қандай болды?

Жауап:

Үлкен рөл атқарады деп ойлаймын өйткені қазіргі кезде өте қатты дамып жатыр түрік халықтарының бірлесуі. Мысалы, мен өзім Бурсада оқып жүргенде Turksoy организациясында жұмыс істедім. Жаңағы түрік мәдениетінің организациясы дейді ғой. Негізгі организаторы Турция болатын. Сыртқы саясатында өте үлкен рөл атқарады деп ойлаймын. Мысалы, Түркияның әскері әлемде алғашқы орындарда, бауырлас та халық, тілдеріміз, тарихымыз да бар. Сыртқы саясатқа жақсы әсер етеді деп ойлаймын. Turksoy жақсы жұмыстар жүргізіп жатыр. Бүкіл Қазақстан, Қырғызстан, Әзірбайжан ...түркі халықтарымен жеті мемлекет бар арасында олармен бірге бірлесіп мәдениет жағынан. Түркі мәдениетін дамытуға үлкен рөлі бар.

Сыртқы саясатта Әзірбайжанның Карабук қаласы бар. Түріктер Әзірбайжандарға көмектесті. Сыртқы саясатта Түркия секілді қолдаушымыз болғаны өте жақсы.

15-сұрақ: Түркияның Қазақстанның сыртқы істеріндегі рөлін қалай бағалайсыз?

Жауап:

Түркияға көшкеннен кейін ғана бауырлас ел екенімізді, Тұран бар екенін білдім. Туран туралы көп айтылады Түркияда. Siz bizdansiz. Сіздер бізденсіздер, kardesiz, бауырмыз деп айтады. Ол жақта сезіне бастадым бауырлас халық екенімізді сезіне бастадым.

16-сұрақ: Екіжақты қарым-қатынастарды (оның ішінде білім беру, туризм, бизнес және т.б. салаларда) ұсынатын қандай да бір жақсартулар бар ма?

Жауап:

Әрбір салада олар (бізбен) ынтымақтастық жүргізіп жатыр. Мысалы, білім жағынан БИЛ бар, университеттерде түрікше курстары ашылып жатыр. Әскер жағынан ынтымақтастық болса.

17-сұрақ: Түркияның әлемдік саясаттағы рөлі қандай?

Жауап:

Әлемдік саясатта өте үлкен рөл ойнайды. Барлығы Түркияның ойын көзге қалады.

18-сұрақ: Екі ел арасындағы қазіргі жағдайға көңіліңіз тола ма?

Жауап:

Негізінен мәдениетіміз де ұқсау керек еді өйткені біз қолданған тілдерді олар ескі түрікшеде қолданған. Біз кішкене Совет одағында болғаннан кейін орыс мәдениетіне жақын болдық. Сөйтіп екі мәдениет бөлектеніп кеткее сияқты. Ол жақта тарих жағынан жаңғыртсақ. Мен Turksoy-да жұмыс жасағаннан кейін Өзбекстан, Қырғызстанмен олардың мәдениетімен ұқсас екенін білдім. Шыққан жеріміз бір дейді - ата топырақ дейді, Қазақстан жері. Өйткені бұған адамдардың бұдан хабары жоқ сияқты. Осы бағытта да жұмыстар жүргізіліп жатыр деп ойлаймын.

Interview with Participant 9 in English

Question 1: What motivated you to apply to Turkiye Burslari?

Response:

When I was in Kazakhstan, I knew nothing about the Turkish Burslars program. I took an English language course to enroll in a master's program in Kazakhstan, and there I took an English language course on my aunt's recommendation. Before this, I had no idea about Turkiye or studying in Turkiye.

I had absolutely no idea that I would study there. I completed my master's degree. Istanbul Tikara University. I studied finance and banking in Istanbul. I have completely studied the Turkish language. In my first year I studied the Turkish Tomer Foundation. After that, I completed a two-year master's degree and extended it for another year. In total, I studied for 4 years. I learned Turkish by going to this Turkiye.

Question 2: What did you know about Turkiye before coming?

Response:

Since childhood, we were shown a little about the culture and traditions of Turkish TV series. After visiting we understood the culture of Turkiye. It wasn't strange for us. These are fraternal countries of the same origin, a close language, a close religion, and common traditions. Therefore, we had no surprises. We were able to accept their culture well.

Question 3: Did you consider other scholarships before choosing Turkiye Burslari?

Response:

I only looked into Turkiye when I was applying to Turkiye. All we hear about are the tourist cities of Istanbul, Ankara, Izmir. I then explored other cities. Before this I had no information.

Question 4: What can you say about Turkish Culture?

Response:

When we think of Turkiye, the first thing that comes to mind is mosques and religion. When I visited, I saw that there was a mosque on every street. Smoking during the visit - especially girls who smoke. We go to the mosque, he smokes. There was a culture shock.

Question 5: What was the role of your expectations in your decision to apply for the Turkish Burslari program?

Response:

My dream: I wanted to learn Turkish. Then motives began to appear to study in another country and go abroad. For example, I think I was passed over from the second round after I expressed my desire at the interview.

Question 6: Have you adopted any new habits after Turkiye such as making Turkish kahvalti (breakfast), or drinking Turkish kahve (coffee) or tea?

Response:

I was in high school. Since I came to Turkiye I have been drinking tea without sugar and now it is the same. Breakfast is not at all like ours. There will be honey, sour cream, cucumbers, tomatoes and cheese. It is customary to drink dark black tea. I changed the way I interact with people. I went shopping. The Turks are trading now. The service there is well developed. Service in restaurants, cafes, everywhere is very well developed. The culture of this place, relationships with people influenced me psychologically. I learned a lot about things like serving tea and baklava when I walked into a simple shop.

Question 7: Which Turkish brands are you attracted to, and what influences your decision? If no, why not?

Response:

When I was in Kazakhstan, I didn't pay much attention to this brand. There was no reputable brand back then. After visiting Turkiye, there are many shopping places here and all the brands have opened their stores on the left side. For example, classic clothing such as wedding dresses and dresses from the golden years. After visiting Turkiye, I started consuming clothes from these brands. I recommend suits, pants and shirts to my friends.

Question 8: Would you like to go back to Turkiye someday, and if yes, why?

Response:

Of course I want to go to Turkiye. Anyone who says they don't want to go to Turkiye a second time after visiting Turkiye is a liar. I studied in Istanbul. Istanbul is a wonderful city, a place where all types of economics, trade, politics and culture meet. All the people of the world are leaving.

Question 9: How has learning Turkish helped you integrate?

Response:

At the very beginning, when we were learning Turkish. Tomer says we studied with TV winning students from all over the world. At that time we did not study with the Turks. Only our teacher was Turkish. We didn't interact much with Turks in the hostel because we had just started learning Turkish. At the university, the teachers and everyone around you are Turkish, so they helped you get into the university culture.

Question 9: Did you participate in any Turkish cultural events?

Response:

TB organizes excursions, Turkish breakfasts and iftashis during the month of Ramadan. There are courses for foreigners in Turkiye. There are many different courses offered there. There, starting with the language

course, courses were held in carpentry, shoe making, computer programs, culture and politics, and educational and scientific conferences were held.

Question 10: How did your study at the Turkish University Help you to adapt and indulge in the Turkish culture? Have made any friends there? Are you still in touch with them?

Response:

We studied together with the Turks and still communicate. We have not yet lost touch with the Turks who live in the hostel and work with us. Meanwhile, the university students, who change every year, have lost touch with them. We didn't get together, we went to different places. The meeting is meant. We write and get to know each other in a group.

Question 11: Do you use Turkish accidentally?

Response:

1.5 years have passed since I arrived in Kazakhstan from Turkiye. Of course, you have Turkish words in your head. I stop in my mind and speak Kazakh. Thinking has become Turkish.

Question 12: How do you assess the role of Turkiye in Kazakh foreign affairs?

Response:

Turkiye's role in foreign policy is very great. First of all, into politics

When they arrived, they said that the land of our ancestors is the land of Kazakhstan. For example, even when we visit an ordinary Turkestan city, Khoja Akhmet Yasawi considers the teacher to be his teacher.

This is of great significance to us from a cultural and historical point of view. Recently there have been rumors about the creation of the Turan Union. I think it would be good to create the Turan Union. This has a very positive effect on our Turkic-speaking countries. I believe that economic, trade, political,

military cooperation will have a very good impact on us. As a student on the left, I was very impressed. Before this I knew nothing about Turkiye. After talking with people there, I was impressed by the idea of creating the Turan Union. I support the creation of the Turan Union. The main goal of the Turkiye Bursary program is a small nuance: recipients of TB grants are mainly from Central Asian countries, and when they are from the Russian Federation, they give priority to Turkic-speaking nationalities. Be it a Bashkir or a Tatar. I think that's the main purpose of the TV program. In Turkiye, he teaches students, teaches and spreads it around the world. To be an ambassador of the Republic of Turkiye, to be called "teşmelci" (representative) in Turkish. When I see Turks, I hear something about Turkiye, and when I see them, I light up. Having lived there, I feel indebted to the place. Positive opinions about Turkiye are formed. Previously, the television program was not very popular in Kazakhstan, but now it is very popular.

Question 13: Any improvements that you would suggest for the bilateral relations (including to the spheres of education, tourism, business and etc.)?

Response:

My proposals are customs duties between Turkiye and Kazakhstan (customs, trade), I think that discounts should be considered from this side. Medicine is very intensively developed in Turkiye. Turkiye and Kazakhstan in the field of medical and economic trade. Since they have few mineral resources, their gross domestic product is enriched by tourism and the light arts. Likewise, we can learn a lot from the Turks in the areas of tourism and trade.

Question 14: What is the role of Turkiye in the world politics?

Response:

Turkiye has the right to determine world politics because Turkiye is the country with the most troops in NATO. After Turkiye becomes a Muslim country, Turkiye will be the number one threat to Islamic countries. They can send their troops and express their position. Now in Turkiye there are signs of the

Ottoman Caliphate. Among themselves, they view the Chinese state as a competitor in trade. China is now becoming a major economic power.

In Original Language

1-сұрақ: Түркия Burslari-не құжат тапсыруыңызға не түрткі болды?

Жауап:

Мен жалпы қазақстанда жүрген кезімде Туркие Бурслары программасыз жайлы ешқандай білмейтін едім. Қазақстандағы магистратураға тапсырамын деп ағылшын тілі курсына барып жүрдім сол жерден ағылшын тілі курсындағы апайымның ұсынысымен тапсырдым. Оған дейін Түркия жайлы түркияға оқу жайлы ешқандай ойыма келмеді. Сол жақта оқимын деген мүлдем ой болмады. Магистратураны бітіріп шықтым. Istanbul Ticara universitاسi. Стамбул қаржы және банк ісі мамандығы бойынша оқып шықтым. Толығымен түрікше оқыдым. Бірінші жылы түрікше фаундейшнды Томер оқыдым. Одан кейін екі жыл магистратура, бір жылға ұзарту жасадым. Жалпы, 4 жыл оқыдым. Түрікшені сол Түркияға барып бірақ үйрендім.

2-сұрақ: Келмес бұрын Түркия туралы не білдіңіз?

Жауап:

Кішкентай кезімізден түрік сериалдарынан мәдениеті, салт-дәстүрі жайында азын-аулақ көрсетіп кететін. Түркия елінің мәдениетін барғаннан кейін барып түсіндік. Бізге жат болған жоқ.

3-сұрақ: Turkiye Burslari таңдамас бұрын басқа стипендияларды қарастырдыңыз ба?

Жауап:

Бауырлас елдер ғой бір түбірден, тілі де жақын, діні де жақын, салт-дәстүрі де келеді. Сол себептен бізге ешқандай таңсық болған жоқ. Мәдениетін жақсы қабылдай алдық.

4-сұрақ: Түрік мәдениеті туралы не айта аласыз?

Жауап:

Түркияға тапсырып жатқан кезде ғана Түркия туралы зерттедім. Біздің еститініміз тек Стамбул, Анкара, Измир туристік қалалар. Басқа қалаларды сол кезде зерттедім. Оған дейін ешқандай мәлімет болмады менде.

Түркия мемлекеті дегенде ең бірінші мешіттер, дін көз алдымызға келеді. Барғаннан кейін көрдім көше сайын мешіт орналасқан. Барған кезде темекі шегу - әсіресе қыздардың темекі шегуі. Мешітте шығып тұрмыз темекі шегіп тұрады. Культурный шок болды.

5-сұрақ: Түрік Burgları бағдарламасына қатысуға шешім қабылдауда сіздің күткен рөліңіз қандай болды?

Жауап:

Ожиданилерім: Түрікше үйренгім келді. Сосын басқа елде оқу, шет елге шығу мотивациялар пайда бола бастады. Мысалы мені екінші турдан собеседованиеде желаниемді көрсеткен соң, өткізді деп ойлаймын.

6-сұрақ: Сіз Түркиядан кейін түрік кахвалти (таңғы ас) жасау немесе түрік кофесін (кофе) немесе шай ішу сияқты жаңа әдеттерді қабылдадыңыз ба?

Жауап:

Мен орта мектепте оқыдым. Мен Түркияға барғалы шайды шекерсіз ішетін болыппын қазір де сол. Таңғы ас шынымен біздегідей емес. Ол жақта бал, қаймақ, қияр, помидор, ірімшік болады. Қою кара шай ішу қалыптасты.

7-сұрақ: Сізге қандай түрік брендтері ұнайды және сіздің шешіміңізге не әсер етеді? Егер жоқ болса, неге жоқ?

Жауап:

Адамдармен қарым-қатынас жасауда өзгердім. Мен бара салып саудаға кіріп кеттім. Түріктердің сауда жасауы енді. Ол жақта қызмет көрсетуі мықты дамыған. Мейрамхана, кафе, кез-келген жерде сервис өте жақсы дамыған. Ол жақтың мәдениеті, адамдармен қарым қатынасы психологиялық тұрғыдан маған әсер етті.

Қарапайым дүкенге кірген кезде шай ұсыну, пахлавасын ұсыну деген сияқты нәрселер өте көп нәрсе үйрендім.

Қазақстанда жүргенде брендке көп мән бермейтінмін. Ол кезде қатты бренд жоқ. Түркияға барғаннан кейін ол жерде сауда орындары көп және барлық брендтер сауда нүктелерін ашқан сол жақта. Мысалы, дамат және алтын йылдыз классикалық киімдер. Түркияға барғаннан кейін сол брендтердің киімін тұтынатын болдым. Костю шалбар, рубашки таныстарыма ұсынамын.

8-сұрақ: Бір күні Түркияға қайта барғыңыз келе ме, егер бар болса, неге?

Жауап:

Түркияға барғым келеді әрине. Түркияға барғаннан кейін екінші рет барғың келмейді деп айтқан адам өтірік айтқан адам. Стамбулда оқыдым ғой Стамбул өте керемет қала ғой барлық экономиканың, сауданың, саясаттың, мәдениеттің барлығы тоғысқан жер. Барлық әлем халқы жүр.

9-сұрақ: Түрік тілін үйрену интеграцияға қалай көмектесті?

Жауап:

Ең басында біз түрікше үйренген кезде Томер дейді ғой бізде ТБ бағдарламасы бойынша әлемнің түкпір түкпірінен жеңіп алған студенттер бірге оқыдық. Ол кезде біз түріктермен бірге оқыған жоқпыз. Тек ұстазымызда түрік болды. Жатақханада түрікпенмен қатты араласпадық, өйткені түрікшені енді үйреніп бастадық. Ал, университетте мұғалімдер және б айналада барлығы түріктер болғандықтан университетте мәдениетіне сіңуге көмек берді.

ТБ қыдырулар, түрік таңғы астарын, рамазан айларында ауызашалар ұйымдастырады. Түркияда шет елдіктерге арналған курстар бар. Ол жерде неше түрлі курстар ұсынады. Ол жерде тіл курсынан бастап, басқа да ұсталық, аяқ киім тігу, компьютерлік программалардан курстар өткізді мәдениеттен де, саясаттан да, білім-ғылым конференциялары өткізілді.

10-сұрақ: Түрік университетінде оқығаныңыз түрік мәдениетіне бейімделуге және оған құмартуға қалай көмектесті? Онда достар таптыңыз ба? Сіз олармен әлі де байланыстасыз ба?

Жауап:

Түріктермен бірген оқыған әлі де байланыстамыз. Жатақханада тұрған, жұмыс барысында бірге жүрген түріктермен байланысымыз әлі үзілген жоқ. Ал, университеттегі студенттер жыл сайын ауысатын олармен байланыс үзілді.

Келгелі жиналған жоқпыз, жан-жаққа кетіп қалдық. Жиналу ойда бар. Топта жазып, білісіп отырамыз.

11-сұрақ: Түрік тілін кездейсоқ қолданасыз ба?

Жауап:

Мен Түркиядан Қазақстанға келгеніме 1,5 жыл болды ғой. Әрине, түрікше сіздер ойында тұрады.

Мен ойымда тұрады тоқтап қазақша сөйлеймін. Ойлау түрікше болып кеткен.

12-сұрақ: Түркияның Қазақстанның сыртқы істеріндегі рөлін қалай бағалайсыз?

Жауап:

Сыртқы саясатта Түркияның рөлі өте үлкен. Ең біріншіден, саясатқа келгенде бұрынғы ата-бабамыздың жері Қазақстанның жері дейді. Мысалы, барған кезде де қарапайым Түркістан қаласын алсақ Қожа Ахмет Йассауи ұстазды өздерінің ұстазы санайды.

Бізге мәдени, тарихи тұрғыдан қарағанда бізге үлкен мән береді. Соңғы уақыттарда Тұран одағын құру туралы сөздер естіліп жатыр. Менің ойымша, Тұран одағын құру жақсы болушы еді. Біздің түркі тілдес мемлекеттерге өте жақсы әсерін тигізеді. Экономикалық, сауда, саяси, әскери жағынан ынтымақтастық бізге өте жақсы әсерін тигізеді деп есептеймін. Сол жақта оқып келген студент ретінде осы маған қатты әсер етті. Оған дейін Түркия жайлы ештеңе білмейтін едім ғой.

Ол жақтағы адамдармен сөйлескеннен кейін Тұран Одағын құру деген көзқарас маған әсер етті.

Мен Тұран Одағының құрылуын қолдаймын. Түркия Бурслары бағдарламасының негізгі мақсаты - кішкентай нюанс ТБ грант иегерлері атанғандар Орта Азия мемлекеттерінен көбінесе, сосын

Ресей Федерациясынан алған кезде ол жердегі түркі тілдес ұлттарға басымдық береді. Башқұрт,

татар болсын. ТБ бағдарламасының негізгі мақсаты осы деп ойлаймын. Түркияда студенттерді

оқытады, сол жерде тәлім-тәрбиесін береді және жан-жаққа таратады Түркия Республикасының

амбассадоры болуға temsilci (өкілі) деп түрік тілінде сондай болуға. Мен түріктерді көрген кезде

Түркия туралы бірдеңе естіген, көрген кезде мен жанып тұрамын. Сол жерде тұрған соң сол жерге қарыздар болып қалғандаймын. Түркия туралы жағымды пікірлер қалыптасады. Бұрын Қазақстанда ТБ программасы өте қатты танымал емес еді, қазір өте танымал.

13-сұрақ: Екіжақты қарым-қатынастарды (оның ішінде білім беру, туризм, бизнес және т.б. салаларда) ұсынатын қандай да бір жақсартулар бар ма?

Жауап:

Менің ұсыныстарым - Түркия мен Қазақстан арасындағы баж салығы дейді ғой (кеден, сауда) сол жағынан жеңілдіктер қарастырылса деп ойлаймын. Түркияда медицина өте қарқынды дамыған. Түркия мен Қазақстан арасында медицина, экономикалық сауда саласында. Себебі оларда пайдалы қазбалар аз, олардың жалпы ішкі өнімін туризммен және жеңіл өнер кәсіп салалары байытып отыр. Сол сияқты туризмнен, өнер кәсіп түріктерден үйренетініміз өте көп.

14-сұрақ: Түркияның әлемдік саясаттағы рөлі қандай?

Жауап:

Түркияда әлемдік саясатты айқындайтын билік күші бар өйткені НАТО-ның құрамында әскері көп мемлекет Түркия. Түркия мұсылман мемлекеті болғаннан кейін ислам мемлекеттеріне төнген қауіпте ең бірінші кезекте Түркия жүреді. Өздерінің әскерлерін жібереді, өздерінің ұстанымдарын айта алады. Түркияда Осман халифатының белгілері бар қазір. Өздерінің іштерінде Қытай мемлекетін саудада бәсекелес ретінде санайды. Қазір Қытай үлкен экономикалық державаға айналып бара жатыр ғой.

Interview with Participant 10 in English

Question 1: What motivated you to apply to Turkiye Burslari?

Response:

In general, how did I get into Turkiye in 2018? Then I considered various options for admission besides Turkiye. That is, I considered everything except Turkiye. And I came across a company that helps to enroll in Turkiye on a paid basis. I was going to go through them.

But then I began to notice some strange things on their part. That is, they began to write often, persuading me to do the same with them.

I felt something was wrong and wondered how I could figure out if this company was reliable or if they could be trusted. I immediately had to contact the Turkish Embassy in Kazakhstan. I immediately found the number and called the Turkish Embassy in Kazakhstan.

I explained the situation to them this way and that: at that time, I, a student in the 11th grade, wanted to enroll in Turkiye, and such and such a company wanted to provide me with its services. And the Turkish Embassy told me at that time, we don't know any companies, we don't work with any companies. There is only one, the only program in Turkiye through which you can enter Turkiye for a grant.

That's it, I sort of heard everything I needed, then I started looking, studying what kind of program it was. I looked at the ideal All-Inclusive program, that is, there are very few such programs in the world, which includes free education, accommodation, meals, a monthly stipend, medical insurance, even flights at the expense of this scholarship program.

I thought, why not, and collected all the documents and decided to submit. So you found out the middle of the Turkish Embassy, right? We didn't know before, right? Before this I didn't know, before this I didn't know.

Question 2: Did you consider other scholarships before choosing Turkiye Bursları?

Response:

Yes, scholarships. Not in Turkiye. In Turkiye there is only one scholarship program, this is Turkiya Baruslava. Apart from this, there are no other scholarship programs. That is, of course, excluding some intra-university programs, but this is already necessary after admission. That is, no one will give her away right away. These are the differences between the education system in Kazakhstan and Turkiye.

Question 3: What program and subject did you study in Turkiye?

Response:

I entered my bachelor's degree in 2018 under the program "Turks are equipped for the profession of international trade and finance." Studied at the Foundation in Turkish. Then I began my studies for 2019 with the first year in my specialty. I completed my program, completed my undergraduate degree, received my diploma. I am currently working in Turkiye in a Turkish company in my profession.

Question 4: What can you tell us in general about Turkish culture, the Turkish people and Turkiye?

Response:

Well, in general, the culture of this country, due to the fact that it is a Turkic people, it is similar to ours, but, of course, there are some differences, but again, in Turkiye, people treat very warmly not all foreigners, but specifically us, that is, citizens of Central Asia. When we say that we are citizens of Kazakhstan, they immediately change their attitude towards us, call us brothers and so on, and immediately show their brotherly warmth.

In the 5-6 years of my life in Turkiye, I have never felt any disrespect from them. There were no conflicts with them. The culture is basically the same.

The only difference in culture is in food, that is, in gastronomy. It is different from ours in Kazakhstan. In Kazakhstan, we mostly eat meat, but here we have light dishes like rice, pasta, and so on. Of course, there are a few problems with food, but basically everything is great. Still much cheaper than in Kazakhstan. And life, accordingly, I won't say what's better, but it suits us.

Question 5: Were your opinions different about Turkiye before your arrival?

Response:

Yes, definitely. That is, in 2018 I came to Turkiye, then the country's economy was very strong at that time I received a scholarship of 700 liras, which in tenge was about 70 thousand tenge, that is, at that time. In Turkiye, if you consider, my scholarship was 700 liras, and the minimum salary throughout Turkiye at that time was 1200 liras. Then one dollar was equal to approximately 3 liras, and at the moment, if compared after 6 years, 1 dollar is currently 33 liras. That is, the economy has become 10 times worse. Much has changed. If 5 years ago we could easily live on 700 liras, travel a month with this money, buy clothes, food, and so on, at the moment, of course, on more.

3.5 thousand euros, but even if those who live in apartments, it does not cover even half of the rent for the apartment. Therefore, there are colossal changes here. Well, the economy took a huge hit. That is, the economy suffered greatly. That is, since I myself studied in the profession of international trade, I myself

also studied economics, finance, and international trade, so I can somehow comment on these cases. The problem is that the whole world, when it happens some moments of crisis or a recession in the economy, all countries of the world use a certain policy, the policy of money, the policy of economics, and so on. And Turkiye, the difference is that when the whole world was going with the flow, the President of Turkiye said that I will not do this, I will be against the flow. That is, he began to use a completely a different policy, as it were, towards the economy. And because of this, the whole country is suffering at the moment. Just my personal opinion. That is, if then they would not have started doing this, but would have simply followed what all other countries are doing. There would be no such thing here at the moment.

Even if we compare it with Russia, that is, let's say, a war with Russia and Ukraine, how would we, like Kazakhstan, which is located next to Russia, where 80-85 percent of imports are dependent on Russia, would not suffer as much as Turkiye. That is, our jump in our currency was somewhat minimal, but in Turkiye it was about 2-3 times.

A country that, as it were, changes its economy and influences everything in the world. That is, this is such a country as Turkiye. We also studied this in international economics at the university.

Question 6: In general, did your expectations about the people and culture after your arrival coincide with your expectations?

Response:

Well, I arrived, when I arrived here, I didn't know a single gram of Turkish, that is, not even a single word. I seem to have mastered the entire language here. Of course, there were difficulties, that is, not knowing the language, people, you don't know how to talk to them, and so on. But in general, people are like sign language, it is the same everywhere, you can live on it everywhere.

Therefore, there were no problems with this. There were no problems with the people, with the country, with the culture.

The country itself is small, 3-4 times smaller than Kazakhstan, but there are 81 cities that are officially such cities. I can't say exactly how many of them are megacities, but I think about half of them are definitely megacities. The population itself, because there are 85-90 million people in the area. Of these, I can say for sure that approximately 40-45 million are Turks.

The rest are all people who arrived, who fled, there, from the Lower East and so on. Here. But in general, there are no other such problems.

Question 7: What role do these expectations play in your admission to Turkiye?

Response:

Oh, well, when I chose Turkiye, when I wanted to enroll, when I succumbed to this grant, I didn't seem to look, that is, for me it wasn't important what kind of people there are, what kind of culture there is, and so on, because for me it was important my profession, which I want, and the university, and the academic staff of this university. That is, my main factors were these three things. And therefore the choice fell on Turkiye, because good training, high quality, much better than in Kazakhstan. Complex, yes, complex, but the diploma is also valued all over the world. There are no problems with this. Well, that's it, all my criteria coincided, and I chose Turkiye.

Question 8: Have you become acquainted with Turkish culture before? That is, maybe you studied at KTL?

Response:

No, I have no connection with KTL. Moreover, students or schoolchildren who studied at KTL do not have access to study in Turkiye. This is also due to political situations. KTL workers cannot study in Turkiye. Thank God I'm not a KTL person. I graduated from a regular school, entered the guarantor, studied, and have now finished my job. There are no problems with this.

So, in preparation, I probably watched some TV series. But I always watched TV series, but not in Turkish. That is, I watched in Russian, in English, but not in Turkish. That is, I never even thought that I would study in Turkiye. It was only at the last moment of 11th grade that I made this decision, and here I am.

Question 9: How did your studies at the Turkish University help you adapt to the culture itself?

Response:

Yes, in general, education, how to say, the university in Turkiye is, as it were, a university in general, the most important thing there is not to gain knowledge, that is, people can get knowledge everywhere, that is, it is not necessary to go to the university. The university gives something else, the university gives me an environment, that is, due to the environment that the university gave me,

I began to develop comprehensively. That is, I have friends from I don't know how many countries, from almost all over the world. I have Turkish friends. That is, I have friends from all over Kazakhstan. That is, I can go to another city in Kazakhstan, where they can calmly meet me. Well, due to this, Turkiye, of course, influenced me very much. The opinion about culture has also somehow changed, that is, the Turks here also have different students.

It's like training here, it's a little different. The training is, of course, good, but the students here are also different. For example, in Kazakhstan, the main task of a student is to finish quickly and continue to work, and so on. In Turkiye it's a little different. In Turkiye, Turkish students try to procrastinate as much as possible. That is, here in Turkiye you can officially delay your studies for up to 8 years. And there are times when a person runs at three or four meters. And there are cases when a person runs at the meter of the third or fourth year, but he is already in his seventh or eighth year of study. Due to this, it is a little complicated here. Instead of using mental labor, they use forceful labor. I think this somehow has a negative effect on the Turks.

Question 10: Did you yourself recommend that young people enroll in Turkiye through this program?

Response:

Of course, I entered in 2018, 19-20, and in 2020 I already began to notice something that the whole world knows, the whole world is starting to do, but why in Central Asia few people learn about this. And how would I then start my project, exactly how would I create my agency for

I started my project, created my own agency to help schoolchildren in Kazakhstan, for students who want to study in Turkiye. As with the guarantee of filing an application, so with access to a paid basis. That is, I recommend it to everyone every year. That is, there is no need to stay in Kazakhstan. Yes, if these are some good universities in Kazakhstan. In my personal opinion, there are very few good universities in Kazakhstan. That is, I can count on the fingers of one palm. It's a little different here, the education system is different, the training is a little different. Even if we compare my knowledge acquired over 4 years in my profession, and when I go to Kazakhstan, I meet with my friends who are also in business, in this field and when I start talking or when we start having common topics for these conversations , They cannot deduce, that is, they cannot fully maintain a conversation with me. I understand that I know a lot more, because we not only teach here, but also have practice. That is, you train and practice, and all this together. even being in the first year, in addition to studying, I had already been placed in a Turkish company and, as if at the university, I received theory and after lunch I went to the company to work for placement and there I already practiced due to this. Here, in general, even students who study in Turkiye , know how difficult it is to complete a bachelor's degree in Turkiye. It really is such hard work. This is a lot of work. That is, I even had moments when I spent the night in libraries for days in order to somehow pass a subject, in order to somehow pass them. And it's not just me. There are a lot of students who live here on campuses, in universities and so on.

Question 11: Did your stay in Turkiye influence your consumer preferences? Maybe you, how to say, started buying Turkish brands, right?

Response:

Yes of course. That is, to come to Turkiye, live in Turkiye and not buy things, I don't know. It's somehow stupid, probably in Kazakhstan, things that are sold here, say, in ordinary bazaars, are 2-3-4 times more expensive, and things, accordingly, in shopping centers are much cheaper. That is, again, of course, you can give some amount there, but you understand that you are now giving a certain amount there, but you know that in Kazakhstan it is 3-4 times more expensive. Over the past 5 years, I have never bought things in Kazakhstan. That's for sure. I didn't buy anything in Kazakhstan. I have everything here. Not counting the technology. Equipment is more expensive in Turkiye. I buy equipment in Kazakhstan. Because there is a tax on equipment, on cars. Tax 150 percent on price. This is a very large tax. If a car costs 10 million tenge, then they have a tax of 15 million tenge. The total cost will be 25 million tenge. In Kazakhstan you can buy two cars for this amount.

Question 12: Have you developed new habits? Have you started preparing Turkish breakfast, Turkish coffee, maybe tea?

Response:

Well, I drank coffee every day. I drank coffee every day. At first I didn't like Turkish very much, since it is very hot. But gradually I began to love. Gradually I began to love. Well, it's probably over the last year that I started drinking Turkish coffee more often. Turkish breakfast is a must. Feeling of spring. Breakfast is Turkish. But in Kazakhstan we don't have a breakfast culture or a coffee culture? For breakfast we usually eat what we cooked yesterday for dinner. That's all. It's much different here. Everything here is so easy and calm. There are cucumbers, tomatoes, cheese, coffee, bread, swearing and so on. But I think this is correct. This, of course, has a huge impact on productivity. Even some Turks, they cannot start work as if to start their day without breakfast. That is, their head just starts to hurt, they really want it,

they crave it. Fortunately, it's the month of Ramadan, everyone seems to be walking around calmly. But in general, even, let's say, during the month of Ramadan all the cafes and restaurants here are basically closed during the day. A very small number are open, mostly in the late afternoon, after 6 o'clock everything starts to open.

Question 13: Before arriving, how often did you listen to Turkish music, how often did you watch Turkish TV series and read news about Turkiye?

Response:

Well, before my arrival, I didn't listen to music at all, I didn't follow the news, because it didn't interest me. TV series just because I liked them, I watched some. After my arrival, I probably started watching more TV series. I started following the news in Turkiye more. And I still don't listen to Turkish music. I don't really like her. I prefer Kazakh, Russian and English songs rather than Turkish. There is, of course, which I know, heard somewhere, but not exactly for me. Even though I don't want to follow the news in Turkiye, they come, because since we live in this country, all sorts of news, mostly political news, happens here, it somehow affects foreigners, that is, me, us doesn't matter. And, accordingly, you have to monitor every law, what happened, what innovations there are. But in general, I don't want to follow, because nothing is discussed here except politics. That is, from morning to evening, the whole country, from children to old people, discusses politics. Accordingly, my opinion is that in a country in which even children, from children to old people, discuss politics, there is, unfortunately, no future. but the main thing is that at the moment I took everything that I needed and that's it, I have a major diploma in my hands, I have my own country, my homeland, I can just leave at any moment and nothing will happen to me.

Question 14: Would you like to go back to Turkiye someday, and if yes, why?

Response:

Well, I don't know, we'll see. I'm currently working in a large company, gaining experience in my profession. Unfortunately, here in Kazakhstan it's a little difficult with this, in terms of the fact that right away, even if you graduated from some good university before the border, no one is waiting for you in Kazakhstan with open arms. No one will say, come, your place is ready, your salary will literally be several million tenge, and I'm working. That is, these are fairy tales. But if you have, say, an international diploma, and have been working for several years in some international, some good companies, then in Kazakhstan they can look at you, they can say, well, he has experience, he has a diploma, he knows several languages, this is the person we need. And how it all can stick together.

Question 15: How do you assess Turkiye's role in Kazakhstan's foreign policy?

Response:

Well, if we evaluate Turkiye's role by Kazakhstan, it is very significant. That is, of course, despite the fact that our neighbors are such big powers as Russia and China, Turkiye is again somehow trying to increase its trade volumes there and so on. At the moment, if I'm not mistaken, trade volumes have approached the trade turnover between Kazakhstan and Turkiye of about 10 billion tenge. If you compare it with Russia and China, this is a very small amount, very small numbers, but despite this, Turkiye is somehow trying to support it. In general, throughout the world, the Turkish economy, of course, is important, even if we consider the European Union, that is, for, well, the Republic of Turkiye is currently 100 years old, of which out of 100 years the state is about 80-85 years . Turkiye, 85 years ago, submitted an application to obtain permission to enter the European Union, into the Sheremenov zone, and for 85 years they are still waiting for troops. That is, they won't take them for 85 years and, in general, they won't take them. That is, a country like Turkiye will not be accepted into the European Union. Why? Because there are large perifactors of the population. That is, there is not a single country in the European Union with such a population as 85 million people. Firstly, secondly, this is a religion, that is, Turkiye is a completely Muslim country, but 90% of Muslims live in it. And third, there are a lot of strikes of all kinds, a lot of terrorist attacks happen. The fourth case is that it is very close to the Middle West, where

Syria, Iran, Afghanistan and other countries are from. From there, a lot of people, refugees come to Turkiye across the border. That is, Europe simply does not need this. They live in peace and why should they take Turkiye. Yes, they have established some specific agreements for trade, because this is important for them, but on the economic side, on the entry into the European Union, they, unfortunately, will not accept it. Because they also meet many criteria. By law, that is, the entire system of law, it must change. That is, this is a very complex process, but after the pandemic, the whole world noticed that problems could arise with China. China can somehow, if this situation happens again, not only with China, but also with another country, so some other alternative players are needed. And the whole world began to pay attention to Turkiye. We started an alternative to China, finding production in Turkiye and doing it all in Turkiye. There are a lot of industries in Turkiye. Everyone knows textiles, but they understand textiles, as well as a lot of technology industries, equipment production, and so on. That is, this is a very good country, where they produce very good equipment, which has its own qualities all over the world.

The same Russia, after the war with Ukraine, for example, was completely removed, that is, as if in Russia all the goods were Chinese, but at the moment they are looking for a completely alternative to China and their main such valuable player is Turkiye. This is Turkiye, that is why, I don't know, this will of course also have a good effect on us. But again, Kazakhstan has always remained such a neutral country. I think this is correct. What our president is doing is correct. He is a very good, very serious diplomat. There are very few of these in the world as a whole. Kazakhstan, especially, has never seen anything like this. Who knows several languages, who is somehow trying to establish diplomatic relations. That is, even if I am not mistaken at his expense, until the last moment, because of this whole situation, France, Germany, their presidents, Eugene Germany, they came to Kazakhstan, to Astana, for a meeting. The main point is that it's not just to somehow improve relations, but trade turnover. That is, they concluded very large deals, they concluded very serious volumes. Kazakhstan, as everyone knows, is the most important supplier of uranium in the whole world, with the largest reserves. Previously, all of Europe purchased uranium from Russia, but now everything is closed there. And Kazakhstan is now becoming the main player for them. Of course, if we use it correctly and well, we will be able to live better. If, of course, no

one crosses the path and we can, I think, one day live like in the United Arab Emirates, also living off, say, oil. And we have much more of this oil. But our president, he is very good. In terms of the fact that he went to China, concluded an agreement with them, due to which the citizens of Kazakhstan received a whole month without a visa from the Chinese regime. After that, he immediately went to Europe, attended many events there, many conferences, traveled to all the top countries for meetings with presidents. That is, he works, in fact he works, he is somehow trying to improve relations. That's what I like about him. I think this will have a good effect on us somehow.

Question 16: Any improvements that you would suggest for the bilateral relations (including to the spheres of education, tourism, business and etc.)?

Response:

Well, in general, we have good relations in Turkiye. We already have a visa-free regime. For 90 days, as it were, both we and I could not stay in Turkiye. Probably more so, just as this no longer applies to Turkiye, it applies more to Kazakhstan. That is, we are very dependent on Russia and China. As for me, you need to take all your attention away from them and look left and right. That is, besides Russia and China, there is a whole world where there is a lot of everything. And Turkiye is no exception. Therefore, also the biggest problem in Kazakhstan is that we have no production. That is, we do not produce anything, unfortunately. Therefore, we are, in my opinion, a good economy, but a poor country, which has a large supply of everything. We have stocks, but we sell these stocks in their pure form. And if we processed it all, produced something, even any little thing. That is, our economy would begin to grow, but we do not increase anything, we do nothing. The main problem is probably in our youth, in our country as a whole, in our genes, probably in terms of the fact that we want to immediately be on the solution. That is, this problem not only appeared throughout Central Asia, probably. We want to do something right away, we want to earn something right away. Buy something there right away. We immediately want an apartment and so on. That is, it is impossible. That is, everything needs to be done gradually, slowly, slowly. No one here in Kazakhstan, who hasn't asked schoolchildren, no one wants to be there,

making chairs, for example, making tables, producing, I don't know, simple paper, for example. Everyone wants to be bankers, everyone wants to be oil workers, everyone wants to be some kind of boss, and so on. Here. That is, here you need to understand what you want, what our country is for, what our country needs. We buy everything abroad. We do not produce ordinary plastic paper ourselves. We do not produce ordinary plastic cups that students in Kazakhstan drink every day in coffee machines. We buy it all, we import it all. The problem is this. We look down on everything. We shouldn't do that. as if to take responsibility into our own hands, because this is our country, the future is with us. Yes, we are now complaining that there are officials there who are trying, who are not giving. Yes, they don't give, but again we must try, we must do something, somehow influence this. Little by little, little by little our country will change. If you look not at the age of people, but at the age of the country, then our country is a very young country. That is, our country is only 30 years old. Compared to Turkiye, Turkiye is 100 years old. And especially Turkiye 100 years ago, it was an empire. And we have a very similar history, due to the fact that we have Russia and China, we suffered very much from them. We had a lot of genocide, that is, the number of our citizens has greatly decreased. And it all influenced, influenced, influenced. And accordingly, we are moving at a good pace, but there are two factors in the development of any country. The first is education, the second is technology. That is, we have neither this nor that. That is, the problem of our country is this. If our state began, in my opinion, to make more serious investments in the country's knowledge, and then to do production, we would begin to grow unrealistically. That is, using the example of Singapore. Singapore literally 20-30 years ago was a poor country. A poor country that is about to collapse all its mountains. It had rampant inflation. There, for example, Singapore, Germany. The Second World War. In Germany there are such concepts in economics as hyperinflation. Normal inflation, but it's a million, billion percent. There was such hyperinflation in Germany. That is, after the war, no one knew what the country in which they survived was like. But they stopped for a moment, that is, this is not a state, this is a people. The people stopped and said, but do we need this? Should we continue this war? We do not want. We want our children to live in a good place so that they have a holy future. What did they do? They began to give very serious attention to training. All

public universities have become free in Germany for their citizens. Medicine became free. We can be the same. But the main thing is, as I already said, two factors. We need to strengthen this. Our students, unfortunately, who studied abroad, who studied in Kazakhstan, are not valued in Kazakhstan. This is why I am sad, why I feel sorry. I have a lot of friends, brilliant minds studying abroad, abroad. We meet and talk. Everyone has projects.

Well, in general, everything is not the most necessary at the moment in the process. There is no training. Between Kazakhstan and Turkiye, training is already good. A lot of people come here and leave from here to there. So it's probably trade. Of course, I would like to see more Turkish producers on the Kazakhstan market, but not full shareholders. That is, let's say, let Turkish companies come, but they build their business there, let's say, 50-50, let's say, or 49-51 with our state, with our businessmen. It will be much more effective. After this, overall diplomatic relations seem to be improving. Probably the trade sector, the construction sector, the textile sector.

In Original Language

Вопрос 1: Что побудило вас подать заявление в Туркие Бурслари?

Ответ:

В целом, как я поступил в Турцию в 2018 году?

Тогда я рассматривал различные варианты поступления помимо Турции. То есть рассматривал все, кроме Турции. И наткнулся на одну компанию, которая помогает поступить в Турцию на платную основу. Я собирался поступать через них.

Но потом начал замечать какие-то странные вещи с их стороны. То есть они начали часто писать, уговаривать меня поступить с ними.

Я почувствовал что-то неладное и подумал, каким образом я смогу понять, то есть надежна ли эта компания или можно ли им доверять. Мне в голову сразу пришлось связаться с посольством Турции в Казахстане. Я сразу же нашел номер, позвонил в посольство Турции в Казахстане.

Объяснил им ситуацию так и так, что я на тот момент, учащийся с 11 класса, хочу поступить в Турцию, и такая-то и такая-то компания хочет предоставить мне свои услуги. И посольство Турции мне сказало на тот момент, мы никакие компании не знаем, мы ни с какими компаниями не работаем. Есть только одна, единственная программа в Турции, через которую можно поступить в Турцию на грант.

Все, я как бы услышал все, что мне было необходимо, дальше уже начал смотреть, изучать, что это за программа. Посмотрел, идеальная программа по системе All-Inclusive, то есть таких программ в мире очень мало, которая включает в себя обучение бесплатное, проживание, питание, ежемесячную стипендию, медицинскую страховку, даже перелет за счет этой стипендиальной программы.

Я подумал, почему бы и нет, и собрал все документы и решил подать. Значит, вы узнали середу посольства Турции, да? До этого не знали, да? До этого я не знал, до этого не знал.

Вопрос 2: Рассматривали ли вы другие стипендии, прежде чем выбрать Türkiye Bursları?

Ответ:

Так, стипендии. В Турции нет. В Турции только есть одна программа стипендиальная, это Туркия Баруслара. Помимо нее, других стипендиальных программ нету. То есть, конечно, если не считать каких-то внутривузовских программ, но это уже нужно после поступления. То есть сразу никто ее не выдаст. Этими отличается система обучения в Казахстане от Турции.

Вопрос 3: Какую программу и предмет вы изучали в Турции?

Ответ:

Я поступил на бакалавре в 2018 году по программе «Турки обустроены на профессию международной торговли и финансов».

Отучился в Foundation в турецкий язык. Дальше у меня началось обучение за 2019 год с первого курса по своей специальности. Я закончил свою программу, закончил бакалавриат, получил диплом. В данный момент я работаю в Турции в турецкой компании по своей профессии.

Вопрос 4: Что вы можете рассказать в целом о турецкой культуре, турецком народе и Турции?

Ответ:

Ну, в целом, культура этой страны, она все-таки из-за того, что это тюркский народ, она схожа с нашей, но, конечно, есть свои отличия некоторые, но снова же они

В Турции люди очень тепло относятся именно не ко всем иностранцам, а именно к нам, то есть к гражданам Центральной Азии. Когда говорим, что мы граждане Казахстана, они сразу же меняют свое отношение к нам, называют братьями и так далее, и сразу показывают свою братскую теплоту.

За 5-6 лет своей жизни в Турции я ни разу не почувствовал какого-то неуважения с их стороны. Никаких конфликтов с ними не возникало. Культура, в принципе, похожа.

Единственное отличие культуры – это в еде, то есть в гастрономии. Она отличается от нашей в Казахстане. У нас в Казахстане в основном мы как бы питаемся мясом, а тут такие легкие блюда наподобие риса, макарон и так далее. С едой, конечно, немного проблемы, а в основном все замечательно. Все равно много дешевле, чем в Казахстане. И жизнь, соответственно, не скажу, что лучше, но нас устраивает.

Вопрос 5: До вашего приезда ваши мнения о Турции были разными?

Ответ:

Да, однозначно. То есть в 2018 году я приехал в Турцию, тогда экономика страны, она была очень такой сильной, на тот момент

Я получал стипендию 700 лир, это в тенге было около 70 тысяч тенге, то есть на то время. В Турции, если учесть, моя стипендия была 700 лир, а минимальная зарплата по всей Турции на тот момент была 1200 лир. Тогда один доллар равнялся

примерно 3 лирам, а на данный момент, если сравнивать через 6 лет, 1 доллар в данный момент 33 лиры. То есть это в 10-кратном размере экономика стала хуже. Много поменялось. Если 5 лет назад мы могли спокойно жить на 700 лир, в месяц путешествовать на эти деньги, покупать себе одежду, еду и так далее, на данный момент степени, конечно, на большем.

3,5 тысячи евро, но она даже, если те, кто живут в квартирах, она не покрывает даже половину аренды за квартиру. Поэтому тут колоссальные изменения.

Ну, экономика очень сильно пострадала. То есть, экономика очень сильно пострадала. То есть, так как я сам обучался по профессии международного торговли, я сам также обучался и экономике, и финансам, и международном торговле, поэтому могу как-то комментировать эти вот случаи.

Проблема в том, что весь мир, когда бывает

какие-то кризисные моменты или спад в экономике, все страны мира используют определенную политику, политику денег, политику экономики и так далее. А Турция, разница в том, что когда весь мир шел по течению, президент Турции высказался, что я так не буду, я буду против течения. То есть он начал использовать совсем другую политику денег другую политику как бы в сторону экономики. И за счет этого в данный момент страдает вся страна. Как бы мое личное мнение. То есть если бы тогда они как бы не начали так делать а просто следовали бы тому как делают все остальные страны. В данный момент тут не было бы такой.

Даже если сравнивать с Россией, то есть, допустим, война с Россией и с Украиной, как бы мы, как Казахстан, который находится рядом с Россией, которую там процентов 80-85 импорта зависимые от России, не пострадали так сильно, как Турция. То есть у нас скачок в нашей валюте был какой-то минимальный, а в Турции это примерно в 2-3 раза.

Страна, которая как бы на экономику, которая меняет, влияет все в мире. То есть это такая вот страна Турция. Это тоже мы изучали в примете международной экономики в университете. Я поняла ваше мнение. А в целом наши ожидания о народе, о культуре совпали ли после вашей приезда с вашими ожиданиями?

Вопрос 6: В целом совпали ли ваши ожидания относительно людей и культуры после вашего приезда с вашими ожиданиями?

Ответ:

Ну, я приехал, когда я приехал сюда, я не знал ни грамма турецкого языка, то есть даже ни одного слова. Я как бы весь язык освоил тут. Конечно, были сложности, то есть не знание языка, как бы люди, не знаешь, как с ними разговаривать и так далее. Но в целом люди, как бы язык жестов, он везде одинаковый, везде можно жить за счет этого.

Поэтому с этим никаких проблем не было. С людьми, со страной, с культурой проблем никаких не было.

Страна самопостепенно маленькая, 3-4 раза меньше, чем Казахстан, но тут имеется 81 городов, которые официально такие города. Точно не могу сказать, сколько из них мегаполисов, но около, думаю, половины из них точно мегаполисы. Само население, потому что в районе 85-90 миллионов человек. Из них, могу точно сказать, примерно 40-45 миллионов это турки.

Остальные все это люди, которые приехали, которые сбежали, там, с Нижнего Востока и так далее. Вот. А в целом других таких проблем больше нет.

Вопрос 7: Какую роль эти ожидания играют в вашем поступлении в Турцию?

Ответ:

А, ну как, я когда выбирал Турцию, когда хотел поступать, когда поддавался на этот грант, я как бы не смотрел, то есть для меня не было важным какие там люди, какая там культура и так далее, потому что для меня было важным

моя профессия, на которую я хочу, и университет, и академический состав этого университета. То есть мои основные такие факторы, это были вот эти вот три вещи. И выбор поэтому пал на Турцию, потому что

Хорошее обучение, качественное, намного лучше, чем в Казахстане. Сложное, да, сложное, но диплом также котируется во всем мире. Проблем с этим никаких нету. Ну и все, все мои критерии совпали, и я выбрал Турцию. А до этого вы знакомились с турецкой культурой? То есть, может, вы обучались в КТЛ?

Вопрос 8: Знакомились ли вы раньше с турецкой культурой? То есть, может быть, ты учился в КТЛ?

Ответ:

Нет, с КТЛом я отношения не имею. Тем более студенты или же школьники, которые обучались в КТЛ, у них нет доступа для обучения в Турции. Это тоже из-за политических ситуаций. КТЛщики не могут обучаться в Турции. Слава богу, я не КТЛщик. Я закончил обычную школу, поступил на гарант, обучился, закончил в данный момент работу. Никаких проблем с этим нет.

Так, при подготовке, наверное, сериалы какие-то смотрел. Но сериалы я смотрел всегда, но не на турецком языке. То есть смотрел я на русском языке, на английском языке, но не на турецком. То есть я даже никогда не думал, что я буду учиться в Турции. Это только на последний момент 11 класса я принял такое решение, и вот я тут.

Понятно. А вот как ваша учеба в Турецком университете помогла вам адаптироваться к самой культуре?

Вопрос 9: Как обучение в Турецком университете помогло вам адаптироваться к самой культуре?

Ответ:

Да, в целом обучение, как сказать, университет в Турции, как бы в целом университет, там не самое главное это получать знания, то есть знания получить могут люди везде, то есть не надо обязательно ходить в университет. Университет дает другое, университет дает окружение, то есть за счет окружения, которое дал мне университет,

Я начал развиваться всесторонне. То есть у меня есть друзья, я не знаю сколько стран, почти со всего мира. У меня есть друзья турки. То есть у меня есть друзья со всего Казахстана. То есть я могу поехать в другой город Казахстана, где меня могут спокойно встретить. Ну, за счет этого Турция, конечно, меня очень сильно повлияла.

Мнение о культуре, оно тоже как-то поменялось, то есть тут тоже у турков есть разные студенты. Тут как бы обучение, оно немного отличается. Обучение, конечно, хорошее, но студенты тут тоже отличаются. У нас, допустим, в Казахстане главная задача студента побыстрее закончить и дальше работать и так далее. В Турции это немного по-другому. В Турции турецкие студенты максимально стараются тянуть. То есть тут в Турции официально можно затягивать обучение до 8 лет.

И бывают случаи, когда человек бежит при метре третьего-четвертого курса, но срок обучения у него уже седьмой-восьмой. За счет этого тут немного сложновато. Вместо того, чтобы использовать умственный труд, они используют силовой труд. Думаю, это как-то негативно влияет на турках.

Вопрос 10: Вы сами рекомендовали молодым людям поступать в Турцию по этой программе?

Ответ:

Конечно, я поступил в 2018 году, 19-20, и в 2020 я уже как бы начал замечать то, что как бы весь мир знает, весь мир начинает, но почему в Центральной Азии мало где об этом узнают. И как бы я тогда начал свой проект, именно как бы создал свое агентство по

Я начал свой проект, создал свое агентство по помощи для школьников в Казахстане, для студентов, которые хотят учиться в Турции. Как и на гарант подачи заявки, так и с подступлением на платную основу. То есть я рекомендую каждый год всем. То есть не нужно оставаться в Казахстане. Да, если это хорошие какие-то университеты в Казахстане. Хороших университетов, по личному моему мнению, в Казахстане очень мало. То есть на пальцах одной ладони я могу посчитать. Тут немного отличается, тут система образования другая, обучение немного другое. Даже если сравнивать мои знания, полученные за 4 года по моей профессии, и когда я еду в Казахстан, встречаюсь со своими друзьями, которые также в сфере бизнеса, в сфере этого и когда я начинаю разговаривать или когда у нас начинаются общие темы на эти разговоры, Они не могут вывести, то есть они не могут полноценно поддержать разговор со мной. Я понимаю то, что я знаю намного больше, потому что у нас тут не только обучают, но также есть практика. То есть обучают и практикуешься, и все это вместе. даже находясь на первом курсе я помимо учебы я уже сажировался в турецкой компании и как бы в университете я получал теорию и уже после обеда шел в компанию на работу на сажировку и там уже практиковался за счет этого Тут в целом даже студенты, которые обучаются в Турции, знают, насколько сложно закончить бакалавриат в Турции. Это действительно там такой труд. Это очень большой труд. То есть у меня даже были моменты, когда я ночевал днями в библиотеках, чтобы как-то пройти предмет, чтобы как-то сдать их. И это не только я. Очень много студентов, которые тут живут в кампусах, в университетах и так далее.

Вопрос 11: Повлияло ли пребывание в Турции на ваши потребительские предпочтения?

Может быть, вы, как сказать, начали покупать турецкие бренды, да?

Ответ:

Ну да, конечно. То есть приехать в Турцию, жить в Турции и не покупать вещи, я не знаю. как-то глуповато, наверное, в Казахстане в 2-3-4 раза дороже вещи, которые продают тут, допустим, на обычных базарах, а вещи, соответственно, в торговых центрах, она намного дешевле. То есть

снова же, конечно, там можно отдать какую-то сумму, но ты понимаешь, что ты сейчас отдаешь там определенную сумму, но знаешь, что в Казахстане это 3-4 раза дороже. За последние 5 лет я ни разу не покупал вещи в Казахстане. Это точно. Я ничего в Казахстане не покупал. У меня все здесь. Не считая технику. Техника дороже в Турции. Технику я покупаю в Казахстане. Потому что тут имеется налог на технику, на автомобили. Налог процентов 150 к цене. Это очень большой налог. Если машина стоит 10 млн. тенге, то у них имеется налог 15 млн. тенге. Общая стоимость будет 25 млн. тенге. В Казахстане можно купить две машины на эту сумму.

Вопрос 12: Появились ли у вас новые привычки? Вы начали готовить турецкий завтрак, турецкий кофе, может быть, чай?

Ответ:

Ну, кофе я пил каждый день. Кофе я пил каждый день. Турецкое вначале не очень сильно любил, так как оно очень сильно горячим является. Но постепенно начал любить. Постепенно начал любить. Ну, это, наверное, за последний год я начал чаще пить турецкий кофе. Турецкий завтрак – это обязательно. Чувство весеннего. Завтрак турецкий. А у нас в Казахстане культуры завтрака, культуры кофе нет? У нас на завтрак обычно кушают то, что приготовили вчера на ужин. И все. Тут намного по-другому. Тут все такое легкое, спокойное. Там огурчики, помидорчики, сыр, кофе, хлеб, мат и так далее. Но это, думаю, правильно. Это, конечно, очень сильно влияет на продуктивность. Даже некоторые турки, они не могут начать работу как бы начать свой день без завтрака. То есть у них прям начинает болеть голова, они прям вот хотят, жажут. Благо сейчас месяц Рамазан, все такие как бы ходят спокойно. Но в целом, ну даже, допустим, в месяц Рамазан тут все кафе, рестораны, они в принципе днем закрыты. Очень малое количество открытых, в основном ближе к вечеру, после 6 часов начинают все открывать.

Вопрос 13: До приезда как часто вы слушали турецкую музыку, как часто смотрели турецкие сериалы и читали новости о Турции?

Ответ:

Ну до приезда я музыку совсем не слушал, за новостями не следил, потому что меня это не интересовало. Сериалы просто потому что это мне нравилось, я смотрел некоторые. После приезда, наверное, все-таки больше начал смотреть сериалы. Начал больше следить за новостями в Турции. И музыку я также до сих пор не слушаю турецкой. Она мне не очень нравится. Больше по душе казахская, русская и английские песни, нежели турецкая. Есть, конечно, которую я знаю, слышал где-то, но не прям так по мне. За новостями в Турцию следить также, хоть и не хочется, но приходят, потому что так как в этой стране живем, всякие новости, которые в основном тут политические новости происходят, это как-то влияет на иностранцев, то есть на меня, на нас без разницы. И, соответственно, приходится следить за каждым законом, что произошло, какие нововведения имеются. А в целом не хочется следить, потому что тут кроме политики ничего не обсуждают. То есть с утра до вечера вся страна, начиная от детей до стариков, обсуждает политику. Соответственно, мое мнение, в стране, в которой даже дети, начиная от детей до стариков, обсуждают политику, будущего, к сожалению, нет. Но и главное главное я на данный момент взял все что мне было необходимо и все то есть у меня главный диплом на руках имеется у меня есть своя страна своя родина я в любой момент могу просто уехать и мне ничего не будет

Вопрос 14: Хотели бы вы когда-нибудь вернуться в Турцию, и если да, то почему?

Ответ:

Я в данный момент работаю в большой компании, набираюсь опыта по своей профессии. У нас, к сожалению, в Казахстане немного с этим трудно, в плане того, что сразу, даже если ты закончил какой-то хороший университет до границы, никто тебя с распространенными объятиями не ждет в Казахстане. Никто не скажет, приезжай, вот твое место готово, твоя зарплата буквально будет в несколько миллионов тенге, и я работаю. То есть это сказки. Но если у тебя будет, допустим, международный диплом, и несколько лет работаю в каких-то международных, каких-то хороших

компаниях, тогда в Казахстане могут на тебя посмотреть, могут сказать, так, у него есть опыт, у него есть диплом, он знает несколько языков, это человек, который нам необходим. И как бы все это может склеиться. Но в Казахстане данные мои ближайшие пять лет точно не рассматриваю. Потому что Казахстан это страна, как я уже указал, наша родина, поэтому мы в конечном итоге туда вернемся. В конечном итоге мы там будем жить, я не знаю, купим квартиру, машину и так далее, будем там жить. Но не сейчас. Хорошо. Мы перейдем к вопросам о политике. Как сказать, не глубоко оно

Вопрос 15: Как вы оцениваете роль Турции во внешней политике Казахстана?

Ответ:

Ну, если оценивать Казахстаном, роль Турции, она очень весомая. То есть, конечно, несмотря на то, что у нас рядом соседи, как такие большие державы, как Россия и Китай, Турция снова же как-то пытается увеличить там свои объемы торговли и так далее. В данный момент, если не ошибаюсь, объемы торговли Мы приблизились к товарооборот между Казахстаном и Турцией около 10 миллиардов тенге. Если сравнить с Россией и Китаем, это очень маленькая сумма, очень маленькие цифры, но несмотря на это Турция как-то пытается все-таки поддерживать. В целом, во всем мире, то экономика Турции, она, конечно, имеет значение, даже если рассматривать Евросоюз, то есть на протяжении, ну, уже Турецкой Республики на данный момент 100 лет, из них из 100 лет государства около 80-85 лет. Турция, 85 лет назад она подала заявку для, чтобы получить разрешение для входа в Европейский Союз, в Шеременовскую зону, на протяжении 85 лет до сих пор ожидают отряды. То есть 85 лет их не берут и в целом не возьмут. То есть такую страну, как Турция, в Евросоюз не возьмут. Почему? Потому что есть большие перифакторы населения. То есть в Евросоюзе нет ни одной страны с таким населением, как 85 миллионов человек. Во-первых, во-вторых, это религия, то есть Турция полностью мусульманская страна, но в ней проживает 90% мусульман. И третье, тут очень много всяких забастовок, очень много всяких терактов случается. Четвертый случай, то что очень близко находится к Ближнему Западу, Откуда

та же самая Сирия, Иран, Афганистан и другие страны. Оттуда очень много людей, беженцев приезжают в Турцию через границу. То есть Европе это просто не нужно. Они живут себе спокойно и зачем им брать Турцию. Да, они наладили какие-то определенные соглашения для торговли, потому что это для них важно, но по экономической части, по части входа в Евросоюз они, к сожалению, не возьмут. Потому что они подходят также многим критериям. По праву, то есть вся система права, она должна поменяться. То есть это очень сложный процесс, но после пандемии Весь мир заметил, что с Китаем могут возникнуть проблемы. Китай может как-то, если эта ситуация снова повторится, не только с Китаем, но и с другой страной, поэтому нужны какие-то другие альтернативные игроки. И весь мир начал обращать внимание на Турцию. Начали альтернативу Китаю, находить производство в Турции и делать все это в Турции. В Турции очень много производств. Все знают текстиль, но понимают текстиль, а также очень много производств по технике, по производству оборудования и так далее. То есть это прям очень такая хорошая страна, где производят очень хорошее оборудование, которое имеет свои качества во всем мире. Та же самая Россия после войны с Украиной, допустим, полностью убрали, то есть как бы в России все товары, они были китайскими, но на данный момент они ищут полностью альтернативу Китаю и главный их такой ценный игрок это Турция. Это Турция, то есть поэтому, не знаю, это конечно также повлияет хорошо и на нас. Но снова же, Казахстан всегда оставалась таким нейтральной страной. Я считаю это правильно. Правильно то, чем занимается наш президент. Он очень хороший, очень серьезный дипломат. Таких в целом в мире очень мало. Казахстан, тем более, такого не видел. Который знает несколько языков, который как-то пытается наладить дипломатические отношения. То есть, даже если за счет него не ошибаюсь, до последнего момента, из-за всей этой ситуации, Франция, Германия, их президенты, Евганская Германия, они приезжали в Казахстан, в Астану, для встречи. Там основная суть, это не просто чтобы как-то наладить отношения, а товарооборот. То есть, они заключили очень большие сделки, они заключили очень серьезные объемы. Казахстан, как все знают, самый главный поставщик урана во всем мире, по самому большому запасу. И раньше вся Европа закупала уран у России, а сейчас

там все закрыто. И основным игроком для них сейчас становится Казахстан. Конечно, если мы это правильно и хорошо будем использовать, мы сможем жить лучше. Если, конечно, никто не будет переходить на пути и мы сможем, думаю, когда-то жить как в объединенных Арабских Эмиратах, тоже за счет, допустим, нефти живут. А у нас этой нефти намного больше. Хорошо. Тоже обсуждается тем, потому что Макрон приехал же в нашу университет. Да-да-да, я читал новости. Да, ну там они очень большие договоры заключения с нашим президентом. Но наш президент, он очень хороший. В плане того, что он поехал в Китай, заключил договор с ними, за счет чего граждане Казахстана получили целый месяц без визы режима Китай. После этого он сразу поехал в Европу, посетил там множество мероприятий, множество конференций, объездил все страны такие топовые для встреч с президентами. То есть он работает, по факту он работает, он как-то пытается наладить отношения. Это мне в нем нравится. Думаю, как-то это на нас повлияет хорошенько.

Вопрос 16: Какие улучшения вы могли бы предложить для двусторонних отношений (в том числе в сфере образования, туризма, бизнеса и т.д.)?

Ответ:

Ну, вы сами знаете. Например, кто-то предлагает, чтобы мы имели типа визовый режим, как с Азербайджаном, некоторые говорили. Ну, в целом в Турции отношения у нас хорошие. Безвизовый режим он и так у нас имеется. 90 дней, как бы, и мы, и я не могли находиться в Турции. Наверное, более, ну как это уже не относится к Турции, это более относится к Казахстану. То есть мы очень сильно зависим от России и Китая. Как по мне, нужно больше убирать все внимание от них и посмотреть налево-направо. То есть помимо России и Китая есть целый мир, где много всего. И Турция не исключение. Поэтому также самый большой проблемой Казахстана является то, что у нас нет производства. То есть мы ничего не производим, к сожалению. Поэтому мы как бы, по моему мнению, экономика хорошая, но бедная страна, которая с большим запасом всего. Вот у нас есть запасы, но мы продаем эти запасы в чистом виде. А если бы мы это все

перерабатывали, производили что-то даже любую мелочь. То есть наша экономика начала бы расти, но мы ничего не увеличиваем, ничего не делаем. Основная проблема это, наверное, в нашей молодежи, в нашей стране в целом, в наших генах, наверное, в плане того, что Мы хотим сразу быть на решении. То есть эта проблема не только оказалась на всей Центральной Азии, наверное. Мы хотим сразу, что-то сделали, мы хотим сразу что-то заработать. Сразу там что-то купить. Сразу хотим квартиру и так далее. То есть это невозможно. То есть нужно все постепенно, медленно, медленно. Никто у нас в Казахстане, у кого не спросил у школьников, никто не хочет там быть, делать стулы, допустим, делать столы, производить, я не знаю, простую бумагу, допустим. Все хотят быть банкирами, все хотят быть нефтяниками, все хотят быть какими-то начальниками и так далее. Вот. То есть тут нужно понимать, что хочется, для чего наша страна, в чем наша страна нуждается. Мы все покупаем за рубежом. Обычную пластиковую бумагу мы сами не производим. Обычные пластиковые стаканчики, которые студенты в Казахстане пьют каждый день в кофемашинках, вот эти простые стаканчики мы не производим. Мы все это покупаем, мы все это импортируем. Проблема в этом. Мы смотрим на все свысока. Мы не должны так делать. как бы брать ответственность в свои руки, потому что это наша страна, будущее у нас. Да, мы сейчас жалуемся, что есть там чиновники, которые пытаются, которые не дают. Да, они не дают, но снова же мы должны пытаться, мы должны что-то делать, как-то влиять на это. Постепенно, постепенно наша страна, она изменится. Если смотреть не по возрасту людей, а по возрасту страны, то наша страна, она очень молодая страна. То есть нашей стране всего лишь 30 лет. Если сравнивать с Турцией, Турции 100 лет. И тем более Турция 100 лет назад, она была империей. А у нас очень такая история, за счет того, что у нас находится Россия и Китай, мы очень сильно пострадали от них. У нас было очень много геноцида, то есть у нас количество наших граждан очень сильно уменьшилось. И это все повлияло, повлияло, повлияло. И соответственно, мы идем хорошими темпами, но есть два фактора в развитии любой страны. Первое – это образование, второе – это технологии. То есть у нас ни того, и того нет. То есть вот проблема нашей страны – это вот это. Если бы наше государство начало, по моему мнению, более делать серьезные вклады

в знания страны, после этого делать производство, мы начали бы нереально расти. То есть, на примере Сингапура. Сингапур буквально 20-30 лет назад была бедной страной. Бедной страной, которая вот-вот все горы она рухнет. У нее была бешеная инфляция. Там, допустим, Сингапур, Германия. Вторая мировая война. В Германии есть такие понятия в экономике, как гиперинфляция. Обычная инфляция, но там процентов миллион, миллиард. В Германии была такая гиперинфляция. То есть после войны никто не узнал, что такая страна, в котором выжили. Но они на момент остановились, то есть это не государство, это народ. Народ остановился, сказал, а вот надо ли нам это? Надо ли нам продолжать эту войну? Мы не хотим. Мы хотим, чтобы наши дети жили в хорошем месте, чтобы у них было будущее святое. Что они сделали? Они начали давать очень серьезное внимание обучению. Все государственные университеты стали бесплатными в Германии для своих граждан. Медицина стала бесплатной. Сможем быть такой же. Но главное, это вот, как я уже сказал, два фактора. Нам это нужно усилить. наших студентов, к сожалению, которые учились за рубежом, которые учились в Казахстане, не ценят в Казахстане. Это вот почему мне печально, почему жалко. У меня есть очень много друзей, блестящие умы учатся за рубежом, за границей. Мы встречаемся, разговариваем. У каждого есть проекты.